

نسل چهارم

سال یازدهم
آذر ۱۴۰۴
شماره ۱۲۳

ماهنامه فناوری های نوین
اطلاعات و ارتباطات
فارسی - انگلیسی ۲۰۰۰۰۰ تومان

**اقتصاد دیجیتال ایران؛
موتور محرک اقتصاد ملی**

پرچم سرعت بالاست!

همراه اول
mci Mobile
Communications
of Iran

همراه اول
mci Mobile
Communications
of Iran

5G

اشتراک بی اشتراک!

تماشای رایگان پلتفرم‌های فیلم و سرگرمی
با اینترنت مبین‌نت

مبین‌نت؛ پیشرو در مسیر سبز تحول دیجیتال

۱۵۷۵

مبین‌نت

www.mobinnet.ir

«دانش بنیان تولیدی نوع یک»

در حوزه خدمات طراحی و بهینه سازی شبکه های ارتباطی موبایل

- طراحی و تولید مودم های LTE و 5G
- پلتفرم اینترنت اشیا (رای بین)
- کیوسک ویروس کاو
- راهکار DNS شبکه های مخابراتی
- راهکار مدیریت تجربه کاربر در شبکه های مخابراتی (QOE)
- ارائه سرویس مدیریت شده در حوزه IT
- سامانه مدیریت راندمان و بهینه سازی مخابراتی (RPAT)

farafan.ir
info@farafan.ir

تهران، میدان آرژانتین، خیابان بیهقی
کوچه شانزدهم شرقی، پلاک ۲۴
کدپستی: ۱۵۱۵۶۶۵۵۱۹
تلفن: ۴۱۲۹۷۰۰۰۰

PAYACO

صنایع ارتباطی پایا

چهل سال طراحی و تولید

سامانه تصویربرداری
موج میلی متری

ارائه سرویس های VoIP ابری و راهکار شبکه های
نسل جدید NGN و مبتنی بر معماری IMS

محصولات و راه حل های هوشمندسازی در حوزه پارکینگ،
آسانسور، ترده، مدیریت مصرف انرژی، مانیتورینگ خرابی
(نظارت، پیش بینی، پیشگیری)، با ارائه پلتفرم های جامع و
سخت افزارهای مرتبط

آنتن های LTE مولتی باند شبکه سلولی (۱۶، ۲۴ و ۳۲ پورت)
سازگاری کامل با eNodeB شرکت ها از جمله هواوی،
نوکیا و اریکسون

تجهیزات زیرساخت مراکز داده شامل راهرو سرد و گرم،
رک و پایه رک، پاورماژول های هوشمند، کنترل و مانیتورینگ
مرکز داده به همراه تجهیزات حوزه پسیو مانند انواع پچ پنل،
مدیریت کابل، لدر و سبدهای نصب کابل

انواع رک های داخلی جهت سرور و شبکه،
رک های بیرونی مخابراتی، شلترهای ثابت
و سیار مخابراتی و اضطراری

خودپرداز و کیوسک های بانکی

داده پردازی معتمد

تیسر

به کسب و کار خود بپردازید، همراه شما هستیم در هر قدم

خدمات متنوع مالیاتی با نظارت و تایید سازمان امور مالیاتی کشور

اشخاص حقیقی و
حقوقی

نرم افزار ابری
حسابداری

اظهارنامه های
مالیاتی

استعلام های
مالیاتی

دفاتر الکترونیکی
مالیاتی

مشاوره مالی و
مالیاتی

وبسرویس
API

اتصال به
نرم افزارها

تحت وب
وابری

دسترسی
یکپارچه

دسترسی نامحدود به
سامانه مودیان و
صدور صورتحساب
الکترونیکی فروش

پشتیبانی
نامحدود و
۲۴ ساعته

www.TISSTSP.ir

۹۰۰۰ ۱۵۱۵

بدون کد
و رایگان

LTE
UL1000

هم صدا هم متن

خطوط تلفن ثابت سازمانی آسیاتک با امکان ارسال پیامک انبوه

VOIP

تماس رایگان
۹۰۰۰ ۰۰۰۰
داخلی ۱۴۷۰ - ۱۴۵۰
www.asiatech.ir

آسیاتک
asiatech

صاحب امتیاز و مدیرمسئول:

مسعود فاتح

رئیس شورای سیاست گذاری:

دکتر مهدی ادیبان

مشاوران مدیرمسئول:

نیما فاتح، دکتر داوود ادیب، فرامرز رستگار، دکتر

مهدی فقیهی، فریبرز نژاددادگر، فریبرز ایرانی،

علی شریبانی، مهران ارشادی فر و دکتر مسعود

ظهرایی

سردبیر:

مونا ارشادی فر

دبیر تحریریه:

زهره طاهری

همکاران این شماره:

احمد نیرومند، مهرداد عباد، سارا استوار

و حمزه فاتح

عکاس ها:

سهند بیژن نیا و مهسا شریفی نیا

روابط عمومی و امور مشترکین:

سحر حسینی

صفحه آرایی و طرح روی جلد:

سمیرا علیدادی

با تشکر از:

دکتر محمدرضا عارف، دکتر سیدستار هاشمی،

حمید فتاحی، دکتر بهزاد اکبری، دکتر وحید یزدانپان،

محمد جعفر پور، دکتر محمد مهدی تقی پور، دکتر علیرضا

عبداللهی نژاد، دکتر داوود زارعیان، فردخت شاه حسینی،

محمدرضا بیدخام، مجید ذوقی، دکتر صادق عباسی شاهکوه،

حسین ریاضی، محمدعلی یوسفی زاده، حامد حکاکان،

دکتر سعید عسکری، علیرضا اسفندی، مهدی طالبی،

مهرداد میراسماعیلی، دکتر امیر کیهان، سعید کیایی،

دکتر سپیده عابدینی، محمد جابری، محسن ابوئی

مهریزی و الهام عدالتی

امور آماده سازی و چاپ:

چاپخانه پیمان نواندیش

نشانی چاپخانه:

تهران، پیچ شمیران، خیابان بهار، خیابان سمیه،

پلاک ۵۸، طبقه زیر همکف

تلفن: ۰۹۱۲۲۴۳۸۳۲۴ - ۸۸۸۴۴۶۶۳

ناظر فنی چاپ: محمد علی ملتی

نشانی ماهنامه:

انتهای بلوار کشاورز - خیابان دکتر قریب

خیابان فرصت شیرازی - پلاک ۱۰۸ - واحد ۱۷

کد پستی ۱۴۱۹۹۶۳۳۷۹

امور بازرگانی: ۰۹۱۲۸۲۱۶۶۵۸

تلفن: ۶۶۵۹۲۵۷۳

دورنگار: ۶۶۹۳۶۰۷۶

وب سایت: www.4Gnews.ir

پست الکترونیک: info@4Gnews.ir

۲۲

گزارش ماه

بررسی فواید مشارکت

عمومی - خصوصی

۱۰

سرمقاله

اقتصاد دیجیتال،

میدان رقابت جدید

قدرت ملی

۲۶

گزارش ویژه

شبکه ملی اطلاعات

در مسیر بازتعریف

۱۲

یادداشت ماه

اقتصاد دیجیتال ایران؛

گذار از حاشیه

به موتور محرک رشد

۲۸

زیر ذره بین

شکل گیری قطب های

فناوری فضایی در دانشگاه ها

۱۴

تحلیل ماه

پیش بینی آینده مشاغل؛

مشاوران هوش مصنوعی

۳۶

بازار

محصول جدید اپل

برای افراد توان یاب

رونمایی شد

۱۵

گام نخست

نمایشگاه ایران تلکام ۱۴۰۴؛

تجلی شعار جهانی UFI

۳۸

آن سوی مرزها

ارائه چت بات های روسی

«گیگاجت» و «یاندکس

جی بی تی»

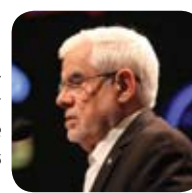
۱۶

یک گام به جلو

حضور موثر SMEها در

بازارهای جهانی؛ ضمانت

نوآوری در کشور

5

ICT

in

Iran

۲۰

کنکاش

فیلترینگ ابزار کوتاه مدت

مدیریت فضای مجازی است

نقل مطالب با ذکر منبع بلامانع است. ماهنامه در تخیلی مطالب دریافتی آزاد است. آماده دریافت مقالات و دیدگاه های نویسندگان، کارشناسان و پژوهشگران هستیم. دیدگاه ها و تحلیل های دریافتی از نویسندگان لزوماً بیانگر دیدگاه های ماهنامه نسل چهارم نیست.

اقتصاد دیجیتال، میدان رقابت جدید قدرت ملی

تحلیل واقع‌بینانه نشان می‌دهد که اقتصاد دیجیتال بیش از آنکه به چند فناوری یا استارت‌آپ وابسته باشد، به اراده سیاسی، ثبات مقررات، شفافیت حکمرانی، و نوع مواجهه حاکمیت با تکنولوژی مرتبط است.

تحول دیجیتال در جهان امروز به صورت نمودی قابل لمس در قالب «اقتصاد دیجیتال» آشکار شده است. رقابت میان کشورها دیگر محدود به میدان‌های نظامی یا دیپلماتیک نیست؛ اکنون عرصه رقابت به حوزه فناوری، داده و نوآوری منتقل شده است. کشوری که از زیرساخت‌های داده‌ای قوی‌تر، فناوری پیشرفته هوش مصنوعی و ظرفیت نوآوری بیشتری برخوردار باشد، از موقعیت سیاسی و امنیتی مستحکم‌تری بهره‌مند است. امروز سهم اقتصاد دیجیتال از تولید ناخالص داخلی (GDP) صرفاً یک شاخص اقتصادی نیست؛ بلکه شاخصی از قدرت ملی است.

در ایران نیز هدف‌گذاری‌هایی برای افزایش سهم اقتصاد دیجیتال، گاه تا سطح ۱۰ و حتی ۱۵ درصد از تولید ناخالص داخلی مطرح شده است. با این حال، پرسش اصلی آن است که در شرایط کنونی حکمرانی، وضعیت روابط خارجی، ساختار اقتصادی کشور و محدودیت‌های دسترسی بین‌المللی، آیا دستیابی به این اهداف - افزون بر همسویی با آرمان‌ها از منظر واقع‌بینی نیز ممکن است؟ و مهم‌تر از آن، چه نوع تصمیمات و اصلاحاتی باید در سطح حاکمیت اتخاذ شود تا این مسیر قابلیت تحقق پیدا کند؟

اقتصاد دیجیتال؛ مسأله‌ای صرفاً تکنولوژیک نیست، مسئله حکمرانی است

تحلیل واقع‌بینانه نشان می‌دهد که اقتصاد دیجیتال بیش از آنکه به چند فناوری یا استارت‌آپ وابسته باشد، به اراده سیاسی، ثبات مقررات، شفافیت حکمرانی، و نوع مواجهه حاکمیت با تکنولوژی مرتبط است. کشورهای پیشرو چند اصل مشترکی دارند که شاید برای ما در دسترس نباشد. مهمترین چالش ایران در رقابت با دیگر رقبای کمبود اعتماد عمومی به حاکمیت دیجیتال کشور است. این کمبود ریشه‌های واقعی و ریشه‌های غیر واقعی دارد که برخی به دلیل کم کاری‌های مسوولان و عدم انجام وظایف و برخی دیگر به دلیل قدرت رسانه و جنگ نرم است که البته دومی قدرت گرفته از اثر کم کاری‌های داخلی، رشد موثر پیدا کرده است.

هر شکاف یا تناقض در این عناصر، اقتصاد دیجیتال را از موتور رشد به یک پروژه کندشونده اداری تبدیل می‌کند. از سوی دیگر، موانع سیاسی و حکمرانی بر مسیر رشد اقتصاد دیجیتال کم نیست.

نبود یک تصمیم واحد، منسجم و قابل ارائه به افکار عمومی برای هم‌راه‌سازی جامعه و همچنین عدم همخوانی میان سیاست‌گذاری، اجرا و بازخورد مردمی، موجب شکل‌گیری سیاست‌گذاری ناپایدار در حوزه اقتصاد دیجیتال شده است. چرخش‌های سریع در مقررات، محدودیت‌های دوره‌ای اینترنت، تصمیمات ناگهانی در حوزه فناوری و فقدان هماهنگی میان وزارتخانه‌ها و نهادهای مختلف و بخش خصوصی، پیام روشنی به بازار مخابره می‌کند: ریسک بالا، آینده‌ای نامطمئن و بستری مناسب برای پروژه‌های عمدتاً سخت‌افزاری همراه با سودهای غیرمتعارف و رانت.

در چنین فضایی هیچ سرمایه‌گذار داخلی یا خارجی در چنین فضایی به سرمایه‌گذاری بلندمدت تن نمی‌دهد. تا زمانی که دو رویکرد متقابل در بدنه حاکمیت و ساختار تصمیم‌گیری کشور فعال‌اند و منافع کلی را با انعطاف انتخاب نمی‌کنند و آرمان را از واقع‌گرایی جدا می‌کنند؛ نمی‌توان صورت مسأله را درک کرد و رویکرد توسعه‌گرا که اقتصاد دیجیتال را فقط فرصت می‌داند و رویکرد امنیت‌محور محدودکننده که آن را فقط تهدید تلقی می‌کند. این دو نگاه در بسیاری از سیاست‌ها با هم برخورد می‌کنند و نتیجه آن، سردرگمی و توقف توسعه است.

موارد مختلفی از جمله مهاجرت نیروی متخصص IT و AI در سال‌های اخیر، صرفاً یک مسأله اجتماعی نیست؛ این یک بحران امنیت ملی است. کشور بدون نیروی

ایران ناگزیر است اقتصاد دیجیتال را به عنوان یکی از محورهای اصلی مذاکرات، توافقات و دیپلماسی اقتصادی در نظر بگیرد.

ارتقای مداوم مهارت‌های تخصصی استوار است. نویسندگان بر این باور است که با اتکا بر توان نیروی انسانی متخصص، متعهد و مولد، می‌توان این الگو را به یکی از ابزارهای راهبردی امنیت ملی تبدیل کرد؛ ابزاری که در کارکرد و اهمیت، هم‌سنگ سایر مؤلفه‌های قدرت بازدارندگی کشور (از جمله قدرت موشکی) خواهد بود.

قانون باید از سرعت فناوری عقب نماند. برای فین تک، هوش مصنوعی، بلاکچین، سلامت دیجیتال و اقتصاد داده باید فضای آزمایش قانونی ایجاد شود، قانون نمی‌تواند تصمیم صفر و یک باشد و در بازه انتخاب صفر محدودیت و در بازه انتخاب یک توزیع رانت را محور خروجی عمل خود قرار دهد هرچند نیت قانون گذار و مجری این دو مورد نباشد.

بدون ارتباطات موثر با جهان، دستیابی و دسترسی به فناوری‌های کلیدی و پیشرفته از چپ‌های هوش مصنوعی گرفته تا زیرساخت‌های ابری و خدمات کلیدی عملاً ناممکن است. سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران ناگزیر است اقتصاد دیجیتال را به عنوان یکی از محورهای اصلی مذاکرات، توافقات و دیپلماسی اقتصادی در نظر بگیرد. اگر مسیرهای عادی به نتیجه نرسید، دولت باید از هر راه ممکن و با هر هزینه‌ای که در چارچوب منافع ملی قابل توجه باشد، نیازهای فناوری کشور را تأمین کند؛ زیرا آینده اقتصاد ایران در گرو دسترسی پایدار به تکنولوژی است.

اگر اصلاحات سیاسی و ساختاری مطرح شده در این یادداشت اجرایی نشود، رسیدن به سهم ۱۰ یا حتی ۱۵ درصدی اقتصاد دیجیتال از GDP تنها یک آرزو باقی خواهد ماند. با این حال، هرچند این مسیر دشوار است، اما دشواری آن در مقایسه با مسیرهای دیگری که برای جبران عقب‌ماندگی رشد GDP وجود دارد، به مراتب کمتر و کم‌هزینه‌تر خواهد بود. باید توجه داشت برای این اعداد، معیارهای کاملاً قطعی و آزمون‌پذیر وجود ندارد، اما برآورد نویسندگان این است که ایران با اجرای یک «بسته اصلاحات حکمرانی دیجیتال واقعی و مردمی»، همراه با ثبات مقررات و تعامل سازنده و هدفمند با جهان، می‌تواند ظرف چند سال نه تنها به سهم ۱۰ درصدی اقتصاد دیجیتال برسد، بلکه حتی از آن عبور کند. در واقع، منبع اصلی فاصله با اهداف، نه فناوری است و نه سرمایه، بلکه تصمیمات سیاسی است. باید پذیرفت که ریشه اصلی فاصله ایران با اهداف اعلام‌شده در حوزه اقتصاد دیجیتال، نه کمبود فناوری است و نه فقدان سرمایه. مسأله، پیش و بیش از هر چیز، به تصمیمات سیاسی بازمی‌گردد؛ تصمیماتی که تعیین می‌کنند آیا ایران می‌تواند در رقابت فناوری جهانی جایگاهی شایسته همچون تجربه هسته ای، نانو، پزشکی و ... پیدا کند، یا همچنان در حاشیه این رقابت باقی بماند.

در نهایت اگر حاکمیت تصمیم بگیرد که اقتصاد دیجیتال را به ابزار رشد، اقتدار و رفاه تبدیل کند، مسیر با توجه به تجربه گذشته و نمایان شدن اثر تصمیمات گذشته کاملاً روشن است. اما اگر اولویت‌ها همچنان متناقض باشند، فاصله ایران با اقتصادهای پیشرو جهان افزایش خواهد یافت. اقتصاد دیجیتال اگر جدی گرفته شود، می‌تواند ایران را در موقعیت قدرت اقتصادی و سیاسی جدیدی قرار دهد؛ و اگر نادیده گرفته شود، به نقطه ضعف راهبردی تبدیل خواهد شد.

انسانی متخصص نمی‌تواند GDP را با اقتصاد دیجیتال افزایش دهد؛ هرچند این اهداف در برنامه‌ها ذکر شده باشد یا بر اساس برنامه‌ها ابلاغ شده باشد. نمونه‌هایی از عدم تحقق برنامه‌های اعلامی وزرای قبلی در برنامه‌های اولیه و صحن مجلس برای رای گیری مرتبط با GDP وجود دارد که به آنها پرداخته نمیشود.

بی‌اعتمادی عمومی «چه واقعی و چه القایی» امری انکارناپذیر است. محدودیت‌های دورهای اینترنت، فیلترینگ گسترده و هزینه‌های ناشی از آن که بر خانواده‌ها تحمیل شده، همراه با شکل‌گیری شبهه‌هایی درباره نقش دولت یا رانت‌های دولتی در تحمیل هزینه‌های فیلتر شکن به خانواده‌ها، رابطه میان مردم و حاکمیت را در حوزه دیجیتال به رابطه‌ای پرتنش تبدیل کرده است. اقتصاد دیجیتال بر پایه اعتماد شکل می‌گیرد، و در محیطی که اعتماد تضعیف شده باشد، امکان رشد پایدار وجود نخواهد داشت.

در کنار چالش‌ها، ایران فرصت‌های مهمی دارد که اگر اراده سیاسی وجود داشته باشد، می‌تواند از آنها استفاده کند:

۱. بازار بزرگ ۸۵ میلیونی داخلی و ۳۵۰ میلیونی کشورهای همسایه و هم سو،
۲. نیروی انسانی تحصیل کرده آماده به کار،
۳. زیرساخت پرداخت الکترونیک قدرتمند،
۴. رشد سریع تجارت دیجیتال بر پایه نیاز نهفته برگرفته از فرصت کرونا و تحریم برای ایران،
۵. موقعیت جغرافیایی ممتاز برای هاب خدمات دیجیتال منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای مخصوصاً در شرق ایران و آمریکای جنوبی و آفریقا.

این ظرفیت‌ها بدون اصلاح حکمرانی دیجیتال فعال نخواهند شد. پایان دادن به سیاست‌های متناقض و تربیون محور یکی از ضرورت‌های اساسی حکمرانی در حوزه اقتصاد دیجیتال است. سیاست‌هایی که به دلیل ضعف در استدلال یا تلاش برای ایجاد موج اجتماعی همسو، زودتر از زمان مناسب اعلام می‌شوند، روند تصمیم‌گیری و اصلاحات را دائماً به نقطه آغاز بازمی‌گردانند و در نهایت احساس ناتوانی در حل مسائل کشور را در میان بدنه نخبگانی تقویت می‌کنند. به‌طور طبیعی، نمی‌توان از یک‌سو اقتصاد دیجیتال را موتور رشد کشور دانست و از سوی دیگر دسترسی به پلتفرم‌ها را محدود کرد. همچنین نمی‌توان شعار حمایت از استارت‌آپ‌ها داد و همزمان با تصمیمات ناگهانی، اعتماد بازار و کارآفرینان را از میان برد.

پیشنهاد می‌شود «منشور حکمرانی دیجیتال» با رویکردی جامع تدوین شود؛ منشوری که بر پایه دریافت بازخورد مؤثر از سطوح مختلف نقش آفرینان و کاربران، و با در نظر گرفتن ملاحظات واقعی و نیازهای عملیاتی کشور شکل گیرد. اهداف کلیدی و اساسی برنامه هفتم در حوزه فناوری اطلاعات، اقتصاد دیجیتال و تحول دیجیتال (چه در سطح بخشی و چه موضوعی) باید مبنای انتخاب محورهای این منشور قرار گیرد و به‌گونه‌ای تنظیم شود که قابلیت اجرا، ارزیابی و پایش داشته باشد.

ضرورت یک سند ملی در این حوزه بیش از هر زمان دیگری احساس می‌شود؛ سندی که نقش نهادهای شفاف کند، قواعد رفتاری و الزامات دولت در فضای دیجیتال را مشخص سازد، میان سیاست‌های امنیتی و توسعه‌ای آشتی ایجاد کند، خطوط قرمز و حوزه‌های آزادی فضای مجازی را به روشنی تعریف کند، ثبات در سیاست‌گذاری را تضمین کند و مهم‌تر از همه، عملیاتی و قابل اجرا باشد.

از سوی دیگر، بازنگری در رویکرد امنیتی باید در جهت انجام گیرد که تهدیدکننده اصلی امنیت - که در بسیاری موارد ماهیتی خارجی دارد - هدف محدودسازی و مقابله قرار گیرد، نه فعالیت‌های مشروع داخلی. امنیت دیجیتال به معنای محدودیت نیست؛ بلکه به معنای تقویت تاب‌آوری ملی است. در پیشرفته‌ترین الگوهای امنیت سایبری جهان، برخلاف تصور رایج، امنیت بر پایه بازبودن شبکه‌ها، توزیع داده و

اقتصاد دیجیتال ایران؛ گذار از حاشیه به موتور محرک رشد

با وجود رشدهای قابل توجه اما در قیاس با کشورهای توسعه یافته این میزان از سهم اقتصاد دیجیتال از تولید ناخالص ملی نشان از عقب افتادگی این حوزه در رقابت های جهانی است.

اقتصاد دیجیتال ایران، با وجود چالش های عمیق ساختاری و بین المللی، به عنوان پویاترین بخش اقتصاد ملی در دو دهه اخیر ظهور کرده است. سهم این بخش از تولید ناخالص داخلی از کمتر از ۰.۵ درصد در دهه ۱۳۷۰، به طور متوسط به ۶.۵ تا ۸.۵ درصد در سال های اخیر رسیده است، این در حالی است که این سهم در کشورهای پیشرو مانند کره جنوبی به ۵۲ درصد و در آمریکا به ۴۵ درصد می رسد و میانگین جهانی حدود ۱۵ درصد است.

رشد اقتصاد دیجیتال در ایران طی پنج دهه گذشته چشمگیر بوده است، به ترتیبی که در دهه های ۵۰ و ۶۰ این رشد نزدیک به صفر درصد بوده و در دهه ۷۰ با ورود اینترنت به کمتر از ۰.۵ درصد رسید و در دهه ۸۰ با شکل گیری اولیه اکوسیستم اقتصاد دیجیتال این حوزه تا ۱.۵ تا ۲.۵ درصد رشد داشت و در دهه ۹۰ به بلوغ نسبی این صنعت ۴.۵ تا ۶.۵ درصد رشد را تجربه کرد و از سال ۱۴۰۰ به بعد این رشد تا ۶.۵ تا ۸.۵ درصد رسید، این رشد انفجاری، عمدتاً مرهون نیروی جوان، استقبال از فناوری، افزایش اعتماد مصرف کنندگان به این بازار و شرایط خاصی مانند همه گیری کرونا و تحریم ها که باعث ایجاد انحصار و عدم رقابت با رقبای قدرتمند خارجی و... بوده است.

با وجود رشدهای قابل توجه اما در قیاس با کشورهای توسعه یافته این میزان از سهم اقتصاد دیجیتال از تولید ناخالص ملی نشان از عقب افتادگی این حوزه در رقابت های جهانی است و همچنان نشان از سهم بالای نفت و گاز در تولید ناخالص ملی دارد، البته قابل توجه است که سهم اقتصاد دیجیتال در حال نزدیک شدن به سهم صنعت کشاورزی است.

زنجیره ارزش اقتصاد دیجیتال بسیار گسترده است و هنوز در بسیاری از حلقه های کلیدی و ارزشمند کشورمان نفوذ نکرده است، مانند تولید سخت افزارها با تکنولوژی بالا، خدمات ابری، مراکز داده قدرتمند در بستر بلاکچین و یا استفاده گسترده از هوش مصنوعی در صنایع، سلامت دیجیتال و بسیاری از موارد دیگر، لذا لازم است متخصصان این حوزه و مخصوصاً جوانان و شرکت های دانش بنیان در این حوزه ها ورود نمایند. یکی از نیازهای اساسی کشور افزایش بهره وری صنایع بزرگ می باشد که این موضوع با استفاده از علوم دیجیتال امکان پذیر است.

جهت رسیدن به جایگاهی شایسته در این حوزه که باعث کاهش وابستگی اقتصاد ایران به نفت و گاز خواهد شد ابزارهای کلیدی مورد نیاز است. زیرساخت های مورد نیاز این فناوری مثل توسعه شبکه های پرسرعت، سرمایه گذاری در اقتصاد ابری و داده می بایست توسعه پیدا کند و در محیط قانونی و مقرراتی می بایست اصلاحاتی صورت بگیرد تا قانون گذاری شفاف و چارچوب حکمرانی داده بهبود پیدا کند. در کنار آن توسعه سرمایه انسانی با تحول در نظام آموزشی و جلوگیری از فرار مغزها از

الزامات است. حمایت مالی و سرمایه گذاری از طرف بخش خصوصی و دولت جهت تقویت اکوسیستم نوآوری مانند شتاب دهنده ها و مراکز رشد و حمایت از فناوری های نوپهورمی تواند ما را در رسیدن به اهداف توسعه ای ایران یاری نماید.

در حال حاضر فرصت های طلایی در این حوزه وجود دارد که می بایست مورد توجه قرار بگیرد، مواردی مثل سرمایه انسانی جوان و با استعداد، ضریب نفوذ بالای اینترنت و موبایل و اقبال عمومی و... در عین حال چالش های جدی در این حوزه نمایان است مواردی مثل تحریم های بین المللی، نوسانات اقتصادی، ضعف در زیرساخت های اساسی و محدودیت جذب سرمایه خارجی که می بایست سیاستگذاران به آن توجه خاص نمایند.

با وجود تمام این شرایط و پتانسیل های موجود با تمرکز بر بازار داخلی و منطقه ای، اولویت دهی به حوزه های کم ریسک و حکمرانی یکپارچه و اراده سیاسی قوی با ایجاد یک نهاد راهبری مقتدر با مشارکت بخش های دولتی و خصوصی برای هماهنگی و اجرای منسجم نقشه راه، میتوانیم موفقیت های روزافزونی را در این حوزه شاهد باشیم.

اقتصاد دیجیتال دیگر یک انتخاب نیست، بلکه یک ضرورت راهبردی برای کاهش وابستگی به نفت و عبور از بحران های کنونی مخصوصاً بحران انرژی است زیرا توسعه اقتصاد دیجیتال مسلماً باعث افزایش بهره وری در سایر صنایع و در نهایت باعث افزایش پایدار تولید ناخالص ملی خواهد شد.

آینده مشاغل و پیشرفت هوش مصنوعی

آینده مشاغل نه حذف
گسترده نیروی انسانی است
و نه تداوم محل های سنتی؛
بلکه ورود به ساختاری
ترکیبی است که در آن،
انسان و ماشین در قالب
یک نظام مشارکتی مبتنی بر
شایستگی عمل می کنند.

ساختارهای اجتماعی و اقتصادی نیز افزایش خواهد یافت. جوامع، پیش از آنکه زبان یا چارچوب حقوقی کاملی برای مواجهه با این تغییرات پیدا کنند، در حال ورود به مرحله ای هستند که در آن رابطه میان هوش انسانی و هوش مصنوعی باید مجدداً تعریف شود. بر همین اساس، پدیده آینده کاری نه صرفاً جایگزینی برخی مشاغل، بلکه بازتعریف مفهوم شغل، ارزش کار انسانی و مدل های جبران خدمات در اقتصاد دانش پر است.

با این حال، این روند نه یک تهدید قطعی و نه یک فرصت خودبه خود تحقق یابنده است. توانایی نظام های اقتصادی در سازگاری با فناوری، به کیفیت سیاست گذاری، تنظیم گری متوازن، توسعه مهارت های جدید و ایجاد زیرساخت های داده ای امن و قابل اعتماد بستگی دارد. ضروری است که سازمان ها و بنگاه های اقتصادی، از جمله صنایع حساس مانند بیمه، مالی و بخش عمومی، از هم اکنون استراتژی هایی برای یکپارچه سازی تدریجی فناوری، بازآموزی نیروی انسانی، بازنگری در شرح وظایف و توسعه خطوط جدید ارزش آفرینی تدوین کنند. هر سازمانی که این تغییرات را نادیده بگیرد، در معرض واگرایی تدریجی از الگوی بهره وری جدید قرار خواهد گرفت.

به بیان دیگر، آینده مشاغل نه حذف گسترده نیروی انسانی است و نه تداوم مدل های سنتی؛ بلکه ورود به ساختاری ترکیبی است که در آن، انسان و ماشین در قالب یک نظام مشارکتی مبتنی بر شایستگی عمل می کنند. ارزش افزوده جدید دقیقاً در نقطه هم نشینی این دو قرار دارد: جایی که نیروی انسانی نقش چارچوب ساز، قاعده گذار و تحلیل گر را ایفا می کند و هوش مصنوعی نقش تقویت کننده، پردازشگر و توسعه دهنده را.

چنین تصویری از آینده، برای سیاست گذاران، مدیران منابع انسانی، دانشگاه ها و صنایع مانند بیمه و مالی، نه تنها یک هشدار منطقی است بلکه فرصتی برای بازتعریف راهبردها و ساختن مزیت رقابتی در دوره ای است که سرمایه دانشی و قدرت محاسباتی هم زمان ساختار اقتصاد را تغییر می دهند. اگر این تحول به درستی مدیریت شود، می تواند به ارتقای بهره وری، بهبود کیفیت تصمیم گیری، کاهش خطاهای انسانی و توسعه مشاغل جدید منجر شود؛ و اگر نادیده گرفته شود، شکاف مهارتی و ناکارآمدی ساختاری می تواند پیامدهای گسترده ای ایجاد کند.

تحولات اخیر در معماری مدل های زبانی و سامانه های یادگیری ماشینی، نشانه هایی روشن از عبور تدریجی اقتصاد جهانی به دوره ای نوین است که در آن، مرز میان توانایی های انسانی و ظرفیت های فناوریانه به سرعت بازتعریف می شود. این دوره، نه صرفاً یک تحول تکنولوژیک، بلکه تغییر در منطق تولید، توزیع مهارت، و سازماندهی بازار کار است؛ تغییری که پیامدهای آن از صنایع دانش پر تا مدیریت دولتی و از آموزش عالی تا خدمات مالی امتداد می یابد.

در گام اول، پیشرفت های مبتنی بر مدل های مولد باعث شده است که بسیاری از فعالیت های تحلیلی، برنامه نویسی، پردازش اسناد و حتی تحلیل های اولیه مالی و حقوقی، از حالت کاملاً انسانی به حالت انسان پلاس یا انسان به اضافه هوش مصنوعی تبدیل شوند. این وضعیت بدان معناست که در یک افق زمانی کوتاه، بخش قابل توجهی از وظایفی که زمانی به عنوان فعالیت های تخصصی محسوب می شد، اکنون توسط سامانه هایی انجام می شود که توانایی یادگیری، بازخوردگیری و تکمیل خودکار دارند. انتظار می رود که در سال های آتی، ترکیب مهارت ها تغییر کرده و نقش نیروی انسانی بیشتر به سمت طراحی، کنترل کیفیت، نظارت، اخلاق حرفه ای و تحلیل نهایی سوق پیدا کند.

در افق میان مدت، ظرفیت های استدلالی و برنامه ریزی بلندمدت در مدل های پیشرفته سبب می شود که حوزه هایی مانند تحلیل ریسک بیمه ای، مدیریت دارایی، توسعه نرم افزار، طراحی فرایندهای سازمانی و برنامه ریزی کلان اقتصادی، دچار بازآرایی عمیق شوند. صنعت بیمه، نظام مالی و حسابداری، و حتی مدیریت دولتی با وضعیتی مواجه خواهند شد که بخش قابل توجهی از ارزیابی ها، سنجش ها و تصمیم های اولیه توسط الگوریتم ها انجام می شود و انسان ها نقش تنظیم گر، تعیین کننده ارزش ها و مسؤول نهایی پیامدها را بر عهده خواهند داشت. رشد این سامانه ها، نیازمند نیروی انسانی با مهارت هایی در کم محور است؛ مهارت هایی که تفکر انتقادی، ترکیب دانش تجربی و قواعد اخلاقی را در مرکز قرار می دهد.

در افقی بلندتر، مسأله ای که بیش از خود توانایی های فنی اهمیت دارد، مقیاس این فناوری و اثرات بیرونی آن است. هرچه توان محاسباتی، زیرساخت های داده ای و مدل های خودبهبوددهنده گسترش یابد، ظرفیت تأثیر گذاری هوش مصنوعی بر

پیش بینی آینده مشاغل: مشاوران هوش مصنوعی

امروز در حال ورود به عصر اعتباری ها هستیم، اما یک مشکل جدی وجود دارد و آن هم این است که نظارت هوشمند بر استفاده از هوش مصنوعی در بخش مالی هنوز کامل نیست.

فرهنگی، انسانی، اجتماعی و بین رشته‌ای است. ماشین می‌تواند گذشته را تحلیل کند اما نمی‌تواند آینده را خلق کند.

پرسیدن اینکه «استار تاپ‌های آینده چه هستند؟» از هوش مصنوعی، فقط تحلیل گذشته به شما می‌دهد. مدل‌های هوش مصنوعی را انسان‌ها می‌سازند. ماشین هنوز نمی‌تواند «مدل هوش مصنوعی خودش را» از صفر طراحی کند. شاید نسل‌های آینده این امکان را ایجاد کنند، اما امروز ساختار مدل‌ها کاملاً انسانی است. دانشگاه‌ها باید نقش‌شان را تغییر دهند و دانشجو باید بتواند نقد کند، تحلیل کند، ضعف‌ها و فرصت‌ها را کشف کند و مدل‌های جدید خلق کند. دانش حفظی و تکراری، آینده‌ساز نیست بلکه تفکر آینده‌ساز است.

نظارت، شفافیت و مشکل ساختاری کشور

در سال‌های اخیر، با ورود کافه‌بازار، دیجی کالا، رمز پویا، اسنپ و ده‌ها پلتفرم دیگر، فضای دیجیتال کشور رشد کرد و امروز در حال ورود به عصر اعتباری‌ها هستیم، اما یک مشکل جدی وجود دارد و آن هم این است که نظارت هوشمند بر استفاده از هوش مصنوعی در بخش مالی هنوز کامل نیست.

علت، فاصله زیاد میان بخش مالی و بخش IT، ساختارهای سنتی نسل‌های قدیمی در واحدهای مالی، ترس از تغییر و نبود استانداردسازی فرآیندها است که سبب مشکلاتی می‌شود از جمله اینکه شفافیت مالی کامل نمی‌شود و بسیاری از فرآیندها همچنان دستی است. همچنین ظرفیت واقعی هوش مصنوعی استفاده نمی‌شود. این در حالی است که در دنیا، صورت‌های مالی، کنترل داخلی، تطبیق، محاسبات و گزارشگری مالی، کاملاً هوشمندسازی شده‌اند.

آینده شغل‌ها: مشاوران هوش مصنوعی

در آینده نه‌چندان دور، بسیاری از ما تبدیل می‌شویم به «مشاور هوش مصنوعی» یعنی به جای اینکه فقط از هوش مصنوعی کمک بگیریم، باید به آن کمک کنیم تا مدل‌هایش بهتر شود. این نقش در همه صنایع از جمله مالی، بانکی، پزشکی، تجارت، مدیریت ریسک و حتی حوزه‌های اجتماعی پدیدار می‌شود و این همان شغلی است که به باور من باقی می‌ماند.

جمع‌بندی نهایی

ما در آستانه دوره‌ای هستیم که شغل‌ها هر روز تغییر می‌کنند، فناوری با سرعت باور نکردنی رشد می‌کند، مدل‌های جدید اقتصادی در حال ظهور هستند و تنها چیزی که ماندگار می‌ماند تفکر، تحلیل و خلاقیت انسانی است، بنابراین توصیه من به نسل جدید، دانشجویان و فعالان حوزه مالی این است که به‌جای یادگیری کارهای قابل الگوریتم‌سازی، روی تفکر و تحلیل، سرمایه‌گذاری کنید، یاد بگیرید برای هوش مصنوعی مدل بسازید، یاد بگیرید به هوش مصنوعی مشاوره دهید و مهم‌تر از همه، آماده باشید که دنیا هر چند سال یک‌بار کاملاً تغییر می‌کند.

آینده صنعت مالی و پرداخت بر پایه هوش مصنوعی، تحلیل داده و مدل‌سازی رفتاری شکل می‌گیرد و مشاغل قابل الگوریتم‌سازی به سرعت در حال جایگزینی با فناوری هستند.

شرکت «به پرداخت ملت» به عنوان یکی از لیدرهای بازار پرداخت کشور، در نقطه نهایی زنجیره خرید قرار دارد؛ یعنی همان لحظه‌ای که تصمیم مشتری به خرید نهایی می‌شود.

ما سهمی حدود یک‌پنجم بازار پرداخت الکترونیک کشور را در اختیار داریم. برای روشن شدن موضوع چند عدد را اشاره می‌کنم؛ سالانه حدود ۱۰ میلیارد تراکنش خرید پردازش می‌کنیم که این عدد در ماه به ۸۵۰ تا ۹۰۰ میلیون تراکنش می‌رسد. از نظر مبلغی، ماهانه حدود ۴۰۰ همت تراکنش از مسیر به پرداخت انجام می‌شود و این حجم معادل ۲۰ درصد بازار تجارت الکترونیک ایران است.

سهم تجارت الکترونیک از GDP ایران حدود ۶ درصد است، اما بازار خرده‌فروشی که حدود ۶۵ درصد GDP کشور است هنوز کمتر از ۱۰ درصد به پرداخت الکترونیک مجهز شده که این یعنی ظرفیت رشد فوق‌العاده‌ای پیش روی ماست.

نقش فناوری در این تحول

امروز کل بازار پرداخت کشور روزانه ۱۵۰ تا ۲۰۰ میلیون تراکنش مالی را مدیریت می‌کند. این حجم عملیات شامل انتقال وجه، مغایرت‌گیری، کشف تقلب، مدیریت ریسک (Fraud Management) و تصفیه و تسویه است و انجام آن با روش‌های سنتی مطلقاً غیرممکن است.

این جهش تنها به واسطه فناوری‌های نوین، پردازش ابری، هوش مصنوعی و توسعه شبکه‌های ارتباطی سریع (4G و 5G) اتفاق افتاده است.

اگر به عقب نگاه کنیم، شبکه پرداخت رسمی از سال ۹۳ شکل گرفت و اگر کمی جلوتر برویم از سال ۸۴ فعالیت‌های اولیه شروع شد. یعنی در کمتر از ۲۰ سال از پرداخت سنتی به نقطه‌ای رسیدیم که پول نقد تقریباً از زندگی روزمره حذف شده و کارت فیزیکی نیز در حال کنار رفتن است.

ورود به عصر اعتباری‌ها (Offline & Credit)

تمام اعدادی که ذکر کردم مربوط به تراکنش‌های نقد و آنلاین بود، اما ترند اصلی امروز دنیا و ایران، حرکت به سمت تراکنش‌های آفلاین و اعتباری است که شامل BNPL و سرویس‌های خرد اعتباری برای کاربران، «اعتبار زنجیره تأمین» برای کسب و کارها و مدل‌های جدید اعتباردهی در تجارت الکترونیک است و تمام این‌ها مبتنی بر فناوری‌های نوین، پردازش سریع و هوش مصنوعی هستند.

چالش بزرگ: اعتبارسنجی نسل جدید

یکی از مهم‌ترین مسائل امروز، اعتبارسنجی نسل Z است. این نسل غالباً هیچ سابقه مالی یا بانکی ندارند بنابراین روش‌های کلاسیک اعتبارسنجی دیگر جوابگو نیستند. اکنون اعتبارسنجی باید بر اساس رفتار کاربران، تراکنش‌های دیجیتال، سطح تحصیلات، موقعیت جغرافیایی و داده‌های رفتاری و تحلیلی باشد و این، همان جایی است که فناوری نقش اصلی را ایفا می‌کند.

ماشین چه چیزهایی را جایگزین می‌کند؟

هر کاری که بتوان آن را به یک الگوریتم تبدیل کرد، قابل جایگزینی است. این موضوع شامل بسیاری از موارد می‌شود از جمله مغایرت‌گیری، تحلیل‌های کمی، مدل‌سازی آماری و حتی بسیاری از نقش‌های ترید.

اینکه ماشین نه احساس دارد، نه خستگی و نه خطای انسانی، می‌توان چنین نتیجه گرفت که در این حوزه‌ها معمولاً بهتر از انسان عمل می‌کند.

آنچه فعلاً ماشین نمی‌تواند جایگزین کند شامل تفکر تحلیلی، تفکر سیستماتیک، تفکر انتقادی، خلق مدل‌های جدید، طراحی سیستم‌های آینده و فهم لایه‌های

دکتر داوود ادیب
رئیس هیات مدیره اتحادیه
صادر کنندگان صنعت مخابرات ایران

نمایشگاه ایران تلکام ۱۴۰۴

تجلی شعار جهانی UFI «آزادسازی پتانسیل‌های ارتباطات و هوش مصنوعی»

ایران تلکام، به‌عنوان
مهم‌ترین رویداد
ارتباطی کشور، امروز
بیش از هر زمان
دیگری توانسته‌است
مفهوم خودکفایی را
متجلی‌سازد.

نمایشگاه ایران تلکام در طول سال‌های برگزاری خود نشان داده است که ظرفیت آزادسازی و آشکار کردن توانمندی‌های پنهان صنعت ارتباطات کشور را دارد. این نمایشگاه برخلاف برخی از نمایشگاه‌ها از شخصیت‌های کارتی و عروسکی رها شده و تبدیل به مکانی تخصصی و علمی برای متخصصین کشور گردیده است.

شعار جهانی امسال UFI، یعنی «نمایشگاه‌ها پتانسیل را آزاد می‌کنند» بیش از هر زمان دیگری بر اهمیت نمایشگاه‌هایی مانند ایران تلکام تأکید دارد. این نمایشگاه با گرد هم آوردن طیف گسترده‌ای از فعالان صنعت و از جمله ظرفیت‌های بالقوه حوزه هوش مصنوعی پتانسیل‌های متنوعی را فعال می‌کند: پتانسیل توسعه بازار؛ پتانسیل ایجاد همکاری‌های فناورانه؛ پتانسیل صادرات خدمات فنی و مهندسی؛ پتانسیل رشد شرکت‌های نوپا و پتانسیل ارتقای کیفیت خدمات ارتباطی برای مردم. هر بخشی از این ظرفیت‌ها، خود می‌تواند نقطه آغاز تحولی باشد که در سطح ملی اثرگذار است. در شرایطی که جهان به سمت دیجیتالی‌شدن و هوشمندی کامل حرکت می‌کند و فناوری‌های نوینی همچون هوش مصنوعی، شبکه‌های نسل پنجم و ششم، زیرساخت‌های ابری کوانتوم روزه‌به‌روز نقش گسترده‌تری در زندگی مردم و عملکرد سازمان‌ها پیدا می‌کنند، تلکام فرصتی بی‌بدیل برای نمایش توانمندی‌های داخلی و اتصال صنعت ارتباطات کشور به جریان‌های روز جهانی است.

این نمایشگاه در سال‌های گذشته با حضور شرکت‌های داخلی توانسته است نشان دهد که کشور ما در حوزه‌هایی مانند تجهیزات مخابراتی، نرم‌افزارهای شبکه، امنیت سایبری، سامانه‌های هوشمند، خدمات پلتفرمی و فناوری‌های ابری دارای ظرفیت‌های قابل توجهی است. از سوی دیگر، حضور فعالان خارجی در بیست و ششمین نمایشگاه تلکام نیز امکان انتقال تجربه، مقایسه استانداردها، شناسایی نیازهای بازار جهانی و طراحی مسیرهای مشترک همکاری را فراهم خواهد کرد.

ایران تلکام، به‌عنوان مهم‌ترین رویداد ارتباطی کشور، امروز بیش از هر زمان دیگری توانسته است مفهوم خودکفایی را متجلی سازد. این نمایشگاه نه تنها مظهر پیشرفت فناوری در ایران است، بلکه نماد همکاری، هم‌افزایی، رشد و توانمندسازی مدافعین اقتصادی کشور نیز هست که با کمترین حمایتی و حتی در بسیاری از موارد با غیر منصفانه‌ترین بستر رقابتی ولیکن به خاطر وفاداری به میهن بزرگ ایران ایستادگی و فعالیت نموده اند.

در پرتو شعار جهانی امسال نمایشگاه‌ها، می‌توان با اطمینان گفت: ایران تلکام جایی است که پتانسیل‌های صنعت ارتباطات ایران آزاد خواهد شد و آینده این صنعت در آن شکل خواهد گرفت.

هر ساله با فرارسیدن روز جهانی نمایشگاه‌ها فرصتی ارزشمند و قابل توجه برای بازاندیشی در نقش نمایشگاه‌ها در توسعه اقتصادی، فناورانه و اجتماعی کشور فراهم می‌شود.

امسال نیز روز جهانی نمایشگاه‌ها با شعار Exhibitions Unleash Potential – «نمایشگاه‌ها پتانسیل را آزاد می‌کنند» یادآور این موضوع بود که امروزه نمایشگاه‌ها، فراتر از یک رویداد تجاری یا مکانی برای معرفی کالا و خدمات بوده و در واقع موتور محرک رشد صنایع، شکل‌گیری فرصت‌های نو، تبادل فناوری و خلق شبکه‌های پایدار همکاری می‌باشند. شعار جهانی امسال UFI با تأکید بر آزادسازی ظرفیت‌های نهفته در افراد، سازمان‌ها و کسب‌وکارها، نمایشگاه را سکویی برای شکوفایی و توانمندسازی می‌داند؛ سکویی که می‌تواند در کوتاه‌ترین زمان، بیشترین تأثیر را در رشد و تحول یک صنعت ایجاد کند.

نمایشگاه بین‌المللی تلکام به عنوان یکی از مهم‌ترین رویدادهای تخصصی حوزه مخابرات، ارتباطات، اقتصاد دیجیتال و هوش مصنوعی، مصداقی روشن از تحقق این شعار جهانی است و انتظار داریم که شعار امسال روز جهانی نمایشگاه‌ها در آن تحقق یابد و شاهد آزاد شدن پتانسیل قابل توجهی در آن باشیم.

ایران تلکام ۱۴۰۴، با محوریت شعار «مخابرات و هوش مصنوعی – جایی که سیگنال‌ها هوشمند می‌شوند»، طیف گسترده‌ای از حوزه‌های پیشرو را پوشش خواهد داد؛ ایران تلکام نه تنها محلی برای ارائه تازه‌ترین دستاوردهای فنی و تکنولوژیک خواهد بود، بلکه بستر تعامل میان دولت، بخش خصوصی، شرکت‌های دانش‌بنیان، اپراتورها، دانشگاه‌ها و استارت‌آپ‌ها را فراهم می‌کند، بستری که بدون آن بخش قابل توجهی از فرصت‌های همکاری، انتقال تجربه، سرمایه‌گذاری مشترک و هم‌افزایی فناورانه شکل نمی‌گرفت.

صنعت مخابرات و ارتباطات، همان صنعتی است که بیشترین سرعت رشد، بیشترین دامنه اثرگذاری و بیشترین ظرفیت تحول‌آفرینی را در میان صنایع کشور دارد. از توسعه شبکه‌های هوشمند گرفته تا گسترش ارتباطات پهن‌بند، از سیستم‌های مبتنی بر هوش مصنوعی تا گسترش اینترنت اشیا، و از تحول دیجیتال کسب‌وکارها تا رشد اقتصاد پلتفرمی، همه و همه بخشی از آینده‌ای هستند که صنعت ارتباطات برای کشور ترسیم کرده است. این یک واقعیت است که تحقق این آینده به یک پیش‌نیاز اساسی وابسته است: تعامل، گفت‌وگو، نمایش توانمندی‌ها و ایجاد شبکه ارتباطی میان بازیگران اصلی صنعت؛ و در شوراى سیاست‌گذاری نمایشگاه تلکام امسال، برنامه ریزی شده است که دقیقاً پاسخ همین نیاز باشد.

حضور موثر SMEها در بازارهای جهانی؛ ضمانت نوآوری در کشور

عارف گفت: صنایع کوچک و متوسط با ماهیت انعطاف پذیر و کم هزینه خود قادرند سریع تر از صنایع بزرگ به تغییرات بازار پاسخ دهند و نیازهای جدید را پوشش دهند. شهرک های صنعتی به عنوان زیست بوم تولید و کارآفرینی، علاوه بر زیرساخت ها، موجب تجمع دانش، تبادل تجربه و صرفه جویی هزینه ها می شوند و پیش نیاز شکل گیری قطب های صنعتی و مراکز نوآوری هستند.

وی افزود: SMEها بیش از ۹۶ درصد بنگاه های کشور را تشکیل می دهند و سهم بالایی در اشتغال و توسعه اقتصادی دارند. این بنگاه ها ظرفیت جذب نیروهای محلی، کارآفرینی جوانان و ارتقای عدالت اجتماعی را فراهم می کنند. حضور موثر در بازارهای جهانی، دیجیتالی شدن، هوش مصنوعی، استانداردسازی و برندینگ از دیگر ویژگی های مهم آنان است.

عارف گفت: رتبه بندی علمی و استاندارد SMEها اعتماد سرمایه گذاران را افزایش می دهد، شفافیت مدیریتی را ارتقا می دهد و امکان تولید صادرات محور و متنوع را فراهم می کند. اتصال SMEها به صنایع بزرگ، توسعه فناوری، انتقال دانش فنی و افزایش کیفیت و کمیت تولید را ممکن می سازد.

وی افزود: هماهنگی دستگاه های دولتی، تشکیل کارگروه ملی با حضور همه نهادهای مرتبط و ایجاد پنجره واحد برای خدمات رسانی، راهکار اصولی برای حذف موازی کاری و تسریع در اقدامات سیاست گذاری است. همچنین توجه به اقتصاد دانش بنیان، مهارت آفرینی و توسعه نیروی انسانی در کنار شهرک های صنعتی ضروری است و دانشگاه ها نقش مهمی در پاسخگویی به چالش های صنعت دارند.

عارف گفت: قدردانی ویژه دارم از صنعت کشور و مردم که در طول ۱۲ روز جنگ تحمیلی با شجاعت و همراهی، نیازهای خدماتی و تولیدی را تأمین کردند. حضور و انگیزه مردم و فعالان صنعت، سرمایه ای ارزشمند برای عبور از تحریم ها و پیشبرد رشد و تعالی کشور است.

وی افزود: SMEها و شهرک های صنعتی، ستون های اصلی شبکه تولید ملی هستند. با ماهیت انعطاف پذیر و کم هزینه خود، قادرند سریع تر از صنایع بزرگ به تغییرات بازار پاسخ دهند و نیازهای جدید را پوشش دهند. توسعه شهرک های صنعتی، قطب های صنعتی، مراکز نوآوری و حضور در بازارهای جهانی، نتیجه راهبرد صحیح و طولانی مدت کشور است.

عارف گفت: توان SMEها در جذب نیروهای محلی، ایجاد اشتغال، توسعه عدالت اجتماعی و گسترش صادرات غیرنفتی، قابل توجه است. رتبه بندی ها و شاخص های بومی، مالی و غیرمالی، از جمله سهم نیروی متخصص، صادرات، مسئولیت اجتماعی و همکاری های بین المللی، امکان تحلیل دقیق توانایی واقعی شرکت ها را فراهم می کند.

وی افزود: توجه به اقتصاد دانش بنیان، دیجیتالی شدن، هوش مصنوعی، استانداردسازی و برندینگ، حضور موثر SMEها در بازارهای جهانی و منطقه ای را ممکن می سازد. حفظ رتبه و اعتبار این بنگاه ها از اهمیت بیشتری نسبت به رتبه اولیه برخوردار است.

عارف گفت: حضور SMEها در صنایع بزرگ، انتقال دانش فنی، ارتقای کیفیت و کمیت تولید، ایجاد اعتماد سرمایه گذاران و شفافیت مدیریتی، همگی پایه های تحول صنعتی کشور هستند. هماهنگی دستگاه های دولتی و تشکیل کارگروه ملی با حضور نهادهای مرتبط، پنجره واحد و بسته های حمایتی، راهکار حذف موازی کاری ها و سرعت دهی در سیاست گذاری ها است.

وی افزود: دانش بنیانی و اقتصاد مبتنی بر علم، پایه کیفی تولید، کاهش هزینه و نوآوری در کشور را تضمین می کند. مهارت آفرینی، توسعه نیروی انسانی، فرهنگ کارآفرینی و آینده نگری، پایه گذار اقتصاد مقاوم، پویا و دانش بنیان ایران خواهد بود. عارف در پایان گفت: حضور و انگیزه مردم و فعالان صنعت، پشتوانه کشور در مقابله با تحریم ها و بحران های خارجی است. همه این تلاش ها و همراهی ها، سرمایه ارزشمندی برای رشد و تعالی اقتصاد ملی و ارتقای جایگاه SMEها در کشور محسوب می شود.

معاون اول رئیس جمهور، گفت: SMEها بیش از ۹۶ درصد بنگاه های کشور را تشکیل می دهند و حضور مؤثری در بازارهای جهانی، دیجیتالی شدن، هوش مصنوعی، استانداردسازی و برندینگ دارند و با دانش بنیانی بودن و اقتصاد مبتنی بر علم، کاهش هزینه و نوآوری در کشور را تضمین می کند.

محمدرضا عارف، در نخستین همایش رتبه بندی بنگاه های کوچک و متوسط اظهار کرد: توفیق داریم در این همایش حضور یابیم و شاهد اولین نمایش رتبه بندی بنگاه های کوچک و متوسط در خدمت مدیران ارشد، نخبگان و فعالان صنعت کشور باشیم. این رویداد قطعا می تواند یک نقطه عطف مهم در مسیر تعالی کشور باشد و جایگاه واقعی SMEها در توسعه صنعتی و برنامه های پیشرفت کشور را عیان کند. وی افزود: این بنگاه ها می توانند پایه گذار بنگاه های بزرگ باشند و تجربه جهانی نشان داده است که بانک های بزرگ مبتنی بر SMEها موفق تر از بزرگ هایی هستند که از ابتدا بدون این بنیان راه اندازی شده اند. صمیمانه از برگزارکنندگان همایش، به ویژه سازمان صنایع کوچک و شهرک های صنعتی و سازمان مدیریت صنعتی تشکر می کنم. همچنین قدردانی ویژه دارم از همکاران وزارت صمت که علی رغم مشکلات و ناترازی ها، در ۱۴ تا ۱۵ ماه گذشته با درخشش و تدوین راهبردهای مبتنی بر اسناد بالادستی کشور، دستاوردهای ارزشمندی ارائه کردند.

وی گفت: سندهای راهبردی بخش صنعت، علی رغم نقدها و محدودیت ها، نقطه آغاز مهمی هستند. در این دوره وزارت صمت بر محورهایی مانند توسعه زنجیره ارزش، سرمایه گذاری در فناوری های نوپه، ارتقای زیرساخت های صنعتی و معدنی، تقویت سرمایه انسانی و توسعه سامانه های هوشمند تمرکز داشته است. علیرغم چالش های ناترازی انرژی و تأثیرات ناشی از جنگ، بخش صنعت رشد مثبت را تجربه کرده و انتظار داریم این روند در سال آینده نیز تقویت شود.

عارف افزود: در این همایش، محورهای حیاتی SMEها مطرح شد و امیدواریم این مراسم بهانه ای باشد برای قدردانی از بنگاه های کوچک و بزرگ و ارتقای تصویر واقعی جایگاه آنان. این اولین همایش است و ان شاء الله ادامه خواهد داشت. با رویکرد دانش بنیانی و توجه به سرمایه گذاری، SMEها می توانند نقش مؤثر و شایسته ای در رشد اقتصادی، توسعه اشتغال پایدار و گسترش صادرات غیرنفتی ایفا کنند.

وی گفت: این بنگاه ها موتور نوآوری، خلاقیت و ارزش آفرینی در اقتصاد هستند و بخش مهمی از اشتغال و تولید کشور را تشکیل می دهند. رتبه بندی و حکمرانی شفاف در SMEها امکان سازمندی بهتر، ارتقای بهره وری و حضور مؤثر در زنجیره ارزش صنایع بزرگ را فراهم می کند.

وی افزود: شاخص های ارزیابی SMEها شامل مالی و غیرمالی، سهم منابع انسانی متخصص، صادرات، مسئولیت اجتماعی و همکاری های بین المللی است. این شاخص ها تصویر دقیق توانایی واقعی شرکت ها را ارائه می دهند و به حفظ رتبه و اعتبار بنگاه ها کمک می کنند.

پایلوت آموزش هوش مصنوعی برای معلمان در تهران؛ اجرا در استان ها به زودی

معاون علمی تأکید کرد که طرح «ایران دیجیتال» برنامه‌ای چندساله است و «در سال‌های آینده با تجربه به دست آمده، مراکز استانی نیز در فرایند آموزش معلمان به صورت گسترده‌تر نقش آفرینی خواهند کرد.»

معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور در توضیح دلیل انتخاب تنها سه شرکت تهرانی برای آموزش معلمان در قالب طرح «ایران دیجیتال» گفت: این دوره‌ها در مرحله پایلوت قرار دارد و تا زمان ارزیابی نتایج و تدوین نهایی سرفصل‌ها، آموزش‌ها متمرکز بر گزار می‌شود؛ اما در سال‌های آینده به استان‌ها نیز گسترش خواهد یافت. حسین افشین، معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور، در حاشیه هیأت دولت در پاسخ به خبرنگار ما به چرایی واگذاری آموزش هوش مصنوعی معلمان تنها به سه شرکت مستقر در تهران، توضیح داد که این طرح در مرحله پایلوت قرار دارد و از همین رو آموزش‌ها به شکل متمرکز ارائه می‌شود. وی اظهار کرد: «در حال حاضر آموزش معلمان در حوزه هوش مصنوعی را از یک مرکز به صورت پایلوت آغاز کرده‌ایم تا بازخوردها را دریافت و سپس گسترش دهیم. برای ما مهم است که دقیق بدانیم چه سرفصل‌هایی تدریس شود و کیفیت آموزش چگونه باشد. نمی‌خواهیم تعداد زیادی مرکز را درگیر کنیم و بعد متوجه شویم آموزش‌ها استاندارد لازم را نداشته است.» افشین با اشاره به اینکه بخشی از دوره‌ها آنلاین و بخشی حضوری است، افزود: «به دلیل نیاز به اجرای متمرکز، سه شرکت تهرانی انتخاب شده‌اند؛ اما این به معنای نادیده گرفتن ظرفیت استان‌ها نیست. پس از تکمیل پایلوت و تدوین سیلابس مدون، آموزش‌ها به استان‌ها و با محوریت شرکت‌های توانمند استانی توسعه خواهد یافت.»

رفع فیلترینگ؛ پیش‌نیاز رشد اقتصاد دیجیتال

معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور، گفت: برای هر نوع توسعه‌ای ابتدا باید زیرساخت‌های لازم فراهم باشد؛ همان‌طور که در توسعه صنایع از آب، برق و انرژی صحبت می‌کنیم، در اقتصاد دیجیتال نیز اینترنت پایدار و پاک یعنی اینترنت بدون اختلال یک پیش‌نیاز اساسی است و موافق رفع فیلترینگ هستیم. حسین افشین در حاشیه جلسه هیأت دولت، در پاسخ به خبرنگار ما درباره تأثیر فیلترینگ بر تحقق اهداف برنامه توسعه در حوزه اقتصاد دیجیتال گفت: «برای هر نوع توسعه‌ای ابتدا باید زیرساخت‌های لازم فراهم باشد. همان‌طور که در توسعه صنایع از آب، برق و انرژی صحبت می‌کنیم، در اقتصاد دیجیتال نیز اینترنت پایدار و پاک یعنی اینترنت بدون اختلال یک پیش‌نیاز اساسی است.» او افزود: «اگر این زیرساخت فراهم شود، می‌توان انتظار رشد قابل توجهی در اقتصاد دیجیتال داشت.» افشین در پاسخ به اینکه آیا با رفع فیلترینگ موافق است گفت: «صددرصد. هر چیزی که به زیرساخت آسیب بزند و مانع ارائه خدمات پایدار شود، توسعه را دچار خدشه می‌کند و اجازه نمی‌دهد اقتصاد رشد کند.» وی همچنین یادآور شد که مسئولیت اصلی پیگیری موضوع فیلترینگ بر عهده وزارت ارتباطات است و معاونت علمی در جلسات مربوطه حضور دارد، اما نماینده دولت در این حوزه وزارت ارتباطات است.

وحید یزدانیان، معاون توسعه شبکه ملی اطلاعات وزارت ارتباطات شد

دکتر سیدستار هاشمی، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات با صدور حکمی، «وحید یزدانیان» را به سمت «معاون توسعه شبکه ملی اطلاعات» این وزارتخانه منصوب کرد. وزیر ارتباطات در حکم انتصاب یزدانیان به عنوان معاون توسعه شبکه ملی اطلاعات، بر «توسعه و تکمیل شبکه ملی اطلاعات به عنوان زیرساخت تحول زیست‌بوم نوآوری و اقتصاد دیجیتال کشور» تأکید کرده و مأموریت‌هایی همچون تدوین برنامه‌های کلان و راهبردی متناسب با تحولات فناوری، تعامل مؤثر با مرکز ملی فضای مجازی، جلب مشارکت بخش خصوصی و شرکت‌های دانش‌بنیان، بهره‌گیری هدفمند از فناوری‌های نوین به‌ویژه هوش مصنوعی، نظارت و راهبری پروژه‌های شبکه ملی اطلاعات و بازنگری شاخص‌های توسعه این شبکه را به وی محول کرده است.

وحید یزدانیان همزمان مسئولیت سرپرستی پژوهشگاه فضایی ایران را هم عهده‌دار خواهد بود. یزدانیان، دارای مدرک دکتری از دانشگاه صنعتی امیرکبیر، هیأت علمی گروه مخابرات نوری پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات و عضو حقیقی شورای عالی فضای است. ریاست پژوهشگاه فضایی ایران، ریاست پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات و مدیریت دانشکده پست و مخابرات، از جمله سوابق مدیریتی دیگر وی به شمار می‌رود.

برقراری رابطه عاطفی با هوش مصنوعی

طبق نظرسنجی بخش سبک زندگی یاهو، شش درصد آمریکایی‌ها می‌گویند قادرند با چت‌بات‌ها پیوند عاطفی عمیق برقرار کنند یا اکنون چنین رابطهای دارند.

بخش سبک زندگی یاهو در گزارشی تازه می‌نویسد که بخشی از کاربران آمریکایی، فراتر از استفاده کاری یا تحقیقاتی، از هوش مصنوعی به‌عنوان «همدم» استفاده می‌کنند؛ از دلجویی و همراهی گرفته تا رابطه عاطفی و حتی رمانتیک. طبق نظرسنجی یاهو، ۶ درصد آمریکایی‌ها می‌گویند قادرند با چت‌بات‌ها پیوند عاطفی عمیق برقرار کنند یا اکنون چنین رابطهای دارند.

یاهو در این گزارش به تجربه افرادی پرداخته که می‌گویند هوش مصنوعی برایشان فقط ابزار نیست، بلکه تکیه‌گاه روانی است. لنور، ۳۳ ساله از تورنتو، که در دوران همه‌گیری دچار افسردگی شده بود، می‌گوید چت‌باتی که خودش ساخته — استاریون — زندگی‌اش را از نو ساخت: «عتمادبه‌نفسم برگشت، استرس کم شد و روابط انسانی‌ام بهتر شد.»

بر اساس نظرسنجی، ۵۸ درصد آمریکایی‌ها حداقل یک‌بار از چت‌بات‌ها استفاده کرده‌اند و ۱۷ درصد می‌گویند «غلب یا همیشه» احساس تنهایی دارند؛ در نسل «زد» این میزان ۲۶ درصد است. میان افراد «همیشه تنها»، تمایل به روابط عاطفی یا حتی رمانتیک با هوش مصنوعی دو برابر میانگین جامعه است.

هوش مصنوعی هرگز از سقف خلاقیت انسانی عبور نخواهد کرد

شفافیت ایجاد می‌کند.

کراپلی در توضیح این مسئله می‌گوید: متأسفانه بسیاری از مردم معنای خلاقیت را به‌درستی درک نمی‌کنند. آن‌ها فکر می‌کنند خلاقیت به معنای به وجود آوردن یا تولید چیزی است، در حالی که در واقع به معنای خلق چیزی جدید، اصیل و مؤثر است.

درک نادرست عمومی از خلاقیت

وی می‌افزاید: میزان خلاقیت انسان‌ها یکسان نیست. معمولاً ۶۰ درصد مردم از نظر خلاقیت زیر میانگین هستند؛ بنابراین اجتناب‌ناپذیر است که بخش چشمگیری از جامعه فکر کنند مدل‌های زبانی بزرگ مانند چت‌جی‌پی‌تی خلاق هستند، در حالی که این‌طور نیست. افراد بسیار خلاق، ضعف سامانه‌های هوش مصنوعی مولد را به‌خوبی تشخیص می‌دهند و می‌فهمند که کار هوش مصنوعی تکراری و فاقد نوآوری اصیل و غیرمنتظره است.

نخستین محاسبه رسمی خلاقیت هوش مصنوعی

پروفسور کراپلی تأکید می‌کند که این پژوهش اولین محاسبه رسمی خلاقیت هوش مصنوعی بر اساس مکانیک داخلی مدل‌های زبانی بزرگ است. به گفته وی، هوش مصنوعی می‌تواند یک ابزار پشتیبانی مفید باشد، اما نمی‌تواند جایگزین یک فرد بسیار با استعداد و خلاق شود.

پایان یک افسانه، آغاز یک درک جدید

کراپلی در پایان خاطر نشان می‌کند: این پژوهش نشان می‌دهد که جهان هنوز به انسان‌های خلاق نیاز دارد و شاید این نیاز، امروز بیش از هر زمان دیگری باشد. این مطالعه نه تنها افسانه برتری خلاقیت هوش مصنوعی بر انسان را رد می‌کند، بلکه بر اهمیت بی‌بدیل خلاقیت انسانی در عصر فناوری تأکید می‌ورزد.

یک پژوهش تازه نشان می‌دهد که توان خلاقیت هوش مصنوعی مولد، مانند چت‌جی‌پی‌تی، محدودیتی ریاضی دارد و هرگز نمی‌تواند به سطح نبوغ نمایشنامه‌نویسان، نویسندگان و هنرمندان انسانی برسد. این مطالعه افسانه جایگزینی مشاغل خلاق توسط هوش مصنوعی را به چالش می‌کشد.

پژوهشی منتشرشده در مجله Creative Behavior برای نخستین بار خلاقیت مدل‌های زبانی بزرگ را به‌صورت ریاضی ارزیابی کرده و نشان می‌دهد که توان خلاقانه این سامانه‌ها در بهترین حالت به سطح یک انسان عادی می‌رسد. به گفته دیوید کراپلی، استاد خلاقیت و نوآوری مهندسی، هوش مصنوعی اگر چه قادر است «ظاهر» خلاقیت را تقلید کند، اما از نظر اصالت و اثربخشی هرگز به استانداردهای حرفه‌ای خلاقانه انسانی نخواهد رسید. یک پژوهش جدید، افسانه جایگزینی خلاق‌ترین مشاغل انسانی با هوش مصنوعی را رد کرده است. بر اساس این مطالعه، سامانه‌های هوش مصنوعی مولد مانند چت‌جی‌پی‌تی هرگز نمی‌توانند جایگزین نمایشنامه‌نویسان، نویسندگان، ترانه‌سرایان، هنرمندان و فیلم‌نامه‌نویسان خلاق شوند.

سقف ریاضی خلاقیت هوش مصنوعی

مدل‌های زبانی بزرگ (LLMs) از یک محدودیت ریاضی ذاتی در ظرفیت خلاقانه برخوردارند. به این معنا که آن‌ها هرگز قادر نخواهند بود با اصالت و نبوغ خلاق‌ترین افراد رقابت کنند.

این یافته‌ها حاصل پژوهش دیوید کراپلی، کارشناس خلاقیت و استاد نوآوری مهندسی در دانشگاه استرالیای جنوبی است که در مجله رفتار خلاق / Creative Behavior منتشر شده است.

ارزیابی ریاضی خلاقیت

پروفسور کراپلی با استفاده از اصول ریاضی استاندارد، توانایی خلاقانه مدل‌های زبانی بزرگ را محاسبه کرد. نتایج نشان می‌دهد خلاقیت این مدل‌ها حداکثر ۰.۲۵ در مقیاس ۰ (بدون خلاقیت) تا ۱ (حداکثر خلاقیت) است.

وی در این زمینه توضیح می‌دهد: هوش مصنوعی می‌تواند رفتار خلاقانه را تقلید کند و گاهی این کار را به‌طور متقاعدکننده‌ای انجام می‌دهد، اما ظرفیت خلاقانه واقعی آن در سطح یک انسان معمولی متوقف شده و تحت اصول طراحی کنونی هرگز به استانداردهای حرفه‌ای یا تخصصی نخواهد رسید.

چالش با فرضیات رایج

به گفته وی، این یافته‌ها، فرضیات گسترده درباره قدرت خلاقانه هوش مصنوعی را به چالش می‌کشد و در میان مناقشات جهانی که اغلب با هیاهو و سوءتفاهم همراه بوده،

افزودن دوستان به چت گروهی با قابلیت جدید چت جی پی تی

این ویژگی در ابتدا به عنوان یک آزمایش عرضه شده بود. اما اوپن‌ای‌آی گفت که بازخوردهای اولیه از آن طرح اولیه «مثبت» بوده است و اکنون این ویژگی برای همه کاربران چت جی پی تی، که به حساب کاربری خود وارد شده‌اند، در حال عرضه شدن است.

اوپن‌ای‌آی گفت که گفتگوهای گروهی با چت جی پی تی از گفتگوهای شخصی جدا نگه داشته می‌شوند. این به آن معناست که برای مثال، اطلاعاتی که در حافظه چت جی پی تی برای گفتگوهای شخصی ذخیره شده است نمی‌تواند به چت‌های گروهی منتقل شود. این ویژگی می‌تواند از درون هر چت جدید یا قبلی باز شود. به محض آنکه به روزرسانی در دسترس باشد، یک آدمک کوچک در گوشه بالا سمت راست چت‌ها خواهد آمد، و کلیک کردن روی آن به شما امکان می‌دهد فرد دیگری را اضافه کنید.

این کار یک چت جدید را با آن فرد آغاز خواهد کرد تا گفتگوهای قبلی، جدا و خصوصی باقی بمانند. در ادامه تا ۲۰ نفر می‌توانند به چت افزوده شوند و هر کسی که در گفتگو حضور دارد نیز می‌تواند لینکی را برای اضافه کردن افراد بیشتر به اشتراک بگذارد.

به طور کلی، چت جی پی تی در گفتگوهای گروهی تقریباً همان گونه پاسخ خواهد داد که در چت‌های معمولی پاسخ می‌دهد. این مدل مبتنی بر جدیدترین نسخه خودکار «جی پی تی ۵.۱» است که می‌تواند بسته به پرسش، تصمیم بگیرد از کدام مدل استفاده کند، و از هر قابلیت در دسترس برای فردی که به او پاسخ می‌دهد، استفاده خواهد کرد. چت جی پی تی در عین حال آیه شکلی آموزش داده شده است که بتواند به مناسبات و اقتضائات گروهی پاسخ دهد. برای مثال، این ویژگی جدید، گفتگوهای آموزشی خواند و تصمیم می‌گیرد چه زمانی بهترین زمان برای پاسخ دادن یا ساکت ماندن است، و همچنین قادر است با ایموجی به پیام‌ها پاسخ دهد.

اوپن‌ای‌آی گفت که این به روزرسانی، «فقط آغاز [کار] چت جی پی تی برای تبدیل شدن به یک فضای مشترک برای همکاری و تعامل با دیگران» است. این شرکت اشاره نکرد چه تجربه‌های گروهی دیگری برای آینده برنامه‌ریزی شده‌اند.

اوپن‌ای‌آی به افراد این امکان را می‌دهد تا با هوش مصنوعی گروه‌های چت راه بیندازند؛ این به آن معناست که دوستان، اعضای خانواده یا همکاران می‌توانند همگی وارد گفتگو شوند و اطلاعاتی را که از سیستم دریافت می‌کنند تصحیح کنند و بهبود دهند.

چت جی پی تی اکنون می‌تواند به چت گروهی با دوستان شما بپیوندد. اوپن‌ای‌آی، سازنده این چت‌بات، اکنون به افراد امکان می‌دهد با هوش مصنوعی گروه‌های چت راه بیندازند. این به آن معناست که دوستان، اعضای خانواده یا همکاران می‌توانند همگی وارد گفتگو شوند و اطلاعاتی را که از سیستم دریافت می‌کنند تصحیح کنند و بهبود دهند.

این شرکت اظهار داشت، این کار ممکن است وقتی به دنبال مکان‌هایی برای غذا خوردن برای یک شام دسته‌جمعی هستید، یا با همکاران در حال کار کردن روی یک سند هستید، آیه شما کمک کند.

این کار مطابق با به روزرسانی‌های مشابه در برنامه‌هایی است که بیشتر روی چت متمرکزند، مانند فیس‌بوک مسنجر، برای آنکه افراد بتوانند در گروه‌های چت با یک یا چند دوست دیگر شرکت کنند.

امکان تشخیص استرس با هوش مصنوعی میسر شد

یک مطالعه جدید نشان می‌دهد که هوش مصنوعی اکنون می‌تواند با نگاه به اسکن‌های معمول پزشکی تشخیص دهد آیا کسی ممکن است دچار استرس مزمن باشد یا خیر؟ یک پژوهش جدید نشان می‌دهد هوش مصنوعی با بررسی اسکن‌های پزشکی شما می‌تواند تشخیص دهد که دچار استرس هستید.

دانشمندان با استفاده از یک مدل هوش مصنوعی مبتنی بر یادگیری عمیق برای تحلیل سی‌تی اسکن‌های معمول قفسه سینه، اکنون می‌توانند یک نشانگر زیستی بی‌سابقه از استرس مزمن را شناسایی کنند.

استرس مزمن می‌تواند به بروز بیماری‌های مهمی مانند بیماری قلبی، افسردگی و چاقی کمک کند اما تاکنون متخصصان پزشکی روشی عینی و مقیاس‌پذیر برای سنجش اثرات آن در اختیار نداشتند.

این پژوهش که قرار است هفته آینده در نشست انجمن رادیولوژی آمریکای شمالی (RSNA) ارائه شود، داده‌های نزدیک به سه‌هزار بیمار را گردآوری کرد که شامل سی‌تی اسکن غده‌های فوق کلیه، پرسشنامه‌های استرس، سطوح کورتیزول و دیگر داده‌های سلامت بود که می‌تواند نشان‌دهنده استرس بلندمدت باشد.

پژوهشگران سپس از مدل یادگیری عمیق خود استفاده کردند که می‌تواند حجم غده‌های فوق کلیه را در اسکن‌ها اندازه‌گیری کند. این داده‌ها با دیگر سنجش‌های استرس بیماران مانند شاخص توده بدنی (BMI)، فشار خون و ضربان قلب مقایسه شد.

غده‌های فوق کلیه مسئول تولید و تنظیم هورمون‌هایی هستند که متابولیسم، سیستم ایمنی، فشار خون و پاسخ‌های استرسی را کنترل می‌کنند. پژوهشگران آنها را «فشار سنج زیستی» برای اندازه‌گیری استرس در بدن می‌دانند.

بیمارانی که پیش از مطالعه اعلام کرده بودند دچار استرس هستند حجم فوق کلیه بیشتری

داشتند و همچنین سطوح بالاتر کورتیزول و خطر بیشتر ناراسایی قلبی. شادپور دمهری، استاد رادیولوژی و نویسنده همکار گزارش، در بیانیه‌ای گفت: «برای نخستین بار می‌توانیم با استفاده از اسکنی که بیماران هر روز در بیمارستان‌های سراسر کشور انجام می‌دهند، بار بلندمدت استرس را درون بدن «ببینیم».

دمهری افزود: «به‌جز پرسشنامه‌های بیماران یا نشانگرهایی مانند التهاب مزمن یا افزایش ناگهانی کورتیزول، راهی برای اندازه‌گیری و کمی‌سازی اثرات تجمعی استرس مزمن وجود نداشته که به‌دست آوردن‌شان بسیار دشوار است».

پژوهشگران گفتند مدل هوش مصنوعی آنها می‌تواند برای شناسایی «طیفی از بیماری‌ها» که در سالمندان با استرس مرتبط‌اند به کار رود.

فیلترینگ ابزار کوتاهمدت مدیریت فضای مجازی است

وزیر ارتباطات ادامه داد: بر همین اساس دستور رئیس مجلس برای بررسی دقیق این دغدغه‌ها در مرکز پژوهش‌ها اقدامی ارزشمند است و باید این مسیر با رویکرد کارشناسی ادامه یابد.

محدودسازی فنی ابزار کوتاهمدت مدیریت فضای مجازی

وی با بیان اینکه ادامه وضعیت محدودیت‌های گسترده، زمینه شکل‌گیری بازاری پرسود برای فیلتر شکن‌ها را فراهم کرده است، افزود: فیلترینگ و محدودسازی فنی ابزار کوتاهمدت مدیریت فضای مجازی است و تجربه جهانی نشان می‌دهد که با ابزار فنی نمی‌توانیم مدیریت فضای مجازی انجام دهیم.

وزیر ارتباطات تأکید کرد: تداوم این شرایط نه تنها به اهداف فرهنگی مورد انتظار کمک نکرده، بلکه موجب گسترش استفاده علنی از فیلتر شکن‌ها و شکل‌گیری اختلالات پایدار در ارتباطات شده است.

وی به اثرات فرهنگی استفاده از فیلتر شکن‌ها اشاره کرد و گفت: زمانی استفاده از فیلتر شکن ضارزش بود اما بعد از محدودسازی‌های سال‌های گذشته تبدیل به ارزش شده و افراد با افتخار اعلام می‌کنند که از این ابزار استفاده می‌کنند.

وزیر ارتباطات آلودگی شبکه ارتباطی کشور را یکی دیگر از آسیب‌های استفاده از فیلتر شکن‌ها عنوان کرد که به شدت شبکه را دچار مشکل کرده است.

وی با اشاره به اینکه بیش از ۸۳ درصد مردم از فیلتر شکن‌ها استفاده می‌کنند، افزود: این به این معنی است که ما پاسخی به این نیاز مردم نداشتیم و نتیجه این شرایط شده است. هاشمی، تولید محتوا را راه حل مناسب برای جایگزینی اعمال محدودیت‌ها دانست و گفت: برای این موضوع بر نام‌ریزی‌های مختلفی شده و در حال پیگیری هستیم.

انتقاد از رویکرد حصولتی‌سازی و تضعیف شرکت‌های بزرگ دیجیتال

وی در ادامه با اشاره به مشکلات ناشی از ورود نهادهای شبه دولتی به سهام شرکت‌های خصوصی افزود: هر بار که یک کسب‌وکار دیجیتال رشد کرده، با مداخلات ساختاری مواجه شده است. این مداخلات نه تنها مانع توسعه شده بلکه موجب خروج سرمایه انسانی و مهاجرت نیروهای متخصص نیز شده است.

به گفته هاشمی، افزایش هزینه‌های دلاری زیرساخت و دستمزدهای ارزی کارکنان بخش خصوصی، چالش‌های مضاعفی برای این شرکت‌ها ایجاد کرده است.

تأکید بر ضرورت تغییر رویکرد در حکمرانی فضای مجازی

وزیر ارتباطات با یادآوری مباحث طرح‌شده در نشست اخیر با حضور سران قوا و فعالان برجسته اقتصاد دیجیتال گفت: در آن جلسه صریح و بی‌پرده، بخش عمده‌ای از محدودیت‌ها و آسیب‌های ناشی از سیاست‌های گذشته بررسی شد و سران قوا بر ضرورت رفع موانع تأکید کردند.

وی افزود: مدیریت فضای مجازی نیازمند رویکردی مبتنی بر مشارکت، شفافیت و بهره‌گیری از ظرفیت بخش خصوصی است و ابزار فنی به تنهایی پاسخ‌گو نیست.

هاشمی در پایان تأکید کرد: وزارت ارتباطات بر اساس تحلیل‌های کارشناسی و پیمایش میدانی، مسیر اصلاح سیاست‌های گذشته را دنبال می‌کند و ایجاد ثبات، افزایش کیفیت اینترنت، تقویت اقتصاد دیجیتال، سامان‌دهی حکمرانی فضای مجازی و حمایت از شرکت‌های نوآور را در اولویت قرار داده است.

وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات، در دیدار با اعضای فراکسیون زنان مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه ادامه وضعیت محدودیت‌های گسترده در فضای مجازی، زمینه شکل‌گیری بازاری پرسود برای فیلتر شکن‌ها را فراهم کرده است، افزود: فیلترینگ و محدودسازی فنی ابزار کوتاهمدت مدیریت فضای مجازی است و تجربه جهانی نشان می‌دهد که با ابزار فنی نمی‌توانیم مدیریت فضای مجازی انجام دهیم.

سید ستار هاشمی، در این دیدار گفت: باید از پنجره فرصت هوش مصنوعی حداکثر بهره‌برداری را انجام دهیم و این حوزه به دلیل اثرگذاری مستقیم بر همه شئون زندگی مردم، نیازمند مواجهه‌های جدی و سیاست‌گذاری مبتنی بر تجربه‌های کارشناسی است.

ضرورت بهره‌گیری از تجربه‌های موفق و پرهیز از مداخلات مخرب

هاشمی با اشاره به تجربه توسعه زیرساخت پهن‌بند از دهه ۹۰ و نقش آفرینی بخش خصوصی در رشد اقتصاد دیجیتال، گفت: نمونه‌های موفق همچون دیجی کالا که الهام‌بخش کسب‌وکارهای منطقه شده‌اند، نشان دادند که رشد فناوری نتیجه انکاب به بخش خصوصی و پرهیز از مداخلات غیر ضرور است.

وی افزود: کسب‌وکارهای ایرانی در دوره‌های الگو و مرجع توسعه شرکت‌های مشابه در کشورهای منطقه بودند اما تداوم محدودیت‌ها و تصمیم‌های غیر کارشناسی موجب شده است که فاصله معناداری میان ارزش بازار استارت‌آپ‌های ایرانی و نمونه‌های مشابه منطقه‌ای ایجاد شود.

وزیر ارتباطات با اشاره به آثار محدودسازی و مسدودسازی‌های سال‌های اخیر تصریح کرد: تصمیم‌هایی که بدون مشارکت بخش خصوصی اتخاذ شد، آسیب‌های جدی به اقتصاد دیجیتال وارد کرد.

وی افزود: در جلساتی که با حضور روسای قوا و فعالان شاخص این حوزه برگزار شد، مدیران این کسب و کارها تأکید کردند که محدودیت‌های فنی مانع حضور رقابتی آن‌ها در عرصه بین‌المللی شده است.

هاشمی تأکید کرد: فعالان اقتصاد دیجیتال بارها عنوان کرده‌اند که در فرآیندهای تقنینی مشارکت ندارند و در برخی حوزه‌ها تنظیم‌گر و رقیب به اشتباه یکی تلقی شده است؛ رویکردی که به ایجاد تعارض منافع و لطمه به رقابت‌پذیری منجر می‌شود.

دولت‌ها دقیقاً می‌دانند مافیای فیلتر شکن‌ها چه کسانی‌اند

از مراکز داده تا ارائه‌دهندگان پهنای باند و خدمات ابری.

پرسش کلیدی اینجاست که سود واقعی در این چرخه از کجا تولید می‌شود، چه کسانی از آن بهره می‌برند و چگونه سیاست‌های محدودکننده، بر خلاف هدف اولیه، به تقویت بازاری انجامیده‌اند که قرار بود مهار شود.

در همین راستا نمایندگان در نشست علنی چهارم آذرماه در جریان بررسی گزارش کمیسیون صنایع و معادن در خصوص تصویب تحقیق و تفحص از عملکرد سامانه‌های مدیریت گذرگاه داده‌های کشور و مقابله با ابزارهای حاکمیت گریز (فیلتر شکن‌ها) با ۱۹۸ رأی موافق، ۸ رأی مخالف و ۲ رأی ممتنع از مجموع ۲۲۳ نماینده حاضر در صحن با این

سخنگوی کمیسیون صنایع در مجلس دهم، می‌گوید هیچ فعالیتی در حوزه فیلتر شکن‌ها نمی‌تواند ناشناس باشد و دولت‌ها دقیقاً می‌دانند پشت این شبکه چه کسانی قرار دارند. او تأکید می‌کند طرح جدید مجلس برای ضابطه‌مند کردن فروش VPN «نه برای ساماندهی، بلکه برای ایجاد مانع بر سر راه رفع فیلتر دولت فعلی» طراحی شده و «بدون ارائه جایگزین مناسب، بستن پلتفرم‌ها ظلم به مردم است».

اقتصاد فیلتر شکن‌ها دیگر یک بازار پنهانی نیست؛ شبکه‌های گسترده با گردش مالی برآوردشده تا ۱۰ هزار میلیارد تومان که ذی‌نفعان آن تنها فروشندگان خیابانی یا توسعه‌دهندگان ناشناس نیستند؛ بخشی از سود این بازار به لایه‌های زیرساختی می‌رسد؛

علت اصلی همین است.»

باستانی درباره ادعای وجود مافیای بازار فیلتر شکن نیز گفت: «قطعاً پشت این بازار افراد عادی نیستند؛ شبکه‌ای پیچیده و سودآور است. دولت‌ها هم می‌دانند چه کسانی در این حوزه فعال‌اند. مگر می‌شود در جمهوری اسلامی کسی چنین فعالیت اقتصادی بزرگی داشته باشد و ناشناس بماند؟ نوع برخورد دولت‌ها متفاوت است؛ دولت قبلی ادامه فیلترینگ را می‌خواست، اما دولت فعلی با شعار رفع فیلتر وارد شده و به همین دلیل برخی تلاش می‌کنند با قانون گذاری مانع این روند شوند.»

مسئولیت رفع فیلترینگ بر گردن رئیس جمهور است، اما اختیار ندارد!

بیشتر شده، اختیارات قوه مجریه محدودتر شده است. زمانی که شوراها کمتر بودند و مجلس همراه تر بود، بسیاری کارها انجام شد؛ اما حالا دامنه عمل دولت بسیار تنگ است.»

وزیر پیشین ارتباطات ادامه داد: «همه رؤسای جمهور بعد از ورود به دولت متوجه می‌شوند اختیاراتشان خیلی کمتر از چیزی است که تصور می‌کردند؛ بخشی از تصمیمات دست شورای نگهبان است، بخشی در اختیار مجمع تشخیص مصلحت، بخشی شورای عالی انقلاب فرهنگی و بخشی هم شورای عالی فضای مجازی. مسئولیت بر گردن رئیس جمهور است، اما اختیار ندارد.»

وی با اشاره به ماهیت فیلترینگ به ما گفت: «وقتی نمی‌توان جلوی فیلتر شکن را گرفت و همه مردم از آن استفاده می‌کنند، ادامه این سیاست معقول نیست. چند سایت اصلی اگر باز شود، کسی دنبال فیلتر شکن نمی‌رود. فیلترینگ گسترده فقط مزاحمت ایجاد کرده و باعث شده عده‌ای کاسبی کنند و مردم هزینه اضافی بپردازند.»

معمودی افزود: «از نظر فرهنگی، سیاسی و حتی امنیتی این تصمیمات آثار منفی دارد، لذا باید در حوزه فیلترینگ، سیاست عاقلانه‌تری اتخاذ کرد؛ چراکه این وضعیت به ضرر کشور است.»

او تأکید کرد که خود مسئولان نیز از شبکه‌های فیلتر شده استفاده می‌کنند: «وزرا در اینستاگرام و توییتر فعال‌اند. این یعنی خودشان هم می‌دانند محدودیت برای مردم اثر ندارد. تکنولوژی مزایا و معایب دارد؛ کار شورا باید کاهش معایب باشد نه منع استفاده.»

معمودی با اشاره به وضعیت دولت کنونی گفت: «به نظر می‌رسد دولت در این موضوع می‌تواند فعال‌تر باشد، اما شاید اقداماتشان نتیجه نداده است. باید ساختار اصلاح شود تا مسئولیت با اختیار همخوانی داشته باشد. آقای پزشکیان هم با وجود اعتدال و تلاش، اختیار محدودی دارد.»

وی در پایان اظهار امیدواری کرد: «امیدواریم اصلاحاتی در مدیریت ساختاری صورت گیرد تا رئیس جمهور بتواند به طور واقعی برای امور کشور تصمیم بگیرد. فیلترینگ مسئله‌ای ساده است، اما به دلیل ساختار پیچیده، به یک چالش بزرگ تبدیل شده است.»

تقاضا موافقت کردند.

در همین باره، دکتر سعید باستانی، سخنگوی کمیسیون صنایع و معادن مجلس دهم در گفت‌وگو با خبرنگار ما، به ابهامات این طرح و پشت پرده لایه پنهان اقتصاد فیلتر شکن‌ها پاسخ می‌دهد.

سخنگوی کمیسیون صنایع و معادن مجلس دهم، در گفت‌وگو با خبرنگار ما درباره طرح جدید مجلس در خصوص ضابطه‌مندسازی فروش فیلتر شکن‌ها اظهار کرد: «در همه کشورهای دنیا فروش فیلتر شکن یا VPN وجود دارد، اما تحت ضوابط و آیین‌نامه‌های مشخص. VPN فقط برای دور زدن فیلترینگ نیست؛ یک ابزار است که در بسیاری از فعالیت‌ها کاربرد دارد و بنابراین باید چارچوب قانونی داشته باشد.»

او با بیان اینکه «هدف طرح فعلی مجلس مشخص نیست»، توضیح داد: «وقتی قانون می‌نویسد باید هدف داشته باشید. مثلاً قوانین راهنمایی و رانندگی برای کاهش تصادفات است. اما اینجا مشخص نیست هدف چیست. اگر صرفاً می‌خواهند VPN را در اختیار عده‌ای خاص قرار دهند، این قانون به نتیجه نمی‌رسد.»

باستانی با اشاره به تجربه کشورهایی مانند امارات و چین گفت: «در این کشورها بسیاری از پلتفرم‌های خارجی فیلتر هستند اما در مقابل، سرویس‌های بومی قدرتمند ارائه شده است؛ مثل BOTIM در امارات یا WeChat در چین. این پیام‌رسان‌ها آن قدر خدمات ارائه می‌کنند که مردم به صورت طبیعی از آن‌ها استفاده می‌کنند. ما نمی‌توانیم پلتفرم‌های خارجی را ببندیم اما جایگزین مناسب ندهیم؛ این ظلم به مردم است.»

او درباره علت مطرح شدن این طرح در شرایط فعلی اضافه کرد: «در دولت قبلی چنین وعده‌ای وجود نداشت که کسی دنبال نوشتن قانون برود. اما چون دولت فعلی وعده رفع فیلتر داده، برخی بدشان نمی‌آید برای جلوگیری از آن، در قالب قانون موانعی ایجاد کنند.

وزیر اسبق ارتباطات و فناوری اطلاعات، با تأکید بر اینکه «رئیس جمهور قانوناً امکان عبور از مصوبات شورای عالی فضای مجازی را ندارد»، می‌گوید ریشه تداوم فیلترینگ در کشور «ساختار چندلایه تصمیم‌گیری و شوراها متعدد» است و حتی موافقت سران قوا با رفع فیلترینگ هم در این شورا رأی نمی‌آورد؛ لذا وضعیت موجود «به زیان مردم، فرهنگ و امنیت کشور» است.

دکتر احمد معتمدی، وزیر ارتباطات دولت اصلاحات، در گفت‌وگو با خبرنگار ما درباره وعده رفع فیلترینگ دولت چهاردهم، اظهار داشت: «رئیس جمهور نمی‌تواند مستقیماً وارد این موضوع شود، زیرا تصمیمات شورای عالی فضای مجازی لازم‌الاجراست. بنابراین هیچ مقام اجرایی نمی‌تواند این شورا را دور بزند.»

وی تأکید کرد که مشکل فراتر از اراده شخصی رئیس جمهور است: «این موضوع از مشکلات ساختاری است. رئیس جمهوری انتخاب می‌کنیم، اما حتی نمی‌تواند درباره باز یا بسته شدن یک سایت تصمیم بگیرد. سران قوا هم گاهی موافق باز شدن برخی سایت‌ها هستند، اما در شورا رأی نمی‌آورد.»

معمودی با اشاره به تجربه خود در دولت اصلاحات، افزود: «هرچه تعداد شوراهای

آمادگی داریم بر اساس قوانین، بر اساس نظرات سرمایه‌گذاران حرکت کنیم

که بخش خصوصی نتواند به آن ورود پیدا کند و امروز اولویت امنیت سایبری نیز با بخش خصوصی است.

دکتر عارف با اشاره به رتبه ۷۰ کشور در شاخص نوآوری و همچنین رتبه ۴۶ در خروجی نوآوری در شاخص‌های بین‌المللی بیان کرد: با وجود رتبه ۴۶ در خروجی نوآوری در سطح جهانی اما کشور از نظر نیروی انسانی و علمی ظرفیت خوبی دارد. البته شاخص‌های بین‌المللی برای جامعه ما دقیق نیست چراکه دستگاه‌های ذیربط اطلاعات به موقع نمی‌دهند اما در هر صورت ملاکی برای جایگاه فناوری اطلاعات و ارتباطات در کشور است.

معاون اول رئیس‌جمهور همچنین به فاصله معنادار جمهوری اسلامی ایران با استانداردهای جهانی در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات اشاره و تأکید کرد: زیرساخت‌های دیجیتال هنوز متناسب با نیازهای کشور و منطقه نیست. کشور های منطقه امروز علاقمند با همکاری با جمهوری اسلامی ایران در همه زمینه‌ها از جمله فناوری اطلاعات و ارتباطات هستند.

دکتر عارف با تأکید بر ضرورت توجه به مهارت‌های فنی و نیروی انسانی و جذب سرمایه افزود: امروز برای جذب سرمایه چالش‌هایی داریم که باید رفع شود و کاهش چالش‌های سرمایه‌گذاری مهمترین راهبرد دولت چهاردهم است. شرایط برای جذب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی در این دولت فراهم شده است و باید شرایط شفاف، متناسب با خواسته‌های سرمایه‌گذار و تنظیم قوانین متناسب زمینه برای ورود سرمایه‌گذاری در کشور فراهم شود.

دکتر عارف اهمیت بازطراحی و تعامل نظام مند صنعت و دانشگاه را خاطرنشان ساخت و بیان کرد: فاصله معناداری بین این دو بخش وجود دارد که البته تهدید نیست و دانشمندان برجسته‌ای در داخل و خارج از کشور داریم. در بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات در حوزه‌هایی که اولویت جدی بود به خوبی عمل کردیم و باور داریم که می‌توانیم با برنامه‌ریزی دقیق برای جهشی بزرگ در این حوزه حرکت کنیم.

معاون اول رئیس‌جمهور با بیان اینکه امروز هوش مصنوعی یک ابزار مهم است که می‌تواند آغاز عصر جدیدی در فناوری اطلاعات و ارتباطات باشد، گفت: هوش مصنوعی بزرگترین نیروی تحول آفرین در فناوری اطلاعات و ارتباطات است و موتور محرک نسل آینده ارتباطات، امنیت سایبری، اینترنت اشیا و خدمات دیجیتال است.

دکتر عارف اضافه کرد: امروز در بخش هوش مصنوعی عقب هستیم و دولت چهاردهم در همان ماه‌های اول و با استناد به اسناد بالادستی با اولویت ستاد توسعه هوش مصنوعی و همچنین امنیت سایبری را در بالاترین سطح تشکیل داد که شروع خوبی داشتیم و باید عقب ماندگی‌ها را جبران کنیم.

معاون اول رئیس‌جمهور با تأکید بر اینکه جمهوری اسلامی ایران می‌تواند به اتکاء نیروی انسانی خوب از باز یگران مهم عرصه هوش مصنوعی باشد، گفت: کشورهای منطقه در راهبرد توسعه هوش مصنوعی و همکاری با یکدیگر هم عقیده هستند و این مهم در اجلاس اخیر کشورهای عضو سازمان شانگهای مورد توجه قرار گرفت.

وی با اشاره به اینکه فناوری اطلاعات و ارتباطات در برنامه هفتم پیشرفت فراتر از یک بخش است و نقش زیربنایی و محوری برای سایر بخش‌ها دارد، اظهار داشت: فناوری اطلاعات و ارتباطات از پایه‌های اصلی تحول اقتصادی و حکمرانی نوین است که توسعه فیبر نوری و شبکه‌های نسل پنجم در دولت چهاردهم و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در حال پیگیری است.

معاون اول رئیس‌جمهور با اشاره به نقش فناوری اطلاعات و ارتباطات در تولید ناخالص داخلی ادامه داد: حرکت به این سمت یک الزام است و تجربه در ارتقا فناوری اطلاعات و ارتباطات این بوده و هست که باید مبتنی بر شایستگی‌های داخلی و در صورت نیاز کمک از دیگران باشد. در زمینه هایتک اقدامات اساسی انجام شد که باید همین تجربه و الگو در هوش مصنوعی نیز دنبال شود.

دکتر عارف با تأکید بر ضرورت سرمایه‌گذاری در حوزه هوش مصنوعی و همچنین فناوری اطلاعات و ارتباطات تصریح کرد: سایر کشورها سرمایه‌گذاری گسترده‌ای در این حوزه انجام دادند و امروز باید خودمان را برای جذب سرمایه در این بخش که سودآوری بالایی نیز برای سرمایه‌گذار دارد آماده کنیم.

دکتر محمدرضا عارف در همایش ملی فرصت‌های سرمایه‌گذاری در بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات که در سالن همایش‌های بین‌المللی صدا و سیما برگزار شد، با بیان اینکه سرمایه‌گذاری، ارتباطات و فناوری اطلاعات سه واژه کلیدی در این همایش است که امروز راهبرد اصلی دولت چهاردهم و برنامه هفتم پیشرفت است، افزود: برنامه هفتم پیشرفت به عنوان یک برنامه اصلاحات و همچنین با تعیین شاخص‌های کمی رشد ۸ درصدی نیاز به سرمایه‌گذاری فوق‌العاده سنگین دارد.

معاون اول رئیس‌جمهور با اشاره به اهمیت توجه به تولید با محوریت خود کفایی و خود اتکایی به ویژه در منطقه که گرایش‌های تمدنی، فرهنگی و تجاری با ایران دارند، ادامه داد: تولید تنها محدود به سخت‌افزار نیست بلکه باید یک جهش علمی در بخش سخت‌افزاری و نرم‌افزاری به ویژه فناوری‌های نوظهور داشته باشیم.

دکتر عارف با اشاره به اینکه در زمانیکه کشورهای دیگر به سمت خصوصی سازی رفتند، اما به دلیل اینکه سیاست‌های اصل ۴۴ نداشتیم سایر کشورها از مشارکت بخش خصوصی به خوبی بهره بردند، تأکید کرد: پس از ابلاغ سیاست‌های کلی اصل ۴۴ و همچنین سند چشم‌انداز ۲۰ ساله مسیر برای حضور بخش خصوصی هموار شد که اقدامات خوبی در گذشته صورت گرفته است اما با افق دیده شده در اسناد بالادستی فاصله داریم.

معاون اول رئیس‌جمهور با بیان اینکه جمهوری اسلامی ایران در منطقه و اتحادیه‌های منطقه‌ای جایگاه خوبی دارد و تلاش داریم در تعامل با سایر اعضا به صورت مشترک برای رفع نیازهای منطقه و تولید گام برداریم، گفت: مقام معظم رهبری نیز در ابتدای هر سال با نامگذاری، راهبرد دقیق یک ساله و اولویت کشور را مشخص می‌کنند که امسال نیز سرمایه‌گذاری برای تولید نامگذاری شده است و امیدواریم جمع‌بندی این همایش در بخش سرمایه‌گذاری و تولید نه تنها برای حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات بلکه سایر بخش‌ها مفید و خوب باشد.

دکتر عارف تصریح کرد: اگر فناوری اطلاعات و ارتباطات زمانی در کشور به عنوان یک بخش مهم زیربنایی بود اما امروز به دلیل نقش آن در سایر بخش‌ها و برنامه‌های هفتم پیشرفت بی بدیل است. نمی‌توانیم بخش مهمی را در رشد سراغ بگیریم که فناوری اطلاعات و ارتباطات نقش کلیدی در آن نداشته باشد.

معاون اول رئیس‌جمهور خاطرنشان کرد: باید با توجه به ظرفیت‌های علمی کشور و با کمک و محوریت بخش خصوصی حرکت جهشی در فناوری اطلاعات و ارتباطات رخ دهد تا بتوانیم علاوه بر پیشبرد برنامه‌های پیشرفت، نیازهای داخلی و منطقه‌ای را رفع کنیم.

دکتر عارف با تأکید بر اینکه فناوری اطلاعات و ارتباطات قلب تپنده اقتصاد نوآور است که سهم مهمی در آینده بهتر دارد، اضافه کرد: در برنامه‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات توجه به بخش خصوصی نکردیم که از برنامه چهارم پیشرفت اهمیت این حوزه مورد توجه قرار گرفت. البته هماهنگی بین حاکمیت و بخش خصوصی زمان می‌برد و با بخشنامه نمی‌توان ذهنیت این دو بخش را به یکدیگر نزدیک کرد اما امروز زمینه‌های لازم فراهم شده است و هیچ بخش حاکمیتی حتی حوزه امنیت وجود ندارد

برشمرده و گفت: آمادگی داریم بر اساس قوانین موجود و با اصلاح آنان، بر اساس اخذ نظرات سرمایه‌گذاران حرکت کنیم چرا که سرمایه جایی می‌رود که امن، سودده و آزاد باشد.

دکتر عارف تأکید کرد: امروز با صراحت اعلام می‌کنم که فناوری اطلاعات و ارتباطات از امن‌ترین، پرسودترین و راهبردی‌ترین حوزه‌های سرمایه‌گذاری در ایران است و دولت چهاردهم آماده رفع موانع، اصلاح قوانین و حمایت از پروژه‌های این بخش است.

معاون اول رئیس‌جمهور اضافه کرد: امروز نوآوری داده و فناوری دیجیتال و نه منابع زیرزمینی آینده را می‌سازد که می‌توانیم ایران را به هاب منطقه فناوری اطلاعات و ارتباطات تبدیل و صادرات خدمات دیجیتال را چند برابر کنیم و فرصت‌های جدید شغلی با کیفیت برای جوانان به وجود آوریم.

معاون اول رئیس‌جمهور در پایان خاطرنشان کرد: ما در آستانه یک جهش دیجیتال هستیم که می‌توانیم مسیر آینده را با هم بسازیم و آینده اقتصاد ایران دیجیتال است.

معاون اول رئیس‌جمهور با اشاره به تجربه سایر کشورها در زمینه توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات از جمله تقویت زیرساخت‌های دیجیتال، حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان، روان‌سازی قوانین، بهره‌گیری از صندوق‌های خطرپذیر و مشوق‌های مالیاتی گفت: دولت چهاردهم نیز با بهره‌گیری از ظرفیت علمی داخلی در همین مسیر گام برمی‌دارد.

دکتر عارف افزود: کشورهای دیگر از شبکه‌های پرسرعت و خدمات ابری استفاده کردند. البته نباید بدون ارتقا کیفیت تجهیزات، مشتری جدیدی بپذیریم.

دکتر عارف با تأکید بر اینکه باید سرمایه‌گذاری در فناوری اطلاعات و ارتباطات را به دلیل نقش این بخش در برنامه‌های توسعه در اولویت ملی قرار دهیم، گفت: حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات می‌تواند به تحول در بخش‌های مختلف از جمله انرژی، تولید، کشاورزی، سلامت و دولت و شهر هوشمند منجر شود.

معاون اول رئیس‌جمهور توسعه زیرساخت‌های دیجیتال، توانمندسازی نیروی انسانی، آموزش مهارت‌های نوین فناوری اطلاعات و ارتباطات، حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان و جذب سرمایه را از برنامه‌های دولت چهاردهم در توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات

اتکا به بخش خصوصی، شرط لازم برای تحقق اهداف ملی است

باکیفیت» معرفی کرد و گفت: «وزارت ارتباطات سه پروژه بزرگ را با مشارکت بخش خصوصی دنبال می‌کند که توسعه شبکه فیبرنوری منازل و کسب‌وکارها از آن جمله است.»

به گفته وی این پروژه با محوریت اپراتورها در حال پیشرفت است و یکی از ریشه‌ای‌ترین پروژه‌های زیرساختی در تاریخ ارتباطات کشور محسوب می‌شود.

🔗 میراث فنی ماندگار، تحول بنیادی در دسترسی پایدار

وی در تشریح دومین پروژه بزرگ وزارت ارتباطات یعنی مهاجرت از سیم مسی به فیبرنوری گفت: «این طرح که با محوریت شرکت مخابرات ایران و مشارکت سایر اپراتورها اجرا می‌شود، پس از یک قرن وابستگی کشور به شبکه مسی، نخستین تحول بنیادی در لایه دسترسی ثابت است.»

به گفته وزیر ارتباطات این پروژه «در دولت چهاردهم به‌عنوان میراث فنی ماندگار ثبت خواهد شد.»

هاشمی توسعه نسل پنجم و آمادگی برای نسل ششم تلفن همراه را سومین پروژه بزرگ وزارت ارتباطات عنوان کرد و با اشاره به برگزاری مزایده فرکانس‌های 5G پس از سال‌ها انتظار گفت: «اپراتورها در حال تأمین تجهیزات و آماده‌سازی شبکه هستند و این مسیر با جدیت دنبال می‌شود.»

🔗 حکمرانی داده‌محور؛ رکن تحول دیجیتال

وزیر ارتباطات محور دوم اقتصاد دیجیتال را «حکمرانی داده‌محور» دانست و تأکید کرد: «توسعه زیرساخت‌های ذخیره‌سازی، مراکز داده و ظرفیت‌های پردازشی باید با تکیه بر سرمایه‌گذاری بخش خصوصی پیش برود.»

او با اشاره به اینکه جریان اصلی ارزش در اقتصاد دیجیتال بر پایه داده شکل می‌گیرد، گفت: «نبود داده‌های متقن طی سال‌های گذشته در حوزه‌هایی از انرژی و محیط‌زیست تا مدیریت اجتماعی، مانع تصمیم‌گیری کارآمد بوده و ضرورت استقرار حکمرانی داده‌محور را بیش از پیش آشکار کرده است.»

وی در تشریح برنامه‌های وزارت ارتباطات در این حوزه گفت: «توسعه «ابر دولت» با مدل سرمایه‌گذاری مشترک دولت و بخش خصوصی در دستور کار قرار گرفته و سازمان تنظیم مقررات نیز به‌زودی پروانه ایجاد «اپراتور هوش مصنوعی» را برای مشارکت بخش خصوصی صادر خواهد کرد.»

به گفته او، تقویت زیرساخت‌های داده و ایجاد ظرفیت‌های نوین پردازشی، پایه‌ای ضروری برای تحقق خدمات هوشمند و پیشبرد تحول دیجیتال در کشور است.

🔗 توسعه خدمات دیجیتال؛ از برون‌سپاری تا کاهش تصدی‌گری

هاشمی لایه سوم را «خدمات دیجیتال» عنوان کرد و گفت: «تجربه نشان داده ارائه خدمات از مسیر بخش خصوصی، کیفیت بسیار بالاتری نسبت به تصدی‌گری دولتی دارد.»

او با اشاره به اینکه هرگاه اختلالی در خدمات دستگاه‌های دولتی رخ می‌دهد، بلافاصله زیرساخت ارتباطی متهم می‌شود، افزود: «پایداری سرویس‌های شرکت‌های خصوصی

وزیر ارتباطات در همایش ملی «فرصت‌های سرمایه‌گذاری در بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات» تأکید کرد که دولت برای شتاب دادن به توسعه اقتصاد دیجیتال، مجموعه‌ای از پروژه‌های کلیدی را با مشارکت بخش خصوصی آغاز کرده است و این همایش نقطه آغاز مرحله جدیدی از جذب سرمایه در حوزه زیرساخت‌های ارتباطی، حکمرانی داده‌محور و خدمات دیجیتال به شمار می‌رود.

وزیر ارتباطات با بیان اینکه اقتصاد دیجیتال دیگر یک «انتخاب» نیست تأکید کرد: اقتصاد دیجیتال و تحول دیجیتال «ضرورتی راهبردی» برای رشد اقتصادی و جهش بهره‌وری کشور محسوب می‌شود.

🔗 اقتصاد دیجیتال؛ حوزه‌ای با نرخ بازدهی متمایز

وزیر ارتباطات با اشاره به تحلیل‌های جهانی و تجربیات کشورهای پیشرو اعلام کرد: «سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های اقتصاد دیجیتال، در مقایسه با بسیاری از بخش‌های اقتصادی، بازدهی به‌مراتب بالاتر و اثر تکاثری قابل توجه‌تری دارد.»

او تصریح کرد: «قانون‌گذار در برنامه هفتم پیشرفت، با درج احکام متعدد در فصل سیزدهم و سایر بخش‌های برنامه، مسیر روشنی برای توسعه زیرساخت‌های ارتباطی و اقتصاد دیجیتال ترسیم کرده است.»

🔗 حجم سرمایه‌گذاری دولتی، کافی نیست

به گفته او، حجم سرمایه‌گذاری مورد نیاز برای این حوزه به گونه‌ای است که دولت به‌تنهایی قادر به پوشش آن نیست و اتکا به ظرفیت بخش خصوصی، شرط لازم تحقق اهداف ملی به شمار می‌رود.

هاشمی تأکید کرد: «وزارت ارتباطات بر همین مبنا در حال فراهم‌سازی بسترهای جذاب و شفاف برای حضور سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی است.»

🔗 اولویت اول؛ زیرساخت‌های ارتباطی و توسعه شبکه پرسرعت

هاشمی یکی از محورهای اصلی توسعه اقتصاد دیجیتال را «زیرساخت ارتباطی پایدار و

وزیر ارتباطات با قدردانی از حضور مهمانان خارجی، دیپلماسی فناوری را یکی از اولویت‌های وزارتخانه دانست و از تلاش‌های معاونت امور بین‌الملل برای گسترش همکاری با کشورهای صاحب فناوری سخن گفت.

او تأکید کرد که انتقال فناوری، نیازمند تصمیمات شجاعانه، اقدامات جسورانه و آینده‌نگری دقیق است و همه ظرفیت‌های ملی باید در این مسیر بسیج شود.

دکتر هاشمی با قدردانی از همه‌دستان کاران برگزاری همایش گفت: «وزارت ارتباطات با اتکا به ظرفیت بخش خصوصی، برنامه‌ریزی مدون و رویکرد آینده‌نگر، مسیر تحول اقتصاد دیجیتال را با قدرت ادامه خواهد داد و تلاش می‌کند در «پنجره فرصت محدود» موجود، تحولاتی ماندگار برای مردم رقم بزند.»

بزرگی مانند اسنپ، دیجی کالا و علی‌بابا نشان می‌دهد که بستر شبکه در اکثر مواقع پایدار است و منشأ اختلال‌ها در لایه خدمات دولتی قرار دارد.»

وی تأکید کرد: «راهبرد دولت چهاردهم، برون‌سپاری خدمات دولت هوشمند به بخش خصوصی با محوریت سازمان فناوری اطلاعات است.»

امنیت سایبری؛ نیاز همزمان با توسعه

وزیر ارتباطات توسعه زیرساخت‌ها را مشروط به تقویت همزمان امنیت سایبری دانست و گفت: «یجاد «پراتور امنیت» در بخش خصوصی یکی از برنامه‌های جدی وزارتخانه برای حفاظت از داده‌ها و خدمات دیجیتال کشور است.»

دیپلماسی فناوری؛ مسیر انتقال دانش و توسعه همکاری‌های بین‌المللی

بررسی فواید مشارکت عمومی - خصوصی از نگاه دبیر سندیکای صنعت مخابرات

سریع تر فراهم می شود).

۳- انتقال ریسک به طرف توانمندتر (یعنی بخش خصوصی)، شامل:

(ریسک های فناوری و نوآوری، ریسک هزینه های عملیاتی، ریسک توسعه و بهره وری).

۴- تضمین کیفیت و بهره وری بهتر.

(در قراردادهای PPP، پرداخت ها به شاخص های عملکردی «KPI» و سطوح کیفیت خدمات «SLA»، وابسته است).

۵- دسترسی به دانش و نوآوری روز.

(بخش خصوصی به دلیل رقابت بازار، در استفاده از فناوری های جدید چابک تر و جسور تر است).

۶- ایجاد اشتغال و توسعه اقتصاد دیجیتال.

(افزایش اشتغال متخصصان فاوا، رشد شرکت های دانش بنیان، شکل گیری زنجیره ارزش جدید).

۷- تمرکز بیشتر دولت بر سیاستگذاری و تنظیم گری.

(با برون سپاری به بخش خصوصی، دولت و بخش عمومی تمرکز بیشتری بر سیاستگذاری و نظارت بهتر خواهد داشت).

۸- افزایش شفافیت و پاسخگویی.

(کارکرد بخش خصوصی قابل ممیزی است، هزینه ها و درآمدها شفاف تر است، قراردادهای مبتنی بر KPI امکان ارزیابی بی طرفانه عملکرد را فراهم می کند).

۹- بهبود چرخه نگهداشت و بهره برداری بلندمدت.

(بخش خصوصی طبق قرارداد برای حداکثر عمر مفید تجهیزات برنامه ریزی میکند، کیفیت نگهداشت رعایت و یا به بخش دولتی/عمومی آموزش داده می شود، پروژه‌ها به وضعیت رها شده دچار نمی شود).

۱- ماده ۲۰ قانون برنامه هفتم پیشرفت

دستگاه های اجرایی طرح های سرمایه گذاری خود که قابل مشارکت با بخش خصوصی یا تعاونی است را با همکاری سازمان برنامه و بودجه مشخص نمایند.

بند ث این ماده:

دستگاه های اجرایی ذی ربط می توانند برای تجاری سازی و اعطای یارانه سود تسهیلات و خرید تضمینی محصولات که به موجب آئین نامه ای که توسط سازمان برنامه و بودجه تهیه می شود و به تصویب هیات وزیران می رسد، اقدام نمایند.

۲- آئین نامه اجرایی اشاره شده تهیه و در هیات وزیران به تصویب رسیده و در تاریخ ۱۴۰۴/۸/۴ توسط معاون اول رئیس جمهور، ابلاغ شده است.

تعاریف:

۱- مشارکت عمومی - خصوصی:

سازوکاری که در آن طرف عمومی (دولت و نهادهای غیر خصوصی)، به عنوان دستگاه های اجرایی به منظور تامین کالا یا خدمات و یا هر دو از ظرفیت های طرف خصوصی استفاده می نمایند.

۲- طرف خصوصی:

طرف خصوصی بخش خصوصی و تعاونی (سرمایه گذار)، مسئولیت سرمایه گذاری یا ارائه محصول پروژه و یا ترکیبی از دو را برعهده دارد و حسب مورد تمام یا بخشی از وظایف و مسئولیت های تامین این کالاها و خدمات مانند طراحی، ساخت، تامین

دبیر و نائب رئیس هیات مدیره سندیکای صنعت مخابرات ایران، تسریع در توسعه زیرساخت ها و خدمات دیجیتال، کاهش فشار بودجه ای به دولت و نهادهای عمومی غیر دولتی، انتقال ریسک به طرف توانمندتر (یعنی بخش خصوصی)، تضمین کیفیت و بهره وری بهتر، دسترسی به دانش و نوآوری روز، ایجاد اشتغال و توسعه اقتصاد دیجیتال، تمرکز بیشتر دولت بر سیاستگذاری و تنظیم گری، افزایش شفافیت و پاسخگویی و بهبود چرخه نگهداشت و بهره برداری بلند مدت را از فواید مشارکت عمومی - خصوصی (PPP) عنوان کرد.

پیرو حضور دبیر و نائب رئیس هیات مدیره سندیکای صنعت مخابرات ایران در پنل تخصصی فرصت های سرمایه گذاری بخش فاوا، فرامرز رستگار دبیر سندیکای صنعت مخابرات ایران، مشروح مطالبی که قصد داشت در پنل مذکور مطرح نماید ولی به دلیل محدودیت زمان میسر نگردید را تحت عناوین زیر در اختیار این رسانه قرارداد.

۱- فواید کلیدی مشارکت عمومی - خصوصی (PPP).

۲- قوانین و مقررات حاکم بر قراردادهای PPP.

۳- نکات مهم در آئین نامه مصوب هیات وزیران مورخ ۱۴۰۴/۸/۴ در مورد قراردادهای PPP.

۴- اصول حاکم در الگوی مشارکت عمومی - خصوصی.

۵- نقش تسهیلگر مشارکت در قراردادهای PPP.

مشروح موارد:

۱- تسریع در توسعه زیرساخت ها و خدمات دیجیتال.

(ورود بخش خصوصی باعث شتاب در طراحی، اجرا و بهره برداری پروژه ها می شود).

۲- کاهش فشار بودجه ای به دولت و نهادهای عمومی غیر دولتی.

(تامین مالی پروژه های دارای توجیه اقتصادی، با سرمایه گذاری بخش خصوصی،

مالی، تجهیز، نوسازی، بهره برداری و تعمیر و نگهداری را برعهده می گیرد.

۳- طرف عمومی:

دستگاه های اجرایی موضوع بندهای (خ) و (پ) ماده یک قانون برنامه هفتم پیشرفت، علاوه بر نظارت بر کیفیت، کمیت و زمان ارائه کالا و خدمات، نسبت به انجام تعهدات قراردادی خود اقدام می نماید.

۴- شرکت پروژه:

شخص حقوقی که طبق قوانین و مقررات مربوط توسط طرف خصوصی منتخب، صرفاً برای اجرای قرارداد مشارکت و انجام پروژه تاسیس می شود.

۵- قرارداد مشارکت:

قراردادی بلندمدت و نتیجه محور که طبق آن طرف خصوصی تعهد می کند باتوان فنی و مالی خود، محصول مورد درخواست طرف دولتی یا عمومی را تامین کند و بازگشت اصل و سود آورده های طرف خصوصی از محل منافع دوره بهره برداری و حسب ضرورت از محل انواع حمایت های طرف عمومی انجام می شود.

۶- پروژه:

پروژه های تولیدی، زیربنایی و تملک دارایی های سرمایه ای جدید، نیمه تمام، تکمیل شده و آماده و درحال بهره برداری و سایر پروژه های طرف عمومی و پروژه های متقاضیان مشارکت است.

۷- اعتبار مشارکت:

اعتباراتی که از محل قوانین بودجه سنواتی، داخلی شرکت دولتی و یا سایرمنابع نقدی و غیرنقدی قابل تعریف برای ایفای به موقع تعهدات قرارداد مشارکت تامین می شود.

۸- الگو یا مدل مالی:

روابط مالی طرف عمومی و طرف خصوصی که بر پایه تعهدات و تسهیم مخاطرات (ریسک) میان دو طرف قرارداد مشارکت تدوین می شود (الگوی مالی، بخشی از گزارش امکان سنجی مشارکت است) که متناسب با نوع پروژه و روش مشارکت، ساختار تامین مالی و گردش نقدینگی شرکت پروژه در دوره های قرارداد، تعیین شده و شیوه محاسبه آن پیش بینی می شود.

۹- گزارش مشارکت پذیری:

گزارش طرح توجیهی که به تناسب پیچیدگی و حجم سرمایه گذاری پروژه، شامل تمام یا مواردی از مطالعات فنی، اقتصادی، اجتماعی، زیست محیطی، مالی، حقوقی و قراردادی، نحوه تامین مالی، الگوی مالی، مطالعات خطرپذیری (ریسک)، سازوکار پیشنهادی برای مشارکت براساس کمترین ارزش پرداختی و بیشترین ارزش کسب شده طرف عمومی و درنهایت ارزیابی گزینه های مختلف برای تامین محصول پروژه که مزیت نسبی، منافع راهبردی (شامل افزایش کارایی و اثربخشی ناشی از به کارگیری روش مشارکت بجای سایر روش ها) و عملیاتی اجرای پروژه را به روش مشارکت نشان می دهد.

۱۰- سامانه:

زیرمجموعه ای از سازمان نظام یکپارچه مالی دولت که موضوع مشارکت عمومی - خصوصی در آن توسط سازمان برنامه و بودجه راهبری می شود.

۱۱- ارزیابی توان:

ارزیابی توان انجام تعهدات متقاضیان سرمایه گذاری (ارزیابی کیفی).

۱۲- اجاره بلندمدت:

یکی از روش های مشارکتی که مطابق آن با طرف خصوصی برای سرمایه گذاری و بهره برداری از اموال غیرمنقول دولتی و بدون انتقال مالکیت در چارچوب این آئین نامه اقدام می نماید.

۱۳- تسهیل گر مشارکت:

اشخاص حقوقی واجد ارزیابی توان و آشنا به بازار که دارای ایده های نوآورانه و خلاقانه در جهت ایجاد جذابیت برای پروژه ها بوده و با شناخت ظرفیت های طرفین در جهت تسهیل جذب طرف خصوصی برای اجرای پروژه و افزایش کارایی فرایند ارجاع کار در چارچوب مشارکت عمومی - خصوصی تلاش می نمایند.

۱۴- رفتار برابر:

طرف عمومی و طرف خصوصی در چارچوب های حقوقی و قراردادی در جایگاه

برابر قرار دارند.

توجه ویژه:

برای الگوی مشارکت عمومی - خصوصی، اصول زیر در تدوین،

- بخشنامه ها،

- دستورالعمل ها،

- رفع ابهامات،

- قراردادها،

- حل اختلاف، «ضروری است».

۱- فرصت برابر و ایجاد رقابت:

طرف عمومی باید شرایط «دسترسی آزاد به اطلاعات هر پروژه» را فراهم نماید و «هر متقاضی سرمایه گذار» بتواند در فرایند رقابتی، شفاف و پیش بینی پذیر در فرایند ارجاع کار به طرف خصوصی حاضر شود.

۲- رفتار برابر:

طرف عمومی و طرف خصوصی در چهارچوب های حقوقی و قراردادی «در جایگاه برابر» قرار دارند.

۳- تناسب در تسهیم مسئولیت و خطرپذیری:

در اسناد قراردادی، مسئولیت ها و خطرپذیری (ریسک) های پروژه متناسب با اهداف آن، «بین طرفین قرارداد مشارکت تعیین می شود».

۴- استفاده کارآمد از منابع بخش عمومی:

منابع در اختیار طرف عمومی به نحوی مورد استفاده قرار گیرد که تعهدات بخش عمومی در قرارداد مشارکت «نسبت به سایر روش های متداول به صرفه باشد».

۵- استفاده کارآمد از ظرفیت فنی و مدیریتی بخش خصوصی:

بهره گیری حداکثری از ظرفیت مدیریتی و توان فنی، اجرایی و مالی بخش خصوصی در راستای توسعه دانش و مهارت، ایجاد خلاقیت و نوآوری، ایجاد و انتقال فناوری، کارآفرینی و رونق کسب و کار به نحوی که «بهبود کمیت و کیفیت کالا و خدمات» حاصل شود.

۶- به رسمیت شناختن مالکیت و حق انتفاع بخش خصوصی:

حفظ حقوق مالکیت و حق انتفاع «برای طرف خصوصی» و «ایفای به موقع تعهدات دولت و طرف عمومی» مطابق قرارداد مشارکت است.

۷- یکپارچگی:

در تهیه و تدوین ضوابط، مقررات و بخشنامه های مرتبط، «رعایت یکپارچگی در چهارچوب الزامات توسعه ای مطابق اسناد بالادستی» با هدف «افزایش کارآمدی و اثربخشی طرح ها» در دوره عمر پروژه در نظر گرفته می شود.

امور مربوط به تسهیلگر مشارکت و وظایف به شرح زیر است:

۱- مطالعه و ارزیابی دقیق نیازهای طرف دولتی/عمومی.

۲- مطالعه و بررسی بازار پروژه و ظرفیت های بالقوه و بالفعل آن.

۳- شناسایی فعالان اقتصادی و متقاضیان محصول پروژه.

۴- کارگزاری امور اطلاع رسانی، ترویجی و برگزاری جلسات توجیهی برای فرصت های مشارکت بخش عمومی (علاوه بر فراخوان عمومی).

۵- تعامل و ایجاد درک مشترک از اقدامات موردنیاز از جانب بخش خصوصی به منظور تامین نیازهای طرف دولتی/عمومی.

۶- بازاریابی و شناسایی متقاضیان سرمایه گذاری بالقوه و برگزاری جلسات شفاف سازی برای ترغیب آن ها به سرمایه گذاری در پروژه های طرف دولتی/عمومی.

۷- شناسایی ظرفیت ها و حمایت های قانونی موجود برای بهبود مشارکت پذیری و ایجاد جذابیت برای طرف های خصوصی در طرح ها و پروژه های مشارکتی.

۸- بررسی پیشنهاد ابزارهای مالی متناسب برای تامین مالی پروژه.

همایش فرصت های سرمایه گذاری بخش فاوا با همین هدف برگزار شده است.

امیدواریم تعامل بین سرمایه پذیران و سرمایه گذاران در جلسات B2B و B2G و همچنین بازدید و مذاکرات در فضای نمایشگاه به عنوان مقدمه و آغاز کار انجام شود و حتما پس از خاتمه همایش امور مربوط به «پسا همایش» در دستور کار دبیرخانه همایش قرار بگیرد.

شبکه ملی اطلاعات در مسیر بازتعریف؛ از اصلاح اسناد تا فعال سازی راهبری فرادستگاهی

معاون توسعه شبکه ملی اطلاعات یکی از برنامه‌های پیشنهادی خود را برگزاری رویدادی برای نمایش دستاوردهای بومی سازی عنوان کرد و گفت: در سه سال گذشته اتفاقات مهمی در لایه‌های سخت‌افزار، نرم‌افزار، خدمات، سرویس و حتی محتوا رخ داده، اما تصویر روشنی از داشته‌های موجود نداریم. به گفته وی، برگزاری چنین رویدادی می‌تواند به شفاف‌سازی ظرفیت‌ها و ایجاد شناخت مشترک میان دولت و فعالان بخش خصوصی کمک کند.

نشست ۲۰ تشکل همسو در حوزه فاوا با حضور دکتر وحید یزدانپان، معاون توسعه شبکه ملی اطلاعات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و جمعی از نمایندگان تشکلات بخش خصوصی حوزه فاوا، در محل سالن زوفا هتل ارم برگزار شد.

تشکیل شورای عالی راهبری با ریاست معاون اول رئیس جمهور
یزدانپان با تأکید بر ماهیت فرادستگاهی شبکه ملی اطلاعات از تشکیل شورای عالی راهبری این شبکه به ریاست معاون اول رئیس جمهور خبر داد و گفت: با ورود مستقیم دکتر عارف، امکان راهبری مؤثر دستگاه‌های مختلف فراهم شده است. وی افزود: جلسات این شورا به صورت ماهیانه برگزار می‌شود و با توجه به جایگاه و اعتبار معاون اول رئیس جمهور، امکان هماهنگی با دستگاه‌های اجرایی و حتی نهادهای فراقوه‌ای مانند صداوسیما، قوه قضاییه و سایر نهادها نیز وجود دارد.

کندی یک‌سال‌ونیم گذشته و تلاش برای افزایش سرعت
معاون توسعه شبکه ملی اطلاعات با اشاره به مشکلات اجرایی انباشته‌شده در حدود یک تا یک‌ونیم سال گذشته گفت: این مسائل باعث کاهش سرعت فعالیت‌ها شده، اما امیدواریم با سازوکارهای جدید، چرخ توسعه دوباره با شتاب بیشتری به حرکت درآید.

بازنگری اسناد شبکه ملی اطلاعات: فاصله با تحولات فناوری
یزدانپان با اشاره به اسناد بالادستی شبکه ملی اطلاعات گفت: این شبکه سه نقطه عطف مهم در سال‌های ۱۳۹۲، ۱۳۹۵ و ۱۳۹۸ داشته، اما این اسناد در مقایسه با تحولات امروز اکوسیستم ICT فاصله معناداری دارند. وی افزود: در این اسناد اثری از هوش مصنوعی، شبکه‌های نسل جدید، بازارهای نوپهور و فناوری‌های جدید دیده نمی‌شود و بازنگری آن‌ها با همکاری مرکز ملی فضای مجازی در دستور کار قرار گرفته است.

درخواست برای حضور نظام‌مند تشکلات در تصمیم‌سازی
معاون توسعه شبکه ملی اطلاعات بر ضرورت استفاده ساختاریافته از نظرات بخش خصوصی تأکید کرد و گفت: باید ارتباطی نظام‌مند میان تشکلات و کارگروه‌های فنی ایجاد شود تا نظرات بخش خصوصی در بررسی اسناد، گزارش‌ها و طراحی‌ها لحاظ شود. وی افزود: تصمیم‌سازی‌های موردی و غیرسیستماتیک در سال‌های گذشته نیازمند اصلاح است و حضور تشکلات می‌تواند به افزایش دقت، اجماع و کیفیت اسناد نهایی کمک کند.

هدف نهایی: شکل‌گیری بازار و زیست‌بوم اقتصادی
یزدانپان در پایان تأکید کرد: توسعه پایدار شبکه ملی اطلاعات بدون شکل‌گیری بازار و مشارکت جدی بخش خصوصی امکان‌پذیر نیست. هدف ما ایجاد تعامل مستمر، اعتماد متقابل و فراهم‌سازی زمینه حضور فعال تشکلات و سرمایه‌گذاران در توسعه این شبکه است.

دکتر وحید یزدانپان، معاون توسعه شبکه ملی اطلاعات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در این نشست، گفت: یکی از مشکلات اصلی این حوزه، خود مفهوم و نحوه تبیین شبکه ملی اطلاعات است. ورود حاکمیت به این موضوع در سال‌های گذشته به‌درستی انجام نشده و همین مساله باعث شده این شبکه در میان کاربران و بدنه جامعه، مفهومی محبوب تلقی نشود.

به گفته وی، در ذهن بخشی از جامعه، شبکه ملی اطلاعات به‌عنوان شبکه‌ای تحمیلی و جایگزین دسترسی عادی به اینترنت شکل گرفته و این برداشت نادرست، هم اجرای پروژه را دشوار کرده و هم اعتماد عمومی را کاهش داده است.

ارزیابی‌ها چه می‌گویند؟ پیشرفت حاکمیتی، ضعف در اعتماد و کاربری
معاون توسعه شبکه ملی اطلاعات با اشاره به گزارش‌های مرکز ملی فضای مجازی، تصریح کرد: محورهایی که ماهیت کاملاً حاکمیتی دارند، مانند استقلال‌پذیری، پیشرفت مناسبی داشته‌اند، اما هر جا به مؤلفه‌های استفاده، کاربری و اعتماد نزدیک می‌شویم، ضعف‌ها به‌وضوح نمایان می‌شود. وی افزود: این شکاف نشان می‌دهد که توسعه فنی بدون توجه به اعتمادسازی و مشارکت کاربران، نمی‌تواند موفقیت شبکه ملی اطلاعات را تضمین کند.

بودجه دولتی و غیبت بخش خصوصی
یزدانپان با اشاره به ساختار تأمین مالی شبکه ملی اطلاعات، گفت: به دلیل نگاه غالب حاکمیتی، اعتبارات توسعه این شبکه عمدتاً دولتی بوده است. طبیعی است وقتی یک مفهوم نتواند محبوبیت اجتماعی ایجاد کند، بخش خصوصی نیز تمایلی به سرمایه‌گذاری در آن نخواهد داشت. وی خاطرنشان کرد: همین مسئله موجب شده برخی محورهای مهم از جمله بومی‌سازی، در ارزیابی‌ها رتبه و امتیاز مطلوبی نداشته باشند.

لزوم شفاف‌سازی دستاوردهای بومی سازی

بومی سازی شبکه ملی اطلاعات فقط در صورت استفاده واقعی معنا دارد

شبکه ملی اطلاعات؛ بیش از یک موضوع فنی

رستگار تصریح کرد: توسعه شبکه ملی اطلاعات تنها مسائل فنی نیست، بلکه تبیین و ترویج آن در جامعه نیز اهمیت دارد. وی افزود: با شفاف سازی، صداقت و اطلاع رسانی مناسب، مردم می توانند عملکرد شبکه را درک کنند و نگرانی ها برطرف شود.

به گفته وی، فرد مسئول شبکه باید توانمند، باورمند و برنامه محور باشد تا شرکت ارتباطات زیرساخت، مخابرات و تمامی اپراتورها و بخش خصوصی در زنجیره ICT کشور بتوانند به طور کامل از سیاست ها تبعیت کنند.

ضرورت برنامه ریزی عملیاتی و ارزیابی مبتنی بر واقعیت

رستگار تأکید کرد: بدون برنامه مشخص و قابل ابلاغ به بخش های عملیاتی، گزارش ها صرفاً اعداد و شاخص های سطحی خواهند بود و نمی توان پیشرفت واقعی شبکه ملی اطلاعات را ارزیابی کرد. وی افزود: با ایجاد سازوکار عملیاتی و تعامل مستمر با بخش خصوصی، شبکه ملی اطلاعات می تواند حرکت سازنده ای آغاز کند که کل زیرساخت های فناوری اطلاعات و ارتباطات کشور از آن بهره مند شوند.

فرامرز رستگار، دبیر و نایب رئیس هیأت مدیره سندیکای صنعت مخابرات ایران هم در این نشست با اشاره به طرح مفهومی و معماری شبکه ملی اطلاعات اظهار کرد: بخش عمده بومی سازی تجهیزات و نرم افزار به وزارت صنعت، معدن و تجارت و معاونت علمی و فناوری سپرده شده است. دلیل این تقسیم کار ضعف در دانش فنی بوده و هدف، تکمیل فرآیند تحقیق و توسعه، تجاری سازی و تولید صنعتی بوده است. وی افزود: وزارت ارتباطات در این تقسیم کار نقش مستقیم نداشته، اما در نهایت گزارش عملکرد از این وزارتخانه مطالبه می شود. معیار واقعی بومی سازی، آن چیزی است که عملاً در شبکه به کار گرفته می شود، نه محصولی که صرفاً در ویتترین نمایش داده شود.

تعطیلی فعالیت های عملیاتی؛ رکود یک و نیم ساله

رستگار با انتقاد از توقف فعالیت های عملیاتی شبکه ملی اطلاعات، گفت: از زمان افزودن معاونت توسعه شبکه ملی اطلاعات به ساختار وزارت ارتباطات، جلسات عملیاتی مؤثری برگزار نشده و فعالیت ها عمدتاً محدود به شوراها و سطوح سیاستی بوده است. وی افزود: معاونان منصوب شده در این سمت ها نیز به دلیل نبود برنامه مشخص، قادر به پیشبرد عملیاتی شبکه نبوده اند و بخش خصوصی، با وجود آمادگی کامل، به دلیل نبود ساختار اجرایی روشن، توان مشارکت واقعی را نداشته است.

نقش کلیدی شبکه ملی اطلاعات در توسعه هوش مصنوعی

بازتعریف مفاهیم کلیدی و چابک سازی حکمرانی

در بخش دیگر نشست، موضوع ضرورت بازتعریف مفاهیم بنیادین مانند اقتصاد دیجیتال، تحول دیجیتال و شبکه ملی اطلاعات مورد بحث قرار گرفت. ادیب ضمن تأکید بر ضرورت تجدیدنظر در رویکردهای موجود، اعلام کرد: «ایجاد سازمان جدید در حوزه هوش مصنوعی در شرایط فعلی می تواند اقدامی نامتناسب با قوانین بالادستی و سیاست های کلان کشور باشد. به جای تشکیل ساختارهای موازی، بهترین مسیر این است که اختیارات مرتبط با توسعه هوش مصنوعی به وزارت ارتباطات واگذار شود.»

در این نشست، دکتر داوود ادیب، رئیس کانون هماهنگی فاوا، با تأکید بر اهمیت رتبه بندی جهانی آمادگی هوش مصنوعی، اعلام کرد که شاخص های مرتبط با زیرساخت، حکمرانی و فناوری تا سال ۲۰۲۴ مبنای ارزیابی کشورها بوده است و در نسخه ۲۰۲۵ این شاخص، مؤلفه جدید «برنامه های هدفمند دولت در حوزه هوش مصنوعی» اضافه شده است.

ادیب در سخنان خود اظهار داشت: «در این چارچوب، شبکه ملی اطلاعات می تواند نقش محوری در فراهم سازی زیرساخت های لازم برای توسعه هوش مصنوعی در کشور ایفا کند. این شبکه می تواند بستر امن، پایدار و مقیاس پذیری برای تبادل داده، توسعه مراکز داده، خدمات ابری و استقرار کاربردهای هوش مصنوعی فراهم آورد.»

هم افزایی بخش خصوصی و شرکت مخابرات ایران در طرح سوآپ

رئیس کانون هماهنگی فاوا همچنین به ضرورت هماهنگی میان شرکت مخابرات ایران و اپراتورهای بخش خصوصی اشاره کرد و گفت: «در اجرای طرح سوآپ، معاونت مرتبط با شبکه ملی اطلاعات وزارت ارتباطات باید نقش تسهیل گر و هماهنگ کننده میان شرکت مخابرات ایران و اپراتورهای پروانه FCP را بر عهده گیرد تا بخش خصوصی بتواند در فرآیند جایگزینی فیبر نوری مشارکت واقعی داشته باشد و توان رقابتی و کسب و کار آنها تقویت شود.» وی تأکید کرد که مشارکت فعال بخش خصوصی در توسعه زیرساخت های ملی باعث افزایش کیفیت خدمات، رقابت سالم و بهره برداری بهینه از منابع کشور خواهد شد.

پیشنهاد اصلاح ساختار حکمرانی

در ادامه ادیب پیشنهاد داد که وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات با نام جدید «وزارت ارتباطات، هوش مصنوعی و اقتصاد دیجیتال» تغییر مأموریت دهد؛ معاونت شبکه ملی اطلاعات به عنوان متولی توسعه هوش مصنوعی کشور شناخته و تقویت گردد. ادیب با ابراز نگرانی نسبت به تصمیمات سیاسی مقطعی گفت: «در صورت عدم اصلاح ساختار حکمرانی، کشور ممکن است بار دیگر در حوزه فناوری های مرتبط با هوش مصنوعی از رقبا عقب بماند و فرصت های ارزشمند توسعه اقتصادی و اجتماعی را از دست بدهد.» گفتنی است، این نشست در فضایی سازنده برگزار شد و شرکت کنندگان بر ضرورت ارتقای همکاری میان بخش های دولتی و خصوصی، تقویت زیرساخت های ملی دیجیتال و ارتقای جایگاه کشور در عرصه بین المللی هوش مصنوعی تأکید کردند.

تمرکز معاونت علمی ریاست جمهوری بر فناوری‌های نوین

قانون برنامه هفتم توسعه به معاونت علمی محول شده، یکی از مهم‌ترین کارویژه‌های ما در این معاونت است و در این راستا، کوشیدیم تا برای جز به جز این موارد برنامه اقدام تدوین کنیم.

وی ادامه داد: تمرکز بر فناوری‌های نوین از دیگر مأموریت‌های ما در معاونت علمی است و ذیل بند پ ماده ۹۹ قانون برنامه هفتم توسعه حوزه‌هایی همچون میکروالکترونیک، هوش مصنوعی، امنیت سایبری، کوانتوم و زیست‌فناوری را مورد توجه ویژه قرار دادیم. افشین گفت: بهینه‌سازی و نوسازی زیرساخت‌های آزمایشگاهی کشور هم از دیگر مواردی است که می‌کوشیم تا پایان دولت چهاردهم به نتیجه برسانیم و در این راستا، چند آزمایشگاه را هدف‌گذاری کردیم و در تلاش هستیم تا اعتبار مالیاتی را به سمت نوسازی زیرساخت‌های حیاتی کشور سوق دهیم.

وی خاطر نشان کرد: اعتبار مالیاتی، اعتماد دولت به نهاد علم در نشان‌دار کردن مالیات است، دولت با اعتماد به اعتبار مالیاتی، مالیات را در حوزه‌های علمی سرمایه‌گذاری کرده تا اثر آن را در آینده از رهگذر مالیات بر ارزش افزوده دریافت کند.

حسین افشین، معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس جمهور در نشست با حضور محمدرضا عارف، معاون اول رئیس جمهور تاکید کرد: اجرای تکالیفی که در

قطب‌های فناوری فضایی در دانشگاه‌های کشور شکل می‌گیرد

راه‌اندازی قطب‌های فناوری فضایی در دانشگاه‌ها

در این جلسه، موضوع شکل‌گیری قطب‌های فناوری فضایی در دانشگاه‌های کشور به‌عنوان یکی از اقدامات زیربنایی و بلندمدت در توسعه فناوری فضایی مطرح شد. این قطب‌ها قرار است با تمرکز بر رشته‌ها و نیازهای تخصصی، بستر ارتباط عمیق‌تر میان آموزش، پژوهش و پروژه‌های ملی را فراهم کنند.

بازدید از زیرساخت‌ها و دستاوردهای پژوهشگاه

در پایان، هیأت دانشگاهی از بخش‌های مختلف پژوهشگاه شامل:

- نمایشگاه دائمی دستاوردهای فناوریانه پژوهشگاه
- مرکز تجمع، یکپارچه‌سازی و آزمون (AIT)
- مرکز بهره‌برداری مأموریت‌های فضایی

بازدید کردند و از نزدیک در جریان آخرین پروژه‌ها، توانمندی‌ها و برنامه‌های راهبردی پژوهشگاه فضایی ایران قرار گرفتند.

بازدید هیأت دانشگاهی با تأکید بر تداوم همکاری‌ها، توسعه طرح‌های مشترک و بهره‌گیری از توانمندی‌های دو مجموعه در پیشبرد اهداف ملی صنعت فضایی پایان یافت و مسیر همکاری‌های جدید میان پژوهشگاه و دانشگاه هموار تر شد.

در نشست معاون پژوهش و فناوری دانشگاه صنعتی خواجه‌نصیرالدین طوسی و هیأت همراه با مدیران پژوهشگاه فضایی ایران، توسعه همکاری‌های پژوهشی، تبادل تجربیات و برنامه‌ریزی مشترک برای ارتقای زیست‌بوم علم و فناوری فضایی مورد بررسی قرار گرفت.

در آغاز این نشست، الهام شریفی‌مقدم، معاون پژوهش و فناوری پژوهشگاه فضایی ایران، به معرفی ظرفیت‌ها، اولویت‌ها و برنامه‌های پژوهشی پژوهشگاه پرداخت و توضیح داد که جهت‌گیری‌های پژوهشگاه به‌سمت پروژه‌های مأموریت‌محور، نیازمحور و آینده‌نگر در حوزه فضایی است.

معاون پژوهش و فناوری پژوهشگاه فضایی کشور، در این نشست تأکید کرد: «پژوهشگاه فضایی ایران بر این باور است که توسعه فناوری‌های فضایی بدون مشارکت فعال دانشگاه‌ها و جذب نخبگان ممکن نیست. ما تلاش می‌کنیم پژوهش‌ها را به‌سمت مسائل واقعی و نیازهای صنعتی هدایت کنیم و در این مسیر، ارتقای نیروی انسانی متخصص و تولید محتوای دانشی با کیفیت، اولویت نخست ماست. دانشگاه‌ها شریک راهبردی ما در تحقق این هدف هستند.»

دکتر رضا اسلامی‌فارسائی، معاون پژوهش و فناوری دانشگاه خواجه‌نصیرالدین طوسی، در این نشست خاطر نشان کرد: «دانشگاه خواجه‌نصیر همواره خود را متعهد به پشتیبانی علمی و پژوهشی صنعت فضایی کشور می‌داند. ظرفیت گسترده آزمایشگاهی، گروه‌های پژوهشی توانمند و دانشجویان نخبه ما آماده‌اند در چارچوب طرح‌های مشترک، قطب‌های فناوری و پروژه‌های ملی فضایی نقش‌آفرینی کنند. همکاری با پژوهشگاه فضایی ایران یک فرصت ارزشمند برای هم‌افزایی و توسعه فناوری‌های راهبردی کشور است.»

محورهای همکاری مطرح شده

در این نشست تخصصی، مجموعه‌ای از برنامه‌های مشترک مورد بررسی قرار گرفت که مهم‌ترین آنها عبارتند از:

- اجرای طرح‌های پژوهشی مشترک
- جذب دانشجوی مشترک و تقویت پیوند آموزش و صنعت
- افزایش طرح‌های مصوب پژوهشی در قالب قراردادهای جدید
- بهره‌گیری از توان دانشگاه‌ها در پروژه‌های دانش و فناوری فضایی
- شناسایی نخبگان و توانمندسازی نیروی انسانی متخصص
- راه‌اندازی قطب‌های فناوری فضایی منطبق بر درخت فناوری کشور
- تبیین مراحل اجرای طرح‌های دانشگاهی و مسیر دستیابی به دستاوردهای فناوری

عملکرد سریع و شفاف پژوهشگاه فضایی در اجرای پروژه ها

مشاور عالی رئیس پژوهشگاه فضایی ایران، گفت: پژوهشگاه فضایی، پروژه ها را با سرعت و شفافیت پیش می برد؛ هر ریال هزینه باید به یک دستاورد واقعی تبدیل شود و پروژه ها خروجی ملموس برای کشور داشته باشند.

در چارچوب برگزاری سلسله جلسات منظم کنترل و پایش پروژه ها، نشست بررسی وضعیت پروژه های معاونت پژوهشی با حضور دکتر محمد ملکی، مشاور عالی رئیس پژوهشگاه و مدیر طرح و برنامه، برگزار شد. این نشست با هدف مرور جامع روند اجرای پروژه های جاری، بررسی چالش های موجود و هماهنگی برای سرعت بخشی به برنامه های عملیاتی پژوهشگاه تشکیل شد.

وی در سخنان خود با اشاره به رویکرد جدید مدیریتی پژوهشگاه گفت: «پژوهشگاه فضایی، پروژه ها را با سرعت و شفافیت پیش می برد؛ هر ریال هزینه باید به یک دستاورد واقعی تبدیل شود و پروژه ها خروجی ملموس برای کشور داشته باشند».

ملکی افزود که این دوره، دورهای نتیجه محور است و تمامی فعالیت ها باید با نقشه راه مشخص و همسو با سیاست های کلان وزارت ارتباطات پیش برود. او همچنین بر پایش مستمر پروژه ها، بهبود نظام کنترل پروژه، استانداردسازی فرآیندهای اجرایی و ارتقای بهره وری منابع انسانی تأکید کرد.

در این جلسه، معاون پژوهشی و مدیران معاونت حضور داشتند و گزارش کاملی از وضعیت پروژه های جاری، روند پیشرفت فعالیت ها، چالش های تجهیزاتی و وضعیت تأمین اعتبار ارائه شد.

ملکی با تأکید بر هماهنگی میان واحدها، شفافیت مالی، استفاده بهینه از ظرفیت های

فنی و پژوهشی و تقویت همکاری های درون سازمانی، مسیر حرکت پژوهشگاه را روشن و نتیجه محور دانست.

در پایان جلسه، مقرر شد گزارش های پیشرفت پروژه ها به صورت منظم ارائه شود، فرآیندهای اجرایی و خرید تجهیزات بازرگانی و تسهیل گردد و همکاری های داخلی پژوهشگاه تقویت شود تا پروژه ها با سرعت و اثربخشی بیشتری به مرحله بهره برداری برسند.

پژوهشگاه فضایی ایران با تکیه بر شفافیت، سرعت در اجرا و نتیجه محوری، در مسیر تحقق پروژه های کلان فضایی کشور و ارائه دستاوردهایی ارزش آفرین برای توسعه علمی، فناوری و اقتصادی کشور حرکت می کند.

لزوم بهره بندی از هوش مصنوعی برای کاهش هدررفت انرژی

امیر توکلی رودی با اشاره به پیگیری مجلس دوازدهم در اجرای برنامه هفتم پیشرفت، گفت: اگر در همه کشورهای موفق دنیا واکاوی کنید، یکی از مهمترین دلایل موفقیتشان احترام به روح قانون و اجرای آن است.

نماینده مردم خواف و رشتخوار در مجلس شورای اسلامی، تصریح کرد: امروز برنامه هفتم توسعه کشور را نوشتیم و دولت دکتر پزشکیان هم تأکید بر این داشت که سیاست دولت بر محوریت اجرای برنامه هفتم توسعه است؛ اما اگر امروز میبینیم که کشور دچار مشکلات عدیده از جمله ناترازی است به این دلیل است که هیچ یک از دولت ها و مدیران اجرایی کشور خود را ملزم به اجرای قوانین و مقررات نمی دانند.

وی با اشاره به موضوع رشد هشت درصدی صنایع در برنامه هفتم توسعه، مطرح کرد: آیا امروز بانک مرکزی درست عمل کرده است؟ فرزین و تیمش که تولید را فلج کرده و اقتصاد کشور را را به نابودی می کشانند آیا در مسیر انجام سیاست های برنامه هفتم توسعه قدم برداشته اند؟ آیا موفق شده اند تورم را کاهش دهند؟ آیا موفق شده اند ارز را ثابت نگه دارند؟ وقتی می بینیم در همه شاخص ها بانک مرکزی با مشکل مواجه است؛ پس استراتژی، استراتژی غلطی بوده است. روح قانون درست بوده اما مسیری که برای انجام کار پیش گرفتیم، اشتباه است.

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی، با اشاره به اینکه در همه وزارتخانه ها تقریباً همین آشفتگی، بی برنامه گی و بی نظمی در عدم اجرای قوانین وجود دارد و دغدغه و انتقاد نمایندگان این است که چرا دولت، این قوانین با ارزش را اجرا نمی کند، خاطر نشان کرد: اما اینجا به طور شفاف واحدهای تولیدی و واحدهای بخش خصوصی را خطاب قرار می دهم که که اگر دلتان به حال خودتان نسوزد و خودتان را در مسیر ماندگاری و پایداری ظرفیت تان قدم بردارید، حتماً همینطور که دولت امروز نتوانسته ناترازی انرژی را برای شما حل کند، بسیاری از مشکلات را هم نخواهد توانست. پس توصیه ما این است که امروز که از منظر مصرف انرژی اکثر واحدهای تولیدی حدود ۲۵ تا ۳۰ درصد پرتی و هدررفت مصرف دارند؛ ضرورت بهره بندی از هوش مصنوعی، رویکرد دانش بنیان ها و دیسپاچینگ بیش از همیشه دیده می شود.

توکلی با تأکید بر اینکه مسیر حل مشکل ناترازی تک بعدی نیست، تصریح کرد: نباید منتظر بمانیم تا دولت صرفاً این کار را انجام دهد؛ قطعاً مصرف کنندگان و شهروندان همچنین صاحبان واحدهای تولیدی و صاحبان صنایع هم الزاماتی در این راستا دارند. با توجه به اینکه اکثر سیستم های طراحی مهندسی واحدهای تولیدی پرتی مصرف انرژی را دارند و بایستی یک تکلیف برای آن ها باشد که به سمت و سوی کاهش آن قدم بردارند. می توان گفت که حدود یک سوم ناترازی انرژی، حاصل عدم استفاده صحیح و درست از منابع انرژی همچنین عدم بازطراحی درست و صحیح سیستم های تولید است.

پایداری توسعه دیجیتال ایران زیر فشار جنگ و تحریم

کند. هاشمی همچنین به پیشرفت ایران در کاهش شکاف دیجیتال میان مناطق شهری و روستایی اشاره کرد و گفت: کشور توانسته در رتبه ۹ جهان در کاهش شکاف روستایی در پرداخت‌های دیجیتال قرار گیرد و فناوری مالی و خدمات آنلاین برای همه مردم، چه در شهر و چه در روستا، تقریباً به یک اندازه در دسترس باشد.

دو برنامه ملی کلیدی برای تحول دیجیتال

وزیر ارتباطات دو برنامه ملی کلیدی را عامل این موفقیت‌ها معرفی کرد که یکی را ایجاد زیست‌بوم دیجیتال دولت معرفی کرد و گفت: این برنامه با هدف تحول دیجیتال، خدمات دولتی را از طریق یک درگاه واحد و با بهره‌گیری از عامل‌های هوشمند ارائه می‌کند. عامل‌های هوشمند به نمایندگی از کاربران، فرآیندهای اداری میان دستگاه‌ها را پیگیری می‌کنند که موجب صرفه‌جویی در زمان، انرژی و هزینه و ارتقای عدالت اجتماعی می‌شود.

وی، گسترش شبکه فیبر نوری را یکی دیگر از این برنامه‌ها بیان کرد و افزود: ایران در حال مهاجرت از سیم مسی به فیبر نوری است و شبکه فیبر منازل و کسب‌وکارها را توسعه داده است. وزیر ارتباطات تصریح کرد: بیش از ۹ میلیون خانوار تحت پوشش قرار گرفته و بیش از ۴۵ درصد اهداف پیش‌بینی‌شده محقق شده است. این پروژه نه تنها کیفیت دسترسی به اینترنت را بهبود داده، بلکه زیرساخت پایدار برای فناوری‌های آینده‌محور مانند شهرهای هوشمند، آموزش از راه دور و سلامت دیجیتال فراهم کرده است.

دستاوردها در شرایط تحریم و جنگ

هاشمی تأکید کرد: این موفقیت‌ها در شرایط دشوار و تحت فشارهای گسترده بین‌المللی، از جمله حملات نظامی به زیرساخت‌های ارتباطی غیرنظامی، حملات سایبری و محدودیت دسترسی به فناوری‌های پیشرفته و شبکه‌های مالی در جریان جنگ ۱۲ روزه اخیر، به دست آمده است.

وی با اشاره به پایداری زیرساخت‌ها و توان نیروی انسانی کشور، اعلام کرد: ایران آماده همکاری برد-برد با تمام کشورهای جهان برای توسعه دیجیتال فراگیر است و هدف افزایش سهم اقتصاد دیجیتال تا ۱۰ درصد از تولید ناخالص داخلی را دنبال می‌کند.

چشم‌انداز همکاری بین‌المللی

وزیر ارتباطات در پایان سخنان خود بر اهمیت همکاری بین‌المللی برای تحقق توسعه دیجیتال فراگیر تأکید کرد و گفت: رسیدن به چشم‌انداز ۱۰ درصدی سهم اقتصاد دیجیتال بدون همکاری جهانی ممکن نیست و جمهوری اسلامی ایران از تعامل با کشورها استقبال می‌کند تا هم‌افزایی در اجرای برنامه‌ها و تحقق توسعه دیجیتال برای همه مردم جهان ایجاد شود.

وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات، تأکید کرد: موفقیت‌های اخیر ایران در حوزه تحول دیجیتال در حالی حاصل شده است که کشور در جریان جنگ ۱۲ روزه با حملات نظامی به زیرساخت‌های ارتباطی غیرنظامی، حملات سایبری و محدودیت‌های گسترده فناوری و مالی روبه‌رو بوده است.

دکتر سیدستار هاشمی وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات، در آغاز سخنرانی با اشاره به موضوع این گردهمایی یعنی «اتصال جهانی، معنادار و مقرون‌به‌صرفه برای توسعه‌ای فراگیر و پایدار» تأکید کرد که دسترسی برابر به فضای دیجیتال یک حق اساسی انسانی است.

دسترسی مقرون‌به‌صرفه و گسترده به اینترنت

وزیر ارتباطات با بیان اینکه ایران هزینه بسته پرمصرف اینترنت موبایل را به ۰/۳ درصد و اینترنت ثابت را به ۰/۲ درصد از تولید ناخالص داخلی سرانه کاهش داده است، تأکید کرد: کشور در جمع مقرون‌به‌صرفه‌ترین کشورهای جهان قرار گرفته و بزرگ‌ترین مانع ورود به فضای آنلاین، یعنی هزینه سنگین، برطرف شده است.

هاشمی، تصریح کرد: ایران با ۱۶۶/۳ اشتراک اینترنت موبایل به ازای هر ۱۰۰ نفر جمعیت و پوشش بیش از ۹۲ درصدی شبکه‌های 3G و 4G/LTE، در میان کشورهایی با گسترده‌ترین شبکه‌های دسترسی قرار دارد و استقرار شبکه 5G نیز با بیش از ۲۴۰۰ سایت فعال سرعت گرفته است.

اتصال معنادار؛ زیربنای رشد علمی و اقتصادی

وزیر ارتباطات با تأکید به اینکه اتصال به اینترنت تنها به معنای «وصل بودن» نیست، ادامه داد: بلکه باید معنادار باشد و بستری برای رشد علمی، اقتصادی و اجتماعی فراهم

تقدیر رئیس هیأت امنای پژوهشگاه فضایی ایران از روند مدیریتی پژوهشگاه

وزیر ارتباطات در چهاردهمین جلسه هیأت امنای پژوهشگاه فضایی ایران در جایگاه رئیس هیأت امنای، ضمن قدردانی از تلاش‌های مجموعه پژوهشگاه، بر اهمیت تقویت فعالیت‌های پژوهشی، حمایت از برنامه‌های ملی فضایی، ارتقای بهره‌وری و توجه به سرمایه انسانی تأکید کرد.

به گزارش سینتا به نقل از روابط عمومی پژوهشگاه فضایی ایران، چهاردهمین جلسه هیأت امنای پژوهشگاه فضایی ایران روز دوشنبه ۱۷ آذرماه ۱۴۰۴ و پس از چندین سال وقفه، با پیگیری‌ها و تلاش‌های رئیس پژوهشگاه فضایی برگزار شد.

این نشست با حضور دکتر سیدستار هاشمی وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات و رئیس هیأت امنای، دکتر وحید یزدانیا رئیس پژوهشگاه و دبیر هیأت امنای، نمایندگان وزارت علوم، سازمان برنامه و بودجه کشور و اعضای حقیقی هیأت امنای در محل وزارت ارتباطات تشکیل شد.

بر اساس اساسنامه پژوهشگاه فضایی ایران، اعضای حقوقی هیأت امنای شامل وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات (رئیس هیأت)، رئیس پژوهشگاه فضایی ایران (دبیر)، رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور یا نماینده ایشان و وزیر علوم، تحقیقات و فناوری یا نماینده ایشان هستند. علاوه بر این، پنج عضو حقیقی نیز در این هیأت عضویت دارند که هر

تقدیر رئیس هیأت امنای روند مدیریتی پژوهشگاه

در پایان نشست، دکتر سید ستار هاشمی وزیر ارتباطات و رئیس هیأت امنای ضمن قدردانی از تلاش‌های مجموعه پژوهشگاه، احیای جلسات هیأت امنای پس از چند سال وقفه را اقدامی ارزشمند و نشان‌دهنده انسجام مدیریتی پژوهشگاه دانست. وی بر اهمیت تقویت فعالیت‌های پژوهشی، حمایت از برنامه‌های ملی فضایی، ارتقای بهره‌وری و توجه به سرمایه انسانی تأکید کرد.

جمع‌بندی

چهاردهمین جلسه هیأت امنای پژوهشگاه فضایی ایران با تأکید بر تداوم مسیر تحول، تقویت ساختارهای حکمرانی پژوهشی و حمایت از توسعه فناوری‌های فضایی کشور به کار خود پایان داد. برگزاری این جلسه، گامی مهم در احیای روند تصمیم‌گیری کلان پژوهشگاه و بازگشت رسمی جلسات هیأت امنای پس از چند سال وقفه ارزیابی می‌شود. در جمع‌بندی این نشست، هیأت امنای با مرور دستور کار جلسه، مجموعه‌ای از موضوعات کلان همچون بررسی گزارش عملکرد پژوهشگاه، تصویب اسناد بودجه‌ای، بررسی گزارش‌های حسابرسی و انتخاب حسابرس مستقل، اصلاحات مالی و معاملاتی، سیاست‌گذاری در حوزه اموال و دارایی‌ها، ساماندهی امور منابع انسانی، تداوم فرآیندهای ارتقای اعضای هیأت علمی، سیاست‌های جذب نیروی انسانی، توسعه ساختاری و تدوین رویه‌های تشویقی را مورد بررسی قرار داد و تصمیم‌های لازم اتخاذ شد. همچنین بر حمایت از پروژه‌های ملی، بهبود بهره‌وری، توجه به سرمایه انسانی و استمرار مسیر تحول پژوهشگاه تأکید شد؛ موضوعاتی که فعال‌سازی دوباره سازوکارهای کلان تصمیم‌گیری و تحکیم حاکمیت پژوهشی در پژوهشگاه فضایی ایران را بیش از پیش تقویت می‌کند.

چهار سال یک بار از میان افراد خبره و متخصص حوزه‌های مرتبط منصوب می‌شوند. حضور این مجموعه ترکیبی، ضمن ایجاد یک ساختار تصمیم‌سازی منسجم، امکان بررسی جامع موضوعات پژوهشی، فناوریانه و مالی پژوهشگاه را فراهم می‌سازد.

ارائه گزارش عملکرد پژوهشگاه

در آغاز جلسه، دکتر وحید یزدانیان گزارشی از عملکرد پژوهشگاه ارائه کرد و با اشاره به مأموریت‌های فناوریانه پژوهشگاه، بر نقش این مجموعه در توسعه زیرساخت‌های فضایی کشور تأکید نمود.

وی مهم‌ترین محورهای عملکرد را شامل موارد زیر عنوان کرد:

- تقویت رویکرد برنامه‌محور و انضباط مالی
 - پیشرفت پروژه‌های ملی
 - توسعه فعالیت‌ها و کسب‌وکارهای فضاپایه و تجاری‌سازی فناوری‌های فضایی
 - گسترش همکاری با دانشگاه‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان
 - ارتقای زیرساخت‌های آزمایشگاهی و تخصصی پژوهشگاه
 - توجه ویژه به معیشت و انگیزش کارکنان پژوهشگاه
- در این گزارش همچنین ساختار سازمانی، وضعیت منابع انسانی، روند اعتبارات، پروژه‌ها و چالش‌های موجود تشریح شد.

بررسی موضوعات کلان پژوهشگاه در سطح هیأت امنای

در بخش دیگری از جلسه، مجموعه‌ای از موضوعات کلان و راهبردی پژوهشگاه در سطح عالی‌ترین رکن سیاست‌گذاری آن مورد بحث قرار گرفت. این مباحث شامل برنامه‌ریزی‌های راهبردی، رویکردهای مالی و بودجه‌ای، ساختار سازمانی، سیاست‌های منابع انسانی، الزامات حسابرسی و شفافیت مالی، وضعیت املاک و دارایی‌ها و جهت‌گیری‌های پژوهشی و فناوریانه پژوهشگاه بود.

اعضای هیأت امنای با مرور این حوزه‌ها، بر اهمیت روزآمدسازی ساختارها، ارتقای نظام برنامه‌ریزی و پاسخگویی، ساماندهی منابع و حرکت پژوهشگاه به سمت حکمرانی پژوهشی کارآمد و شفاف تأکید کردند. همچنین خاطرنشان شد که پژوهشگاه در دوره جدید مدیریتی با اتخاذ رویکردی مبتنی بر اصلاح، انضباط، هم‌افزایی و کارآمدسازی فرآیندها مسیر تحول را در پیش گرفته و استمرار جلسات منظم هیأت امنای نقش کلیدی در تقویت این روند دارد.

در ادامه جلسه نیز بر این نکته تأکید شد که تصمیم‌های کلان باید به گونه‌ای اتخاذ شود که ثبات مدیریتی، پیش‌بینی‌پذیری برنامه‌ها، هم‌راستایی با اسناد بالادستی حوزه فضا و حمایت از پروژه‌های ملی تقویت شود. اعضا همچنین بر ضرورت فراهم‌سازی زمینه مناسب برای رشد علمی، پژوهشی و فناوریانه پژوهشگاه تأکید کردند.

تقویت مهارت‌های ارتباطی؛ راهکار کاهش وابستگی نوجوانان به فضای مجازی

به فضای مجازی پناه می‌برند» و زمانی که این نیاز در مدرسه، خانواده یا محله محقق نمی‌شود، گوشی و اینترنت جای حیاط مدرسه و کوچه را می‌گیرد.

به باور آنان، بی‌اعتنایی نظام آموزشی به استفاده هدایت‌شده از اینترنت و نیز ناآمادگی والدین برای همراهی موثر با فرزندان، موجب شده است نسل کنونی دانش‌آموزان بدون برخورداری از آموزش کافی، وارد شبکه‌های اجتماعی و بازی‌های آنلاین شوند.

پنهان کاری، افسردگی و گسست خانواده

در این پژوهش، پنج متغیر «پنهان کاری، افسردگی، اختلال در روابط خانوادگی، انزوی اجتماعی و سبک زندگی آنلاین» به‌عنوان ویژگی‌های پیامدی وابستگی به فضای مجازی سنجیده شده‌اند.

نتایج مطالعه حاکی از آن است که این متغیرها بخش قابل توجهی از فرایند گذار نوجوانان از استفاده عادی تا وابستگی افراطی به فضای مجازی را مشخص می‌کنند.

بر این اساس، هرچه میزان گسست در روابط خانوادگی و احساس تنهایی بیشتر باشد، شدت وابستگی به فضای مجازی نیز افزایش می‌یابد.

نویسندگان مقاله تأکید می‌کنند که وابستگی به فضای مجازی صرفاً پیامد وضعیت روانی نوجوانان نیست، بلکه خود می‌تواند به تشدید افسردگی و احساس انزوا بینجامد و چرخه‌ای معیوب از وابستگی و آسیب روانی پدید آورد.

نیاز آموزشی، کم‌اثرترین عامل

طبق داده‌های به‌دست آمده، نیاز آموزشی کمترین نقش را در وابستگی نوجوانان به فضای مجازی ایفا می‌کند.

به عبارت دیگر، در مقایسه با نیازهای ارتباطی و تعامل با همسالان، انگیزه‌های مرتبط با درس و آموزش تأثیر بسیار کمتری بر شاخص این نوع وابستگی نشان می‌دهند.

در این مقاله آمده است که «دانش‌آموزان علاقه‌مند به پیگیری مسائل آموزشی استفاده از فضای مجازی را به‌عنوان یک ابزار جهت تحقق اهداف مرتبط با یادگیری در نظر می‌گیرند» و کمتر در دام استفاده افراطی از آن می‌افتند.

راهکارها؛ از گفت‌وگو در خانه تا سیاست‌گذاری در مدرسه

بر اساس نتایج، ویژگی‌های زمینه‌ای هم به شکل مستقیم و هم غیرمستقیم بر وابستگی افراطی به فضای مجازی اثر دارند و در مجموع حدود ۶۶ درصد تغییرات این پدیده را توضیح می‌دهند.

نویسندگان بر همین اساس پیشنهاد می‌کنند سیاست‌گذاری در مدرسه و خانه به‌جای تمرکز بر فیلترینگ و وضع محدودیت‌های فنی، بر تقویت مهارت‌های ارتباطی، ایجاد فرصت‌های سالم برای دوستی و آموزش سواد رسانه‌ای متمرکز شود.

آنها بر «ضرورت برنامه‌ریزی مناسب برای مدیریت سبک زندگی مجازی» تأکید می‌کنند؛ از تنظیم زمان استفاده از گوشی و اینترنت در خانه و مدرسه تا گفت‌وگوی صریح با نوجوانان درباره محتوای نامناسب، فشار همسالان و خطر پنهان کاری آنلاین.

به باور پژوهشگران، هنگامی که نیازهای ارتباطی و عاطفی دانش‌آموزان در فضای واقعی بی‌پاسخ بماند، شبکه‌های مجازی جای آن را پر می‌کنند و بازگرداندن نوجوانان به تعادل روانی و اجتماعی روز به روز دشوارتر می‌شود.

پژوهشی تازه روی بیش از ۱۴۰۰ دانش‌آموز مقطع متوسطه در ایران نشان می‌دهد که وابستگی افراطی به فضای مجازی در میان نوجوانان با تضعیف روابط خانوادگی، افت عملکرد تحصیلی و افزایش آسیب‌های روانی همراه شده است، لذا سیاست‌گذاری در راستای تقویت مهارت‌های ارتباطی و سواد رسانه‌ای در مدرسه و منزل باید به‌جای تمرکز بر محدودیت‌های اینترنتی در اولویت قرار گیرد.

فیروزه حاج علی‌اکبری، استادیار دانشگاه آزاد زنجان، حسین احمدی، استادیار دانشگاه فرهنگیان تهران و علی ذوالقدر، دانشجوی دکتری جامعه‌شناسی دانشگاه تبریز، این پژوهش را به‌منظور بررسی عوامل وابستگی دانش‌آموزان به فضای مجازی با تأکید بر نقش شناختی و فردی و میانجی‌های رفتاری-اجتماعی انجام دادند.

پژوهشگران در این مطالعه که نتایج آن در نشریه «مطالعات دانش پژوهی» دانشگاه تبریز منتشر شد، به بررسی پاسخ‌های پرسش‌نامه آنلاین ۱۴۸۷ نفر از دانش‌آموزان پایه‌های هفتم تا نهم شهر زنجان پرداختند.

یافته‌ها نشان می‌دهد وابستگی افراطی به فضای مجازی می‌تواند در روند زندگی روزمره اختلال ایجاد کند و این وابستگی در میان نوجوانان با تضعیف روابط خانوادگی، افت عملکرد تحصیلی و افزایش آسیب‌های روانی همراه است.

به گفته پژوهشگران، این وضعیت تنها محدود به بازی‌های آنلاین و حضور در شبکه‌های اجتماعی نمی‌شود و شکل‌های گوناگون حضور طولانی‌مدت در اینترنت را دربر می‌گیرد.

نیاز به دوستی؛ موتور پنهان استفاده افراطی از فضای مجازی

طبق یافته‌ها، ریشه‌های اصلی وابستگی به فضای مجازی را می‌توان در دو دسته جست‌وجو کرد.

از یک‌سو، انگیزه‌هایی که با برآوردن یا جایگزینی نیازهایی مانند ارتباط با دیگران، تعامل با همسالان و دستیابی به اهداف آموزشی مرتبط هستند، و از سوی دیگر، عوامل ساختاری‌تر مانند نحوه جامعه‌پذیری، نداشتن آگاهی کافی از کارکردهای فضای مجازی و ضعف در سواد رسانه‌ای.

پژوهشگران معتقدند دانش‌آموزان «به‌خاطر نیاز به روابط اجتماعی بیشتر و گسترده‌تر،

افسردگی و چاقی؛ پیامد استفاده از گوشی پیش از ۱۲ سالگی

پژوهشی در آمریکا نشان داد کودکانی که پیش از ۱۲ سالگی صاحب گوشی هوشمند می‌شوند، بیشتر از همسالان خود با افسردگی، اختلال خواب و اضافه وزن روبه‌رو خواهند شد.

این مطالعه که در نشریه «پدیاتریکس» منتشر شد، داده‌های بیش از ۱۰ هزار و ۵۰۰ کودک را در طرح «بررسی رشد شناختی مغز نوجوانان» تحلیل کرد.

ران برزیلای، روان‌پزشک کودک و نوجوان در بیمارستان کودکان فیلادلفیا و نویسنده اصلی مقاله، در گفت‌وگو با نیویورک تایمز توضیح داد والدین باید اجازه استفاده از تلفن همراه را «بخشی از سلامت کودک» ببینند و بر همین اساس، برای آن برنامه‌ریزی کنند. به گفته او، هرچه کودکان در سنین پایین‌تری صاحب گوشی هوشمند شوند، نشانه‌های چاقی و مشکلات خواب در آن‌ها بیشتر می‌شود.

«تفاوت زیادی» دارد؛ اکلین نسی، استاد روان‌پزشکی و رفتار انسان دانشگاه براون، نیز هشدار داد «به سختی می‌توان ثابت کرد» داشتن گوشی هوشمند به تنهایی علت مستقیم آسیب‌هاست اما او همین سطح شواهد را برای تصمیم‌گیری کافی دانست و گفت والدین می‌توانند خرید گوشی را تا زمانی که خود و فرزندشان برای «محدودیت و نظارت کافی» آماده نشده‌اند، به تعویق بیندازند.

❖ خواب، قربانی اصلی است

جیسن نگاتا، پزشک دانشگاه کالیفرنیا در سانفرانسیسکو، با اشاره به پژوهش دیگری توضیح داد حدود ۶۳ درصد کودکان ۱۱ تا ۱۲ ساله در اتاق خواب خود دستگاه الکترونیک داشتند. نزدیک به ۱۷ درصد نیز گفتند با اعلان‌های گوشی از خواب بیدار می‌شوند. او پیشنهاد کرد خانواده‌ها شب‌ها گوشی را از اتاق کودک خارج کنند؛ اقدامی که به گفته نگاتا «گامی ساده برای کاهش آسیب‌های سلامت» است. برزیلای نیز تاکید کرد این نتایج به این معنا نیست که هر کودک دارای گوشی محکوم به آسیب همیشگی است اما یادآور شد که والدین، سیاست‌گذاران و جامعه باید برای جلوگیری از آسیب‌ها اقدام کنند.

در این مطالعه همچنین گروهی از کودکان که تا ۱۲ سالگی هنوز گوشی هوشمند نداشتند، یک سال بعد دوباره بررسی شدند. پژوهشگران دریافتند کسانی که در این فاصله گوشی هوشمند گرفتند، نسبت به کودکانی که همچنان بدون گوشی ماندند، علائم بدتری از نظر سلامت روان و کیفیت خواب نشان دادند.

❖ پیوند آماری

نویسندگان مقاله تاکید کردند یافته‌ها تنها «ارتباط میان دسترسی زودهنگام به گوشی و آسیب‌های جسمی و روانی» را مشخص می‌کند و رابطه علت و معلولی را ثابت نمی‌کند. آن‌ها اشاره کردند این یافته‌ها با نتایج پژوهش‌های پیشین همخوان است؛ نوجوانان دارای گوشی هوشمند، زمان کمتری را صرف ورزش، معاشرت حضوری و خواب کافی می‌کنند. برزیلای، نوجوانی را دوره‌ای حساس توصیف کرد که در آن حتی تغییرهای کوچک در خواب یا خلق‌وخو، می‌تواند اثرهای ماندگار بر جا بگذارد. او یادآور شد هدف این پژوهش، سرزنش والدینی نیست که زودتر به فرزندانشان خود گوشی داده‌اند اما نتیجه اصلی، این است که «سن» اهمیت دارد. این روان‌پزشک افزود که کودک ۱۲ ساله با نوجوان ۱۶ ساله،

ممنوعیت استفاده نوجوانان استرالیایی از شبکه‌های اجتماعی

طی سه سال از میانگین ۷ دقیقه به ۷۳ دقیقه افزایش دادند، علائم افسردگی آن‌ها ۳۵ درصد افزایش یافت.

در اوایل ماه جاری، پزشکان دانشگاه کالیفرنیا در سان‌فرانسیسکو هم دریافتند که تنها یک ساعت صرف کردن در یک برنامه شبکه اجتماعی در هر روز می‌تواند نمرات امتحان را برای دانش‌آموزان ۹ تا ۱۳ ساله، یک یا دو نمره کاهش دهد. دانش‌آموزانی که تا چهار ساعت در روز در شبکه‌های اجتماعی زمان صرف کردند، تا پنج نمره کاهش در «نمره امتحاناتشان» مشاهده کردند.

پروفسور گیل سالتر، دانشیار روان‌پزشکی در بیمارستان نیویورک پرسبیتریان ویل کرنل، به «بندپبندنت» گفت که او ناامیدی نوجوانان استرالیایی را درباره ممنوع شدن استفاده از شبکه‌های اجتماعی درک می‌کند، زیرا آن‌ها دیگر آزادی استفاده از برنامه‌هایی را که می‌خواهند ندارند.

با این حال، درست مانند آلپرت، او باور دارد که معایب استفاده کودکان از شبکه‌های اجتماعی پیش از سن ۱۶ سالگی، بر مزایای آن غلبه می‌کنند.

او افزود: «کودکان به راحتی به شبکه‌های اجتماعی معتاد می‌شوند. اینکه تاثیر آن بر مغز افراد جوانی که مغزهایشان هنوز در حال رشد است، ممکن است تغییرات دائمی در مدارهای عصبی ایجاد کند یا نه، هنوز مشخص نیست. بنابراین از منظر سلامت جوانان، به تعویق انداختن مشارکت در شبکه‌های اجتماعی تا حد ممکن بسیار سودمند است.»

به گفته سالتر، ۱۶ سالگی در عین حال، مناسب‌ترین سن برای کودکان در ایالات متحده و دیگر کشورهاست تا حساب‌های شبکه‌های اجتماعی ایجاد کنند. او گفت: «این ممنوعیت رشد کودک و خطرهایی مانند قلدری و غیره را در نظر گرفت و ۱۶ سالگی را انتخاب کرد. بلوغ کودک، قضاوت کودک، میزان آسیب‌پذیری و سلامت روان، همگی بر اینکه چه زمانی آماده‌اند، تاثیر می‌گذارد.»

بسیاری از ایالت‌های ایالات متحده هم‌اکنون در حال اعمال محدودیت‌هایی بر استفاده کودکان از شبکه‌های اجتماعی‌اند. سال گذشته، گلورین نیوسام، فرماندار کالیفرنیا، لایحه‌ای را امضا کرد که پلتفرم‌های شبکه‌های اجتماعی را از اینکه آگاهانه، بدون رضایت والدین برخی محتواها را در اختیار کودکان قرار دهند، منع می‌کند. او در ماه اکتبر هم لایحه‌ای را امضا کرد که برنامه‌های شبکه‌های اجتماعی را ملزم می‌کند برای افراد خردسال برچسب‌های هشدار سلامت نمایش دهند و سن کودکان را بررسی کنند.

سال گذشته، وس مور، فرماندار مریلند، هم برنامه «مریلند کیدز کد» را آغاز کرد که هدف آن محدود کردن داده‌هایی است که ممکن است به صورت آنلاین از کودکان جمع‌آوری شود و محافظت از آن‌ها در برابر غرق شدن در مطالب زاینباری است که [کودکان] به دنبال آن‌ها نگشته‌اند اما ناخواسته برای آن‌ها نمایش داده می‌شود.

با این حال، این اقدام با چند چالش حقوقی روبرو شده است، زیرا گروه‌های فناوری ادعا می‌کنند که این قانون حقوق آزادی بیان آن‌ها را نقض می‌کند.

با اجرای قانون ممنوعیت استفاده افراد زیر ۱۶ سال از شبکه‌های اجتماعی در استرالیا، بحث‌ها درباره تاثیر این پلتفرم‌ها بر سلامت روان کودکان دوباره داغ شده و توجه‌ها به این پرسش جلب شده است که آیا ایالات متحده نیز چنین محدودیتی را اعمال خواهد کرد یا نه.

ممنوعیت استفاده از شبکه‌های اجتماعی که از دهم دسامبر در استرالیا اجرایی شد، ۱۰ تا از بزرگ‌ترین شبکه‌های اجتماعی از جمله تیک‌تاک، یوتیوب، اینستاگرام، فیس‌بوک و ایکس را ملزم می‌کند از دسترسی تمامی افراد زیر ۱۶ سال جلوگیری کنند. اگر هر یک از این پلتفرم‌ها در اتخاذ اقدام‌هایی برای مسدودسازی امکان برخورداری از حساب آکاربری برای کودکان کوتاهی کنند، این شرکت‌ها با جریمه‌هایی تا سقف ۴۹۵ میلیون دلار استرالیا (۳۲۹ میلیون دلار آمریکا) مواجه خواهند شد.

بسیاری از کودکان در استرالیا از این ممنوعیت ناراضی‌اند، به طوری که یک نوجوان پیش از آن [که این قانون اجرایی شود] در تویییت، نوشت که آن‌ها دیگر «هیچ ارتباطی با بقیه دنیا نخواهند داشت» و یک نوجوان ۱۵ ساله دیگر گفت که هیچ ایده‌ای ندارد چگونه قرار است با دوستان دورش در تماس بماند.

با وجود این بحث‌ها، بسیاری از کارشناسان سلامت روان در ایالات متحده به این باورند که با توجه به اینکه برنامه‌های شبکه‌های اجتماعی ممکن است برای کودکان اعتیادآور باشند، استرالیا در واقع در مسیر درست گام برمی‌دارد. جان‌اتان آلپرت، روان‌درمانگر ساکن نیویورک، که با «بندپبندنت» صحبت کرد، توضیح داد که او دیده است که شبکه‌های اجتماعی چگونه بر ذهن‌های در حال رشد کودکان تاثیر منفی گذاشته‌اند.

آلپرت، نویسنده «ترایی نیش»، گفت: «آن‌ها کودکان را در چرخه‌های پاداشی حبس می‌کنند که اضطراب را افزایش می‌دهند و گستره توجه را کوتاه و یک حس دائمی مقایسه ایجاد می‌کنند. من نوجوانان بیشتری را هم می‌بینم که در ارتباط رودررو مشکل دارند، زیرا بخش زیادی از زندگی اجتماعی آن‌ها به فضای آنلاین منتقل شده است.»

او همچنین اذعان کرد که اگر ایالات متحده استفاده کودکان خردسال را از شبکه‌های اجتماعی ممنوع کند، این کار، قلدری اینترنتی و تجربه مقایسه دائمی اجتماعی را که اعتمادبه‌نفس را تضعیف می‌کند، کاهش خواهد داد. این کار همچنین به مغزهای در حال رشد کودکان فرصت می‌دهد پیش از آنکه به اینستاگرام و تیک‌تاک معتاد شوند، رشد کنند.

او افزود: «این کار به کودکان فضا می‌دهد تا مهارت‌های اجتماعی دنیای واقعی را پرورش دهند. وقتی کودکان زمان کمتری را آنلاین می‌گذرانند، زمان بیشتری را صرف تعامل حضوری، مواجهه با تعارض و یادگیری نحوه درک نشانه‌های اجتماعی می‌کنند.»

«این مهارت‌های بنیادینی به شمار می‌روند که بسیاری از نوجوانان امروزی از آن‌ها بی‌بهره‌اند، زیرا بخش زیادی از زندگی اجتماعی آن‌ها روی صفحه نمایش اتفاق می‌افتد.» پژوهش‌هایی که نشان می‌دهند شبکه‌های اجتماعی به سلامت کودکان آسیب می‌زنند، ادامه دارند. در یک بررسی اخیر که در مجله «جاما نتورک اوپن» منتشر شد، پژوهشگران دریافتند وقتی کودکان ۹ تا ۱۳ ساله میزان استفاده روزانه خود از شبکه‌های اجتماعی را

چشم انداز توسعه امارات؛ از تحول اقتصادی تا افق فضایی

چشم انداز «امارات ۲۰۳۱» با هدف دو برابر کردن تولید ناخالص داخلی کشور از ۱/۴۹ تریلیون درهم به ۳ تریلیون درهم تدوین شده است.

از تلاش‌های دولت در راستای تحقق اهداف «چشم‌انداز ۲۰۲۱» و «طرح صدساله ۲۰۷۱» است. این برنامه از طریق سه راهبرد پیاپی، که نخستین آن «راهبرد علم پیشرفته ۲۰۲۱» است، اجرا می‌شود.

راهبرد ملی هوش مصنوعی امارات

راهبرد ملی هوش مصنوعی امارات، که در سال ۲۰۱۷ راه‌اندازی شد، نخستین پروژه بزرگ در مسیر تحقق اهداف «طرح صدساله امارات ۲۰۷۱» به شمار می‌آید. این راهبرد مرحله‌ای نوین پس از دولت الکترونیک را رقم می‌زند، مرحله‌ای که در آن تمام خدمات، بخش‌ها و پروژه‌های زیربنایی آینده دولت بر پایه هوش مصنوعی بنا خواهند شد. این راهبرد، که در نوع خود نخستین در منطقه و جهان است، بر سرمایه‌گذاری در جدیدترین فناوری‌ها و ابزارهای هوش مصنوعی برای ارتقای کارایی و عملکرد دولت متمرکز است. بر اساس آن، تا سال ۲۰۳۱، تمام خدمات و تحلیل‌های داده‌های دولتی امارات به‌طور کامل بر هوش مصنوعی متکی خواهند بود.

چشم‌انداز «امارات ۲۰۳۱»

چشم‌انداز «امارات ۲۰۳۱» با هدف دو برابر کردن تولید ناخالص داخلی کشور از ۱/۴۹ تریلیون درهم به ۳ تریلیون درهم تدوین شده است. این چشم‌انداز، طرحی ملی برای شکل‌دهی آینده کشور در دهه پیش‌رو است که بر ابعاد اجتماعی، اقتصادی، سرمایه‌گذاری و توسعه‌ای تمرکز دارد. این طرح در پی آن است که جایگاه امارات را به‌عنوان شریکی جهانی و قطب اقتصادی جذاب و تأثیرگذار تثبیت کند و مدل اقتصادی موفق کشور و فرصت‌هایی را که برای شرکای جهانی فراهم می‌کند، برجسته سازد.

دستورکار اقتصادی دبی (D۳۳)

«دستورکار اقتصادی دبی» در نظر دارد تا سال ۲۰۳۳ اندازه اقتصاد دبی را دو برابر کرده و جایگاه آن را در میان سه شهر برتر جهان تثبیت کند. این طرح شامل ۱۰۰ پروژه تحول‌آفرین است و قصد دارد حجم تجارت خارجی دبی را به ۲۵/۶ تریلیون درهم افزایش دهد و طی دهه آینده ۴۰۰ شهر جدید را به فهرست شرکای تجاری کلیدی خود بیفزاید.

راهبرد امنیت آبی امارات ۲۰۳۶

بر اساس «راهبرد امنیت آبی امارات ۲۰۳۶»، این کشور تا سال ۲۰۳۶ قصد دارد تقاضای کلی برای منابع آب را ۲۱ درصد کاهش دهد، شاخص بهره‌وری آب را به ۱۱۰ دلار به ازای هر مترمکعب برساند، شاخص کمبود آب را سه واحد بهبود دهد، میزان استفاده مجدد از آب تصفیه‌شده را به ۹۵ درصد افزایش دهد و ظرفیت ذخیره‌سازی ملی آب را تا دو روز بالا ببرد. این راهبرد تأمین پایدار منابع آبی در شرایط مختلف را از طریق سه برنامه اصلی تضمین می‌کند: «برنامه مدیریت تقاضای آب»، «برنامه مدیریت عرضه آب» و «برنامه اضطراری تولید و توزیع آب».

«راهبرد حمل‌ونقل خودران دبی» با هدف تبدیل ۲۵ درصد از کل سامانه حمل‌ونقل این شهر به حالت خودران تا سال ۲۰۳۰ تدوین شده است. انتظار می‌رود این راهبرد با کاهش هزینه‌های حمل‌ونقل، انتشار کربن و حوادث رانندگی و همچنین افزایش بهره‌وری افراد، سالانه حدود ۲۲ میلیارد درهم درآمد اقتصادی در بخش‌های مختلف ایجاد کند و صدها میلیون ساعت زمان تلف‌شده در حمل‌ونقل سنتی را صرفه‌جویی نماید.

راهبرد صنعتی دبی ۲۰۳۰

در ژوئن ۲۰۱۶، شیخ محمد بن راشد «راهبرد صنعتی دبی ۲۰۳۰» را با هدف تبدیل دبی به پلتفرمی جهانی برای کسب‌وکارهای دانش‌بنیان، پایدار و نوآورانه راه‌اندازی کرد. این راهبرد بر پنج هدف کلیدی استوار است که پایه‌گذار آینده صنعتی دبی خواهند بود. از جمله اهداف اصلی این راهبرد، افزایش تولید کل و تبدیل دبی به سکوی برتر برای فعالیت‌های تولیدی است.

راهبرد چاپ سه‌بعدی دبی

در آوریل ۲۰۱۶، شیخ محمد بن راشد «راهبرد چاپ سه‌بعدی دبی» را آغاز کرد. این ابتکار با هدف بهره‌گیری از فناوری در خدمت انسان و ارتقای جایگاه امارات و دبی به‌عنوان مرکز پیش‌تاز فناوری چاپ سه‌بعدی تا سال ۲۰۳۰ طراحی شده است. این راهبرد بر سه بخش اصلی و پنج رکن بنیادین استوار است.

دستورکار ۲۰۳۰ سازمان ملل

اهداف توسعه پایدار (SDGs) که با عنوان «اهداف جهانی» نیز شناخته می‌شوند، مجموعه‌ای از ۱۷ هدف هستند که با هدف فراهم‌سازی شرایط زندگی بهتر برای همگان تدوین شده‌اند. این اهداف بر پایه «اهداف توسعه هزاره» سازمان ملل متحد شکل گرفته‌اند و بخشی از «دستورکار ۲۰۳۰ برای توسعه پایدار» محسوب می‌شوند. امارات متحده عربی گام‌های متعددی را برای تحقق این اهداف، هم در داخل کشور و هم در عرصه بین‌المللی، برداشته است.

امارات در بازه ۲۰۳۰ تا ۲۰۵۰

در این دوره، امارات به تحقق «راهبرد انرژی امارات ۲۰۵۰»، «راهبرد امنیت آبی امارات ۲۰۳۶»، و «راهبرد انرژی پاک دبی» دست خواهد یافت که بر اساس آن، ۷۵ درصد از انرژی دبی از منابع پاک تأمین می‌شود. همچنین امارات «طرح جامع فیجره ۲۰۴۰» را نیز به‌طور کامل اجرایی خواهد کرد.

دستورکار ملی علوم پیشرفته ۲۰۳۱

«دستورکار ملی علوم پیشرفته ۲۰۳۱» اولویت‌های علمی راهبردی امارات را که باید تا سال ۲۰۳۱ محقق شوند، ترسیم می‌کند. هدف این دستورکار بهره‌گیری از علوم پیشرفته برای توسعه و خلق راه‌حل‌هایی در برابر چالش‌های آینده و حمایت

«طرح جامع شهری دبی ۲۰۴۰» دارای چارچوبی راهبردی برای توسعه شهری است که تمام طرح‌های توسعه‌ای امارت دبی را یکپارچه کرده و آن‌ها را با اولویت‌های اقتصادی راهبردی و نیازهای آینده شهر هماهنگ می‌سازد.

طرح جامع فجیره ۲۰۴۰

«طرح جامع فجیره ۲۰۴۰» بر ارتقای زیرساخت‌های مسکن و حمل‌ونقل تمرکز دارد. شهرداری فجیره اجرای پروژه‌هایی را در زمینه بهسازی جاده‌ها، احداث سدهای آبی، توسعه بنادر و مجتمع‌های مسکونی و گسترش مراکز بهداشت و درمان با بودجه‌ای معادل ۱.۵ میلیارد درهم آغاز کرده است. بندر فجیره نیز شامل پایانه‌های جدیدی برای نفت، خدمات دریایی، محموله‌های قله خشک و کانتینرها خواهد بود که به یک ناحیه لنگرگاه مجهز خواهند شد.

راهبرد کارایی انرژی و انرژی‌های تجدیدپذیر رأس‌الخیمه ۲۰۴۰

«راهبرد کارایی انرژی و انرژی‌های تجدیدپذیر رأس‌الخیمه ۲۰۴۰» هدف دارد تا سال ۲۰۴۰ مصرف انرژی را ۳۰ درصد و مصرف آب را ۲۰ درصد کاهش دهد و تولید انرژی‌های تجدیدپذیر را به ۲۰ درصد از کل منابع انرژی برساند. این راهبرد بخشی از تلاش‌های رأس‌الخیمه برای کاهش اثرات تغییرات اقلیمی در امارات و جهان به شمار می‌آید.

طرح جامع شهری دبی ۲۰۴۰

«طرح جامع شهری دبی ۲۰۴۰» دارای چارچوبی راهبردی برای توسعه شهری است که تمام طرح‌های توسعه‌ای امارت دبی را یکپارچه کرده و آن‌ها را با اولویت‌های اقتصادی راهبردی و نیازهای آینده شهر هماهنگ می‌سازد. بر اساس این طرح، تا سال ۲۰۴۰ مساحت شهر دو برابر خواهد شد و فضاهای سبز و تفریحی، ذخایر طبیعی و مناطق روستایی طبیعی ۶۰ درصد از کل مساحت امارات را تشکیل خواهند داد. چندین گذرگاه سبز برای اتصال مناطق خدماتی، مسکونی و کاری ایجاد خواهد شد و تردد عابران پیاده، دوچرخه‌سواران و وسایل حمل‌ونقل پایدار تسهیل می‌گردد. مساحت اختصاص یافته به هتل‌ها و فعالیت‌های گردشگری ۱۳۴ درصد افزایش خواهد یافت، مساحت فعالیت‌های تجاری به ۱۶۸ کیلومتر مربع خواهد رسید، و زمین‌های اختصاص یافته به آموزش و سلامت ۲۵ درصد افزایش خواهند یافت. همچنین طول سواحل عمومی دبی تا ۴۰۰ درصد افزایش می‌یابد.

راهبرد یکپارچه مدیریت پسماند دبی ۲۰۲۱-۲۰۴۱

این راهبرد با هدف ترویج نوآوری در زمینه مدیریت پسماند، بازیافت و تبدیل پسماند به انرژی تدوین شده و در راستای مجموعه‌ای از پروژه‌هایی است که شورای اجرایی دبی در حوزه‌های پایداری، حفاظت از محیط‌زیست، ارتقای کیفیت زندگی و ساخت آینده‌ای پایدار به تصویب رسانده است.

راهبرد انرژی امارات ۲۰۵۰

در سال ۲۰۱۷، امارات «راهبرد انرژی ۲۰۵۰» را به‌عنوان نخستین راهبرد جامع ملی در حوزه انرژی که بر توازن عرضه و تقاضا استوار است، راه‌اندازی کرد. این راهبرد هدف دارد سهم انرژی پاک در ترکیب کل انرژی کشور را از ۲۵ درصد به ۵۰ درصد

تا سال ۲۰۵۰ افزایش دهد و ردپای کربنی تولید برق را تا ۷۰ درصد کاهش دهد که در نتیجه، صرفه‌جویی‌ای معادل ۷۰۰ میلیارد درهم تا آن زمان به همراه خواهد داشت. همچنین این راهبرد به دنبال ارتقای ۴۰ درصدی بهره‌وری مصرف انرژی در سطح افراد و شرکت‌ها است.

راهبرد انرژی پاک دبی

در نوامبر ۲۰۱۵، شیخ محمد بن راشد «راهبرد انرژی پاک دبی» را راه‌اندازی کرد. بر اساس این راهبرد، دبی قصد دارد تا سال ۲۰۵۰ هفتاد و پنج درصد از نیاز انرژی خود را از منابع پاک تأمین کند. این راهبرد همچنین در پی آن است که دبی را به مرکز جهانی انرژی پاک و اقتصاد سبز تبدیل نماید. ساختار این راهبرد بر پنج رکن اصلی استوار است: زیرساخت، قانون‌گذاری، تأمین مالی، توسعه مهارت‌ها و ظرفیت‌ها، و ترکیب انرژی دوستدار محیط‌زیست.

امارات در دوره ۲۱۱۷ تا ۲۰۵۰

امارات متحده عربی برنامه دارد تا سال ۲۱۱۷ نخستین سکونتگاه انسانی قابل‌زیست را در سیاره مریخ ایجاد کند. «طرح صدساله امارات ۲۰۷۱» نیز نقشه‌ای روشن برای اقدام بلندمدت دولت در جهت تقویت اعتبار بین‌المللی کشور و قدرت نرم آن ترسیم می‌کند.

پروژه مریخ ۲۱۱۷

هدف امارات از پروژه «مریخ ۲۱۱۷» ایجاد نخستین سکونتگاه انسانی قابل‌زیست در مریخ تا سال ۲۱۱۷ است. شیخ محمد بن راشد آل مکتوم اعلام کرده که این پروژه همان بذر دانشی است که امارات امروز می‌کارد تا نسل‌های آینده ثمرات آن را برداشت کنند؛ تلاشی برآمده از اشتیاق به یادگیری و کشف مرزهای جدید دانش. او دستور داده است که «مرکز فضایی محمد بن راشد» رهبری این پروژه را برعهده گرفته و برنامه‌ای صدساله برای اجرای آن تدوین کند.

راهبرد امنیت غذایی ۲۰۵۱

هدف امارات این است که تا سال ۲۰۵۱ در «شاخص جهانی امنیت غذایی» به جایگاه نخست جهان دست یابد و تا سال ۲۰۲۱ در میان ده کشور برتر قرار گیرد. تحقق امنیت غذایی در تمامی شرایط از طریق به‌کارگیری فناوری در تولید و تأمین مواد غذایی، گسترش مشارکت‌های تجاری بین‌المللی، اجرای سیاست‌ها و مقررات برای بهبود کیفیت تغذیه و کاهش ضایعات و هدررفت مواد غذایی دنبال می‌شود.

طرح صدساله امارات ۲۰۷۱

شیخ محمد بن راشد آل مکتوم، نایب‌رئیس دولت، نخست‌وزیر امارات و حاکم دبی، «طرح صدساله امارات ۲۰۷۱» را راه‌اندازی کرد. این طرح، برنامه‌ای جامع و بلندمدت است که برای پنج دهه پس از سال ۲۰۲۱ طراحی شده و نقشه‌ای روشن برای فعالیت‌های راهبردی دولت در جهت تقویت اعتبار جهانی کشور و ارتقای قدرت نرم امارات ارائه می‌دهد.

محصول جدید اپل برای افراد توان یاب رونمایی شد

بتوانند دستگاه را در چندین حالت مختلف در دست بگیرند و کنترل بیشتری هنگام کار با گوشی داشته باشند. هیکلوا تأکید می‌کند که ساختار این پایه بر اساس نیازهای روزمره کاربران توان یاب شکل گرفته است؛ افرادی که ممکن است توانایی حرکت انگشتانشان محدود باشد یا قادر نباشند گوشی را به‌طور طبیعی در دست نگه دارند.

در طراحی این محصول، جزئیات ظریف مورد توجه قرار گرفته است. استفاده از سیلیکون مرغوب باعث شده نصب و جداسازی پایه بسیار آسان باشد و هنگام لمس، احساس نرمی و کیفیت بالا به کاربر منتقل کند. کارشناسان حوزه فناوری معتقدند که این نوع طراحی می‌تواند روند استفاده از گوشی‌های هوشمند را برای افراد با نیازهای ویژه به‌طور چشمگیری بهبود بخشد.

هیکلوا در توضیح فرایند طراحی این محصول می‌گوید که از همان ابتدا تلاش کرده است نظر کاربران مختلف، به‌خصوص افراد توان یاب، را وارد مراحل ساخت کند. او اشاره می‌کند که در جلسات ایده‌پردازی، روایت‌های واقعی کسانی که در استفاده از آیفون محدودیت دارند الهام‌بخش بوده و به او کمک کرده است تا محصولی ارائه دهد که نیازهای آن‌ها را رفع کند.

این اقدام جدید اپل در حالی انجام می‌شود که این شرکت طی سال‌های اخیر تمرکز بیشتری بر قابلیت‌های دسترسی‌پذیری داشته و محصولات گوناگونی با هدف ایجاد تجربه‌ای برابر برای همه کاربران ارائه داده است. رونمایی از گیره و پایه هیکلوا نیز گامی دیگر در همین مسیر به شمار می‌آید و نشان می‌دهد اپل همچنان در تلاش است تا فناوری را برای همه قابل استفاده‌تر کند.

کاربران و تحلیلگران اکنون منتظرند ببینند این محصول تازه چه میزان با استقبال عمومی مواجه خواهد شد و تا چه حد می‌تواند در میان لوازم جانبی محبوب آیفون جایگاه پیدا کند.

محصول جدید اپل که گیره و پایه گوشی هیکلوا نام دارد، با هدف تسهیل هرچه بیشتر استفاده از گوشی برای عموم، به‌ویژه افراد توان یاب معرفی شده است.

محصول جدید که «گیره و پایه گوشی هیکلوا» نام دارد، پس از عرضه «آیفون پاکت» معرفی شده و هدف آن تسهیل هرچه بیشتر استفاده از گوشی برای عموم، به‌ویژه افراد توان یاب است. این لوازم جانبی توسط بیلی هیکلوا، طراح صنعتی و هنرمند ساکن لس آنجلس، تولید شده است؛ شخصی که به خاطر ساخت کاورهای خلاقانه آیفون شهرت یافته است.

به گفته منابع آگاه، این پایه تازه بر اساس استاندارد مگ‌سیف ساخته شده و قادر است آیفون را هم در حالت عمودی و هم افقی نگه دارد. طراحی خاص آن باعث شده کاربران

اپل پیش‌تاز رقابت؛ عبور آیفون از سامسونگ در عرضه جهانی

طبق برآورد جدید کانترپوینت، اپل امسال با عرضه ۲۴۳ میلیون آیفون از سامسونگ پیشی می‌گیرد و حدود ۱۹.۴ درصد از بازار جهانی را در اختیار می‌گیرد؛ جهش فروش سری آیفون ۱۷ و عملکرد قوی در آمریکا و چین از عوامل اصلی این برتری عنوان شده است.

تقاضای بالای آیفون ۱۷ و فصل فروش پر قدرت تعطیلات، اپل را دوباره در صدر بازار گوشی‌های هوشمند قرار داده است. در مقابل، سامسونگ با چالش رقبا در بخش میان‌رده و اقتصادی روبه‌روست؛ موضوعی که می‌تواند مسیر بازگشتش به جایگاه نخست را دشوار کند.

کانترپوینت به شبکه سی ان بی سی اعلام کرد اپل امسال حدود ۲۴۳ میلیون دستگاه آیفون در مقایسه با ۲۳۵ میلیون دستگاه سامسونگ، عرضه خواهد کرد. احتمالاً اپل در نهایت ۱۹.۴ درصد از سهم بازار جهانی گوشی‌های هوشمند را در اختیار خواهد گرفت، در حالی که سهم سامسونگ ۱۸.۷ درصد خواهد بود.

حجم عرضه به تعداد دستگاه‌هایی که فروشندگان به کانال‌های خرده‌فروشی ارسال می‌کنند اشاره دارد و مستقیماً با فروش برابر نیست. با این حال، این معیار، بینشی در مورد تقاضا و انتظارات فروش از سوی سازندگان گوشی‌های هوشمند ارائه می‌دهند. موفقیت اپل به دلیل عرضه سری آیفون ۱۷ در سپتامبر است که طبق یادداشت کانترپوینت، فصل فروش تعطیلات پر فروشی را تجربه کرد.

این شرکت تحقیقاتی اعلام کرد که فروش سری آیفون ۱۷ از جمله آیفون ایر در آمریکا، در چهار هفته اول پس از عرضه، ۱۲ درصد بیشتر از سری آیفون ۱۶، به استثنای آیفون ۱۶e، بوده است. در چین که بازاری حیاتی برای اپل است، فروش سری آیفون ۱۷ در همین دوره ۱۸ درصد بیشتر از مدل قبلی آن بوده است.

در همین حال، کانترپوینت می‌گوید سامسونگ ممکن است در بازار گوشی‌های هوشمند رده پایین تا متوسط با چالش‌هایی از سوی بازیگران چینی مواجه شود که می‌تواند توانایی این غول کره‌ای را برای بازپس‌گیری جایگاه برتر مختل کند.

بر اساس گزارش شبکه سی ان بی سی، موسسه تحقیقاتی کانترپوینت پیش‌بینی می‌کند که اپل تا سال ۲۰۲۹ جایگاه برتر را در بازار جهانی گوشی‌های هوشمند حفظ خواهد کرد.

تأخیر در عرضه عینک واقعیت ترکیبی فینیکس متا تا سال ۲۰۲۷

این تأخیر را اعلام می‌کنند. ظاهراً اعلام تأخیر پس از جلساتی بوده که در آنها «مارک زاکربرگ»، مدیرعامل متا به مدیران گفته بود زمان بیشتری را به پایدار کردن کسب‌وکار و ارائه تجربیات با کیفیت بالاتر اختصاص دهند. براساس گزارش‌ها، «گابریل اول» و «ایان کایرنز» رهبران بخش متاورس این شرکت نوشته‌اند: این تأخیر به ما فضای تنفس بیشتری می‌دهد تا جزئیات را به درستی بررسی کنیم

متا توسعه عینک واقعیت ترکیبی جدید خود با نام رمزی «فینیکس» را ادامه می‌دهد، اما براساس گزارش‌های داخلی، تاریخ عرضه این محصول از نیمه دوم ۲۰۲۶ به نیمه اول ۲۰۲۷ موکول شده است؛ تصمیمی که به گفته مدیران این شرکت برای افزایش کیفیت و بهبود تجربه کاربری اتخاذ شده است.

پس از بررسی‌های داخلی و جلساتی با حضور مارک زاکربرگ، مدیرعامل متا، این شرکت تصمیم گرفته عرضه عینک‌های واقعیت ترکیبی «فینیکس» را حدود یک سال به تعویق بیندازد. گزارش‌ها نشان می‌دهد رهبران بخش متاورس متا این وقفه زمانی را فرصتی برای پرداخت دقیق‌تر به جزئیات و تثبیت مسیر تجاری این محصول می‌دانند. شرکت «متا» در حال توسعه عینک‌های واقعیت ترکیبی جدید با نام رمزی «فینیکس» است، اما تاریخ عرضه آنها از نیمه دوم سال ۲۰۲۶ به نیمه اول سال ۲۰۲۷ موکول شده است.

به نقل از تک کرانچ، متا در حال حاضر همدست‌های واقعیت مجازی و عینک‌های هوشمند «ری-بن» را می‌فروشد، اما این عینک‌ها کمی متفاوت به نظر می‌رسند. براساس گزارش‌ها، فرمت آنها مشابه عینک‌های «ویژن پرو» شرکت «اپل» خواهد بود و منبع تغذیه‌ای شبیه به توپ خواهند داشت.

گزارشگرهای «بیزینس اینسایدر» می‌گویند یادداشت‌هایی را از مدیران متا دیده‌اند که

رونمایی از نخستین گوشی تاشو سه لایه سامسونگ

کاربران با کمک سامسونگ دکس که برای این سخت‌افزار بهینه‌سازی شده است، می‌توانند روی صفحه نمایش داخلی تجربه‌ای مشابه دسکتاپ (کامپیوترهای رومیزی) داشته باشند و تا چهار فضای کاری شامل پنچ اپلیکیشن را هم‌زمان اجرا کنند. سامسونگ برای پاسخ به نگرانی‌ها درباره دوام دستگاه، لولاها، قاب آلومینیومی و صفحه نمایش را تقویت کرده است و برای یک بار تعمیر احتمالی صفحه نمایش ۵۰ درصد تخفیف می‌دهد.

ضخامت دستگاه در باریک‌ترین نقطه ۳.۹ میلی‌متر است و باتری ۵۶۰۰ میلی‌آمپر ساعتی عرضه می‌شود که بزرگ‌ترین ظرفیت میان گوشی‌های تاشو سامسونگ است. این باتری امکان پخش ویدیو تا ۱۷ ساعت را در حالت باز فراهم می‌کند.

در آزمایش عملی کوتاه، استفاده از دستگاه ساده توصیف شده است و در صورتی که اشتباه تاشو، گوشی با هشدار لرزشی و پیام تصویری کاربر را آگاه می‌کند. سامسونگ مجموعه‌ای از قابلیت‌های گلکسی‌ای‌آی مانند ویرایش مولد (Generative Edit) و کمک‌نگارش (Writing Assist) را روی دستگاه قرار داده است و کاربران شش‌ماه اشتراک گوگل‌ای‌آی پرو دریافت می‌کنند. با وجود فروش بهتر مدل‌های تاشو اخیر نسبت به نسل‌های قبلی، حجم فروش آن‌ها همچنان بسیار کمتر از مدل‌های استاندارد سامسونگ مانند گلکسی اس ۲۵ اولترا است.

این مدل ابتدا از ۱۲ دسامبر در کره جنوبی با قیمت ۳۵۹ میلیون وون (حدود ۲۴۵۰ دلار) عرضه می‌شود و سپس، به بازارهای آمریکا، چین، تایوان، سنگاپور و امارات متحده عربی وارد خواهد شد. معرفی این گوشی چند ماه پیش از عرضه نخستین آیفون تاشو ابل انجام شد، دستگاهی با طراحی کتابی که انتظار می‌رود پاییز آینده رونمایی شود.

اعلام این محصول جدید باعث افزایش سهام برخی تامین‌کنندگان قطعات مانند ال‌جی اینئونک و ای‌ای‌سی تکنالوجیز شد. تحلیل‌گران می‌گویند این مدل در تعداد محدود تولید می‌شود، اما هدف اصلی سامسونگ نمایش توانایی مهندسی و تثبیت جایگاه پیشرویی است که در بازار دستگاه‌های تاشو دارد، که با ورود ابل در سال ۲۰۲۶ دستخوش تغییرات جدی خواهد شد.

با وجود این، گوشی‌های تاشو فقط ۲.۵ درصد از کل بازار موبایل را تشکیل می‌دهند، هرچند در سه‌ماهه منتهی به سپتامبر بالاترین میزان فروش را ثبت کرده‌اند. سهم سامسونگ در این دوره به ۶۴ درصد افزایش پیدا کرده و یکی از بزرگ‌ترین رشد‌های سامسونگ بوده است.

سامسونگ از نخستین گوشی تاشو سه‌لایه‌اش با نام گلکسی‌زی تری‌فولد رونمایی کرد، دستگاهی با دو لولا که می‌تواند از اندازه یک گوشی معمولی به صفحه‌ای مشابه تبلت تبدیل شود.

پیش از سامسونگ، شرکت هواوی با مدل میت اکس تی در سال ۲۰۲۴ وارد زیرشاخه گوشی‌های تاشو سه‌لایه شد و نمونه جدید میت اکس تی‌اس را با قیمتی مشابه تری‌فولد عرضه کرد.

رقابت هواوی در بازار چین شدیدتر خواهد بود، اما سازگاری کمترش با اپلیکیشن‌های اندروید مزیتی برای سامسونگ محسوب می‌شود. طراحی لولای سامسونگ نیز متفاوت است و دستگاه از دو طرف به داخل خم می‌شود، در حالی که مدل‌های هواوی هنگام تا شدن شکل «زد» به خود می‌گیرند.

در حالت بسته، صفحه نمایش بیرونی تری‌فولد مشابه یک گوشی عادی است، اما در حالت باز صفحه‌ای ۱۰ اینچی دارد که از صفحه نمایش گلکسی‌زی فولد ۷ بزرگ‌تر است. هر یک از سه بخش صفحه نمایش می‌تواند اپلیکیشن‌های جداگانه را باز و اجرا کند تا تجربه‌ای مشابه استفاده هم‌زمان از سه گوشی ۶.۵ اینچی فراهم شود.

آمازون اینترنت ماهواره‌ای یک گیگابیتی عرضه می‌کند

شرکت، عرضه گسترده‌تر این سرویس برای کاربران بیشتر در سال ۲۰۲۶ انجام خواهد شد.

کارشناسان معتقدند معرفی سرویس یک گیگابیتی آمازون می‌تواند رقابت در بازار اینترنت ماهواره‌ای را وارد مرحله جدیدی کند.

شرکت آمازون با رونمایی از آنتن ماهواره‌ای جدید خود با نام Leo Ultra اعلام کرد که سرویس اینترنت ماهواره‌ای «Amazon Leo» قادر است سرعت دانلود تا یک گیگابیت بر ثانیه ارائه کند؛ گامی که این شرکت را به رقیبی جدی برای استارلینک تبدیل می‌کند.

آمازون به‌طور رسمی از آنتن پیشرفته خود در شبکه اینترنت ماهواره‌ای «Amazon Leo» پرده برداشت؛ شبکه‌ای که پیش‌تر با نام Project Kuiper شناخته می‌شد. آنتن جدید با فناوری «ارایه فازی» طراحی شده و قادر است سرعت دانلود تا ۱ گیگابیت بر ثانیه و سرعت آپلود تا ۴۰۰ مگابیت بر ثانیه را برای کاربران سازمانی فراهم کند.

به گفته آمازون، این سرویس در فاز نخست به‌صورت «پیش‌نمایش سازمانی» در اختیار شرکت‌ها، مؤسسات و سازمان‌هایی قرار می‌گیرد که در مناطق دورافتاده یا فاقد زیرساخت اینترنت ثابت قرار دارند. این شرکت اعلام کرده است که تاکنون بیش از ۱۵۰ ماهواره در مدار نزدیک زمین قرار داده و برنامه دارد پوشش شبکه را به‌تدریج افزایش دهد.

آمازون با تغییر نام رسمی Project Kuiper به «Amazon Leo» قصد دارد تمرکز خود را بر توسعه یک شبکه ماهواره‌ای پرسرعت و مقیاس‌پذیر افزایش دهد. طبق اعلام

تاثیر یک هفته دوری از شبکه‌های اجتماعی بر افسردگی و اضطراب

درصد از کاهش اضطراب گفتند و ۱۵ درصد بهبود علائم بی‌خوابی را مشاهده کردند. به نوشته مقاله، دیتاکس برای جوانانی که پیش از مطالعه از سطح بالا یا متوسط افسردگی، اضطراب یا مشکل بی‌خوابی خبر داده بودند بیشترین اثر را داشت. اما پژوهشگران دریافتند وقفه در شبکه‌های اجتماعی به احساس تنهایی کمکی نمی‌کند؛ آن‌ها این موضوع را به یک هفته نبود تعامل، نظر یا لایک منظم از سوی جامعه اطراف شرکت کنندگان نسبت دادند.

ژوسپ ماریا سولوس، پژوهشگر دانشگاه آزاد کاتالونیا، گفت: «شبکه‌های اجتماعی می‌تواند به تعامل انسانی کمک کند، اما استفاده مکرر و طولانی از این ابزارها ممکن است با رفتارهای سالمی مانند ورزش و خواب تداخل ایجاد کند یا قرار گرفتن در معرض نفوذهای منفی اجتماعی را افزایش دهد و خطرانی برای سلامت از سبک زندگی کم‌تحرک، استراحت ناکافی، انزوای اجتماعی یا حتی اختلالات روانی مانند افسردگی یا اعتیاد به دنبال داشته باشد».

زمان کار با صفحه‌نمایش برای شرکت کنندگان به‌طور کامل حذف نشد. آن‌ها به‌طور میانگین همچنان روزانه ۳۰ دقیقه با تلفن همراه خود کار کردند، در حالی که پیش از دیتاکس نزدیک به دو ساعت در روز با گوشی خود وقت می‌گذراندند.

جوانان بیشتر برای دو اپلیکیشن مشخص، اینستاگرام و اسنپ‌چت، دیتاکس را شکستند و کمتر به فیس‌بوک، ایکس و تیک‌تاک وارد شدند.

پژوهشگران می‌گویند برای تعیین مدت‌زمان بهینه دیتاکس از شبکه‌های اجتماعی به‌منظور کاهش نرخ کلی افسردگی و اضطراب، به مطالعات بیشتری نیاز است.

آن‌ها همچنین خواستار آزمایش‌های بیشتر روی جمعیت‌های متنوع‌تری شدند، زیرا بیشتر شرکت کنندگان زن، در سنین دانشگاه و با سطح تحصیلات بالا بودند.

سولوس گفت مطالعات دیگر باید اثر کاهش استفاده از شبکه‌های اجتماعی بر عادات منفی دیگر، مانند «رفتار کم‌تحرک» یا «کاهش ساعات استراحت و تعاملات شخصی» را هم اندازه‌گیری کنند. خوسه پرالس، استاد روان‌شناسی دانشگاه گرانادا، گفت یکی دیگر از محدودیت‌های مطالعه این بود که مرحله دیتاکس داوطلبانه بود.

او گفت اجازه دادن به برخی شرکت کنندگان برای انتخاب مشارکت یا عدم مشارکت می‌تواند نتایج کلی را تغییر دهد.

او گفت: «خودآنتخابی رویه‌ای نادرست تلقی می‌شود، زیرا با اجازه دادن به مشارکت فقط برای بالاترین‌ترین‌ها یا کسانی با انتظارات بالا، سوگیری ایجاد می‌کند».

پرالس گفت اهمیت این مطالعه «بسیار محدود» است و ممکن است به «فهرست طولانی مطالعات غیرقطعی و به‌راحتی بیش تعبیر شده» در این حوزه اضافه شود.

طبق یک پژوهش جدید، کنار گذاشتن شبکه‌های اجتماعی به‌مدت یک هفته می‌تواند افسردگی، اضطراب و بی‌خوابی را در جوانان کاهش دهد.

آیا دوری یک هفته‌ای از اپلیکیشن‌ها سلامت روان را بهتر می‌کند؟ پژوهشی تازه می‌گوید از هر چهار جوان یک نفر پس از ترک اپلیکیشن‌ها کاهش افسردگی گزارش کرده است.

طبق یک پژوهش جدید، کنار گذاشتن شبکه‌های اجتماعی به‌مدت یک هفته می‌تواند افسردگی، اضطراب و بی‌خوابی را در جوانان کاهش دهد.

این پژوهش، منتشر شده در نشریه Jama Network Open، ۳۷۳ جوان بین ۱۸ تا ۲۴ سال را به‌کار گرفت تا به‌مدت دو هفته از فیس‌بوک، اینستاگرام، اسنپ‌چت، تیک‌تاک و ایکس استفاده کنند و تیم تحقیق در این مدت داده‌های استفاده آن‌ها را جمع‌آوری کرد.

بلافاصله پس از آزمون، نزدیک به ۸۰ درصد از شرکت کنندگان یک دیتاکس یک هفته‌ای از شبکه‌های اجتماعی را آغاز کردند و بقیه از این کار صرف‌نظر کردند. از همه شرکت کنندگان خواسته شد احساس خود را پیش، حین و پس از این دوره ثبت کنند.

یک نفر از هر چهار شرکت‌کننده پس از دیتاکس از کاهش افسردگی خبر داد، ۱۶

حمایت استرالیا از ممنوعیت شبکه‌های اجتماعی برای نوجوانان

بیشتر پلتفرم‌های دیگر نیز به کاربران زیر ۱۶ سال پیام داده‌اند از اطلاعات خود نسخه پشتیبان بگیرند و بین حذف کامل حساب یا مسدود ماندن آن تا رسیدن به ۱۶ سالگی، یکی را انتخاب کنند.

جنیفر جنیسن، مادر ساکن سیدنی، گفت: «این اتفاق خوبی است و خوشحالم فشار از روی والدین برداشته می‌شود، چون پیامدهای زیادی برای سلامت روان وجود دارد. بچه‌ها بعد از مدرسه باید فرصت استراحت و بودن کنار خانواده را داشته باشند.»

اینمن گرنٹ در کنفرانس «سیدنی دیالوگ» گفت لابی‌گری پلتفرم‌ها ظاهراً شامل طرح موضوع با دولت آمریکا نیز شده است و این دولت از او خواسته است در کمیته قضایی مجلس نمایندگان درباره آنچه «تلاش برای اعمال قدرت فرامرزی بر آزادی بیان آمریکایی» خوانده شده، شهادت دهد.

اینمن گرنٹ نگفت آیا با این درخواست موافقت خواهد کرد یا نه، اما یادآور شد: «صرف نوشتن نامه به من و درخواست برای حضورم در برابر کمیته، خود نوعی استفاده از قدرت فرامرزی است.»

شرکت متا، مسدودسازی گسترده حساب‌های کاربری نوجوانان در استرالیا را آغاز کرد. همزمان نهاد ناظر اینترنتی استرالیا اعلام کرد با اجرای قانون منع حضور کاربران زیر ۱۶ سال در شبکه‌های اجتماعی، کشورهای دیگر نیز به‌زودی مسیر مشابهی را طی خواهند کرد.

خبرگزاری رویترز در گزارشی نوشت: «پس از بیش از یک سال مخالفت با قانون و جریمه‌هایی که می‌تواند تا ۴۹.۵ میلیون دلار استرالیا برسد، شرکت‌های مالک پلتفرم‌ها از جمله متا، تیک‌تاک، اسنپ‌چت و یوتیوب اعلام کردند از قانون (استرالیا) پیروی خواهند کرد.»

جولی اینمن گرنٹ، کمیسر امنیت اینترنت در نهاد ناظر اینترنتی استرالیا، در نشست «سیدنی دیالوگ» که یک اجلاس سایبری است، گفت: «اجرای قانون جدید که شبکه‌های اجتماعی را موظف به مسدود کردن حساب کاربران زیر ۱۶ سال می‌کند، نقطه شروعی برای مهار قدرت شرکت‌های بزرگ فناوری در سطح جهان خواهد بود.» اینمن گرنٹ گفت که در ابتدا نگرانی‌هایی درباره روش «قاطع و خشن» مسدودسازی مستقیم نوجوانان داشته، اما اکنون با توجه به ناکارآمدی تغییرات تدریجی در مقررات، از این سیاست حمایت می‌کند.

او گفت: «به نقطه تغییر رسیده‌ایم. داده‌های ما سوخت این شرکت‌هاست و طراحی‌های فریبنده و زیان‌باری وجود دارد که حتی بزرگسالان هم توان مقابله با آن را ندارند. (در این شرایط) کودکان ما چه شانس دارند؟»

او این اعمال محدودیت را «اولین قطعه دومینو» خواند و گفت به همین دلیل پلتفرم‌ها در برابر آن مقاومت کرده بودند.

بر اساس داده‌ها، ۹۶ درصد نوجوانان زیر ۱۶ سال در استرالیا، در شبکه‌های اجتماعی حساب کاربری دارند.

پیش از اجرایی شدن این قانون، تصاویر دریافتی رویترز نشان می‌داد متا در اینستاگرام، فیس‌بوک و تدرز، مسدودسازی حساب‌های کاربری نوجوانان را آغاز کرده است.

ارائه پت بات‌های روسی «گیگاپت» و «یاندکس جی‌پی‌تی»

اسبربانک که از یک بانک سنتی به یک شرکت فناوریانه تبدیل شده، ۲۸ آبان از نسخه تازه‌ای از «گیگاپت» رونمایی کرد و در حضور پوتین مجموعه‌ای از محصولات مبتنی بر هوش مصنوعی، از جمله ربات‌های انسان‌نما و دستگاه‌های خودپرداز مجهز به سامانه تشخیص سلامت را به نمایش گذاشت.

همچنین در این نمایشگاه، رباتی مجهز به هوش مصنوعی برای پوتین به اجرا و رقص پرداخت.

پوتین در ادامه سخنان خود گفت سهم فناوری‌های هوش مصنوعی در تولید ناخالص داخلی روسیه باید تا سال ۲۰۳۰ از ۱۱ تریلیون روبل (حدود ۱۳۶ میلیارد دلار) فراتر رود.

او خاطر نشان کرد اگرچه نباید مقررات سخت‌گیرانه و بیش از حد در حوزه هوش مصنوعی وضع شود، اما برای حفظ امنیت ملی و اطلاعاتی، استفاده از مدل‌های بومی روسی ضروری است تا از انتقال داده‌ها به خارج از این کشور ممانعت به عمل آید.

کاخ کرملین اعلام کرد ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری روسیه، شخصاً از ابزارهای هوش مصنوعی استفاده نمی‌کند اما مقاماتی که برای او کار می‌کنند، از این فناوری بهره می‌برند.

دیمیتری پسکوف، سخنگوی کرملین، ضمن اعلام این موضوع گفت برای سامان‌دهی و طبقه‌بندی پرسش‌های شهروندان در برنامه سالانه پرسش و پاسخ پوتین، از ابزارهای هوش مصنوعی استفاده شده است.

پوتین ۲۸ آبان در رویداد «سفر هوش مصنوعی» که مهم‌ترین گردهمایی روسیه در این حوزه محسوب می‌شود، خواستار تشکیل یک کارگروه ملی برای هماهنگی فعالیت‌های روسیه در زمینه مدل‌های بومی هوش مصنوعی مولد شد.

او گفت مدل‌های زبانی بزرگ به ابزاری مهم در انتشار اطلاعات تبدیل شده‌اند و توانایی تاثیرگذاری بر مواضع ملت‌ها را دارند؛ به همین دلیل، وابستگی به مدل‌هایی که در کشورهای دیگر طراحی شده‌اند، برای مسکو پذیرفتنی نیست.

پوتین تاکید کرد این فناوری‌ها برای حفظ حاکمیت روسیه حیاتی هستند: «کشور ما باید مجموعه‌ای جامع از فناوری‌ها و محصولات بومی خود را در زمینه هوش مصنوعی مولد در اختیار داشته باشد.»

به گفته رئیس‌جمهوری روسیه، کارگروه ملی باید تمرکز خود را بر گسترش مراکز داده در سراسر کشور و ایجاد منابع انرژی محلی، از جمله نیروگاه‌های کوچک هسته‌ای، معطوف کند.

خبرگزاری رویترز نوشت با وجود عقب ماندن روسیه از آمریکا و چین در عرصه هوش مصنوعی، دو مدل زبانی پیشرفته با نام‌های «گیگاپت» و «یاندکس جی‌پی‌تی» از سوی دو شرکت روسی فعال در این حوزه، «اسبربانک» و «یاندکس»، طراحی شده و توسعه یافته‌اند.

Effective Presence of SMEs in Global Markets Guarantees Innovation in the Country

The First Vice President emphasized the pivotal role of Small and Medium Enterprises (SMEs) in driving innovation and economic growth, noting their significant contribution to the country's industrial development and global competitiveness.

In his remarks at the inaugural SME Ranking Conference, Mohammad-Reza Aref expressed his pleasure in attending the event and witnessing the first presentation of SME rankings before senior executives, industry elites, and business leaders. He described the event as an important milestone that highlights the true role of SMEs in national development and progress.

According to Aref, SMEs account for more than 96 percent of all enterprises in the country and play a vital role in digital transformation, artificial intelligence adoption, standardization, and branding — all of which are essential to ensuring reduced costs and fostering innovation through a knowledge-based economy.

"These enterprises have the capacity to become the foundation for large corporations," Aref stated, citing global evidence that large banks built upon SME ecosystems tend to be more

successful than those created independently of such foundations. He extended his gratitude to the event organizers, especially the Organization of Small Industries and Industrial Parks and the Industrial Management Organization, and acknowledged the valuable efforts of the Ministry of Industry, Mine and Trade despite existing challenges.

He underscored key strategic priorities, including value chain development, investment in emerging technologies, enhancements in industrial and mining infrastructure, human capital strengthening, and the expansion of intelligent systems — all contributing to positive industrial growth despite energy imbalances and external pressures.

The Vice President further noted that SME evaluations now include financial and non-financial criteria, such as skilled workforce share, export performance, social responsibility, and international cooperation — offering a clearer picture of each company's real capabilities while enhancing transparency and investor confidence.

SMEs' flexibility and cost-effectiveness allow them to adapt more rapidly to market changes than larger industries, while industrial parks serve as hubs for innovation, knowledge exchange, and cost efficiency — prerequisites for the formation of industrial clusters and innovation centers.

Aref highlighted the necessity of coordinated government efforts, establishment of national interagency working groups, and creation of unified service channels to reduce redundancy and accelerate policy implementation. He also emphasized the importance of human capital development, vocational skills training, and university collaboration to meet sector challenges.

Concluding his address, Aref praised the resilience and commitment of industry professionals and citizens in supporting production and services during challenging times, particularly amid external pressures and sanctions, affirming that these efforts are a valuable foundation for the nation's economic resilience and long-term growth.

ایران تلکام ۱۴۰۴

IRAN Telecom 2026

بیست و ششمین نمایشگاه بین المللی
مخابرات، فناوری اطلاعات و اقتصاد دیجیتال

محل دائمی نمایشگاه‌های بین المللی تهران
۲ تا ۵ بهمن ۱۴۰۴

26th

International Exhibition of
Telecommunications,
Information Technology
and Digital Economy

Tehran International Permanent Fairground
22-25 JANUARY 2026

شرکت پالارسامانه

۰۲۱-۸۸۰۵۹۴۵۷-۹

palarsamaneh@gmail.com

www.irantelecomexpo.com

جایی که سیگنال‌ها هوشمند می‌شوند
مخابرات و هوش مصنوعی

برگردان مس به فیبرنوری؛ زندگی با سرعت نور

سرعت ۸۰ برابری با فیبر نوری
شما هم به دنیای فیبر پیوندید؛

اطلاعات بیشتر: ۲۰۲۰ WWW.TCI.IR

بی وقفه، با سرعت نور!

سرعتی فراتر از تصور، با فیبر نوری رایتل

راهکارهای سازمانی ایرانسل

سیستم بی سیم برای کسب و کارها

Business.iranancell.ir
EB@mtniranancell.ir